"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Eina Pėtnyčiomis, Chicago, Ill.
Metinė Prenumerata:
Suvienytose Valstijose $2.00
Kanadoje ir Mexike $2.50
Visose kitose viešpatystėse $3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainų klauskite laišku. Adresuokite:
A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St. CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published Fridays at Chicago, Ill.
Yearly Subscription rates:
In United States $2.00
To Canada and Mexico $2.50
To all other Foreign Countries $3.00
Advertising rates on application. Address
A. OLSZEWSKI, Pub.
3252 So Halsted St., CHICAGO, ILL.

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Metai XXIV — CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, RUGSĖJIS (SEPTEMBER) 17 d., 1915 M. — No. 38

Didėji Karė.

Lietuvoj ir Latvijoj vokiečių pirmyn žengimas pasiliovė, nors smarkus mušiai nesiliauja ir vokiečiams atėjo pastiprinimas. Rods, vokiečiai giriasi, jog jie peržengė Dauguvą, apvaldė dalį geležinkelių Petrogradan ir Rygan ir turi dabar Rygan atvirą kelią; bet, matyt, su tuom keliu nėra taip gerai, kaip vokiečiai garsina, jeigu Ryga yra rusų rankose, o vokiečių kariumenė prie jos arčiau nepriėjo. Rusų rankose yra ir tvirtovė Dvinsk (Duenaburg), dengianti geležinkelį Petrogradan. Ant kelio Rygon ir Petrogradan vokiečiai netoli nužengė, mušiai eina veik tose pačiose vietose tarp Jakobstadto ir Friedrichstadt. Rods dabar vokiečiai kalba, jog jų mieriu nebuvo Rygos paėmimas, bet gali tai kalbėti todėl, kad ją paimti nelengva. Jeigu Rygą paimti nenorėjo, tai kam prie jos grudžiasi lygiai nuo jurių ir nuo sausžemio? Turbut ne todėl, kad kareivius be reikalo žudyti. Juk jų vokiečiai neturi perdaug.

Austro-vokiečių kariumenė Lietuvoj tapo žymiai sudrutinta, todėl toj karės linijoj jie vėl mėgina pirmyn žengti, bet kaip pranešama iš Petrogrado, vien prie Vilkmergės jiems pasisekė trputį toliau nužengti. Smarkųs mušiai eina tarp Kupiškio ir Dauguvos. Vokiečiai čia vartoja savo sunkiąsias kanuoles ir bombas su nuodingais gazais, bet ir tokiais ginklais jiems nesiseka galutinai rusus įveikti ir atidaryti sau kelią Petrogradan. Rusai visuose karės lauko kraštuose smarkiai priešinasi, kas rodo, kad jie, bent tuom tarpu, turi pakaktinai amunicijos ir ginklų, ir jau nereikalauja siųsti beginklių kareivių ant pražuties. Kuomet rusai neturėjo ginklų ir amunicijos ir užpakalinės eilės su lazdomis rankoj laukė, kol vokiečiai išmuš pirmutines eiles, kad nuo užmuštų atlikusius karabinus ir kelis patronus gavus, tuomet vokiečiams sekėsi, ir jie ištikro galėjo girtis pergalėmis, bet stojant rusams su lygiais ginklais, pergalės gaunamos sunkiai ir jos labai didelių aukų reikalavo. Vien dėl stokos ginklų ir amunicijos rusams vokiečiai galėjo apvaldyti Lenkiją ir paimti net 12 tvirtovių, nors ir tas milžiniškų aukų reikalavo, tam prisiėjo pašvęsti milionus kareivių. Vien dėl stokos ginklų ir amunicijos prisiėjo vokiečių naikinimui atiduoti Lenkija, Lietuvą ir didesnę Latvijos dalį. Bet už tą stoką ginklų ir amunicijos, už pradėjimą karės be prisirengimo, žinoma, kalta Rusijos valdžia, kuri kariumenės reikalams nuo žmonių spaudė milžiniškus pinigus, o karėn kareivių neprirengė. Dėl tos vien priežasties maža Japonija įveikė milžinišką Rusiją, dėl to ir dabar vokiečiai naikina didelius Rusijos plotus.

Negali dideliais laimėjimais vokiečiai girtis taipgi pietuose, Volyniaus ir Gardino gubernijose. Išpradžių čia jiems sekėsi gana gerai, jie stumė rusus vis toliau į rytus, ėmė svarbias tvirtoves, bet dabar, nors tvirtovės, rods išnaikintos, teko vokiečiams, jų žengimas lygiai prie Maskvos, kaip ir prie Kievo ir Odessos, pasiliovė. Bet rusai, prie nepasisekimų pripratinti, ir čia laukia nepasisekimų. Iš Kievo pradėjo jau kraustyti dokumentus ir brangesnius daiktus, kad jie vokiečiams netektų. Odessa vokiečiams yra svarbi vien tol, kol Konstantinopolis ir Dardanelių tvirtovės yra turkų rankose, nes per Odessą galima turkams ginklus, amuniciją ir kareivius privežti; bet jeigu Dardaneliai ir Konstantinopolis tektų talkininkams, jų laivynai gali bliokuoti ir iš Odessos nieko neišleisti.

Nors jau dvi savaitės praėjo nuo paėmimo Kovelio, Bresto, Vladimiro ir nuo čia vokiečiai traukė prie Pinsko ir jo apielinkėse esančių milžiniškų pelkių, bet miestas Pinsk ir pelkės, kaip buvo rusų rankose, taip jų rankose ir pasilieka, o vokiečiai vis garsino, jog jie eina prie Pinsko ir yra nuo jo tik 35 mylios, taigi vien taip toli, kiek kareivis su diena lengvai gali nueiti. Nenužengė vokiečiai toliau ir už Baltbokščio (Bialoviežos) girių, nors jos ne taip labai didelės, užima tik dalį Pruzanos pavieto. Už Pruzanos vokiečiai nenužengė toliau.

Ir didesnių burių nelaisvių vokiečiai nepaima. Vien prie Nemuno alkunės ir prie Salviankos vokiečiams, kaip jie patįs sako, teko 3,300 nelaisvių. Apie šimtus laimėtų kanuolių dabar nei austrai, nei vokiečiai nieko nekalba. Turbut, gavę reikalingą amuniciją, rusai jau kanuolių, kaipo nereikalingos be amunicijos sunkenybės, vokiečiams nepalieka.

Vokiečių ir austrų pasigyrimai apie visišką Galicijos nuo rusų išvalymą vėl pasirodė neteisingi. Atkaklus mušiai ir smarkus rusų pirmyn žengimas Galicijoj vis traukiasi, ir tai tose pačiose vietose, kur pirma austrai gyrėsi savo laimėjimais, o kas svarbiausia, kad tose vietose austrus pasiekia dideli nepasisekimai. Todėl aišku, kad austrų raportams negalima tikėti, nes jie pasirodo neteisingesni už vokiečių raportus; todėl ištikimesnės yra iš neutrališkų kraštų einančios žinios, bet tos visai nesutinka ypač su Austrijos valdžios garsinamomis žiniomis.

Iš Bucharesto pranešama, buk pereitos savaitės mušiuose rytinėj Galicijoj, iš kur, kaip gyrėsi Austrijos valdžia, rusai tapo suvisu išvyti, austrai nužudė 50,000 kareivių. Užkimšimui pasidariusių kariumenėj spragų, Austrija turėjo Galicijon pasiųsti korpusą kariumenės, kuris pirma stovėjo prie Rumanijos rubežių. Ir prie Tarnopolio, Galicijoj, rusams pasisekė paimti daug austrų nelaisvėn ir atimti nuo jų kanuoles ir amuniciją. Tai aišku, jog ir čia austrams nepasisekė savo žemės nuo priešų išvalyti.

Vokiečiai užtikrina, jog jie nori apvaldyti piet-vakarinius ir rytinius Rusijos geležinkelius, o tą atlikę, ketina apsistoti ir prieš Pinsko klampynes žiemą praleisti. Bet tie geležinkeliai dar vis rusų rankose taipjau, kaip ir Pinsko klampynės. Galicijoj gi rusai atmušė visus austrų užpuolimus Seretho paupiuose, taipgi Trembowla ir Czortkowo apielinkėse, kur austrai nužudė 5,000 kareivių, nelaisvėn paimtų.

Vokiečiai rods priėjo prie Rygos, bet vien iš oro. Iš savo orlaivių jie mėtė bombas, nors Ryga yra atviras miestas, o tokių, jeigu miestas nesipriešina, bombarduoti negalima. Bet orlaivių užpuolimai, apart materiališkų nuostolių, ir žudymo civilistų, ypač moterų ir vaikų, kitokių pasekmių atgabenti negali, su jais miestų apvaldyti negalima.

Smarkesnis rusų veikimas ant visų frontų prasidėjo nuo prašalinimo nuo vadovystės kunigaikščio Nikalojaus ir caro iškeliavimo ant fronto neva vesti kariumenę, nors iki šiol jis pats dar su savo veikimu niekur nepasirodė ir niekur savo kariško gabumo neparodė. Ir pasiųstas Kaukazan kunigaikštis Nikalojus renka, traukia kruvon ten esančią kariumenę ir rengiasi žengti pirmyn, taigi, veržtis Turkijon. Matyt jis nuo Azijos pusės nori traukti prie Konstantinopolio ir nuo sausžemio padėti talkininkams jį paimti, jeigu jie įstengs apvaldyti Dardanelių tvirtovę ir nuo vakarų prieis prie Konstantinopolio. Gal rusai be talkininkų nori Konstantinopolį paimti, ir jį savo rankose palaikyti, kad ir be talkininkų pritarimo, kurie nelabai nori Turkijos sostinę ir Dardanelių siaurumą vienai Rusijai atiduoti, nes ji galėtų ir talkininkams, su jais kada susipykus, Juodasias jures uždaryti.

Vakaruose talkininkai taipgi smarkiau veikti pradeda; nors iki šiol nieko svarbesnio nenuveikė, bet vokiečiams labai daug nuostolių pridirbo. Vokietijos sosto įpėdinis stengėsi perlaužti francuzų linijas prie Verdun ir Nancy, bet nužudė vien apie 100,000 kareivių, o savo mierio atsiekti neįstengė. Smarkiausi mušiai eina Argonne distrikte, kur vokiečiai sugabeno visus savo išradimus, taipgi bombas su nuodingais gazais ir degančiu skystimu, bet iki šiol nei viena pusė kitos neįveikė.

Vokiečiai giriasi, buk jie paėmė francuzų pozicijas prie Schratzmanell ir Hartmannsviller Kopf, kur paėmė 100 nelaisvių ir kelis mašininius karabinus, o į vakarus nuo Souchez atėmė francuzų grabę, kurioj išmušė jos apgynėjus. Gana smarkųs mušiai buvo ir Belgijoj, bet be svarbesnių pasekmių, nes nei viena pusė kitos neįveikė, todėl viskas ten pasilieką taip, kaip buvo.

19 francuziškų orlaivių atlėkė ties Vokietijos miestu Trier ir ten išmetė šimtą bombų, kurios pataikė geležinkelio stotį ir viešpatystės banką. Tie patįs orlaiviai paskui mėtė bombas Alzatijoj. Vokiški gi orlaiviai atlankė rytines Anglijos pakrantes, kur jų išmestos bombos užmušė kelioliką civilistų. Vieną orlaivių dalį Anglijon vedė pats jų išradėjas, grafas Zeppelin, bet ir jis, suprantama, nieko svarbesnio nuveikti negalėjo, gązdino vien karėj nedalyvaujančius žmones, o tulą jų skaitlių užmušė; bet per tai Vokietijos priešų skaitliaus nesumažino, nes užmušti yra nekareiviai.

Ant mušio lauko Austrijos su Italija, lygiai Tyroliuje, apielinkėse Trento, Karintijoj ir kitose eina vien artilerijų imtynės. Prie Plezzo austrai, pasinaudodami iš miglos ir tamsos, naktį užpuolė italų stovyklas Slatenik klonyj, bet tapo sumušti, nors italai juos arti prileido. Isonzo paupiuose austrai drutija apkasais savo pozicijas. Austrai garsina, jog prie Talmino jie atmušė kelis smarkius italų užpuolimus.

Ant karės lauko su Turkija nieko tikrai svarbaus neatsitiko, nors, matyt, turkams negeriausia sekasi, nors jie per Berliną ir pasigiria kartais savo laimėjimais. Angliški orlaiviai ir torpedų gaudytojai ant Gallipoli pusiausalio subombardavo turkų kariumenės stovyklas prie Rivali ir užmušė daug kareivių. Orlaiviai dručiai bombomis pagadino fortus miesto Smyrna. Bet mušiuose ant pusiausalio Gallipoli ir anglai nemažus nuostolius turėjo, ypač Australijos ir Naujos Zelandijos regimentai didelius nuostolius turėjo, bet turkų nuostoliai buvo kur kas didesni. Prie Anafarta talkininkai palengva stumia turkus atgal. Kadangi tvirtovės fortų kanuolės retai atsiliepia, tai reikia manyti, kad turkams truksta amunicijos, o privežti jos š niekur negalima, nes juos daboja anglų ir francuzų laivynai, o sausu keliu neperleidžia neutrališkai užsilaikanti Balkanų kraštai.

Iš Atėnų praneša, buk Konstantinopolyj senturkiai rengia revoliuciją prieš vokiečius ir jų skverno besilaikantį jaunaturkių vadovą Enver Pašą. Bet kiek teisybės yra toj žinioj, tikrai nežinia. Iš ten taipgi pranešama, buk turkai iš Armėnijos išvijo 800,000 armėnų, kurie dabar badą kenčia. Tokiais darbais, suprantama, turkai nepadidina savo piliečių sau prielankumo ir meilės.

Kadangi Persijoj tapo užmušti du anglai, tai angliški jureiviai, išsodinti ant kranto, užėmė Persijos pajurių miestą Bušir. Bet ištikro ir be formališko miestų užėmimo ir pirma pietinę Persiją valdė anglai, o šiaurinę rusams jie pavedė.

Daugiau Balkanų tautų iki šiol dar karėn neįsikišo, bet kaip rodosi, bent Bulgarijos talkininkams savo pusėn patraukti nepasisekė. Bulgarija su Turkija susitaikė, nes talkininkai neįstengė nuo Serbijos jai išderėti visos Macedonijos, ko ji reikalavo. Bulgarija šaukia kariumenėn Italijoj ir Rumanijoj gyvenančius atsargos kareivius. Tas rods nerodo didelio Bulgarijos prielankumo talkininkams, bet taipgi dar nerodo, kad ji stotų karėn prieš juos ir eitų su jų priešais, nes tas yra gana pavojinga. Vokiečiai rods dabar jau sveikina Bulgariją kaipo savo padėtoją, bet greičiausiai ji ir toliaus užsilaikys, bent kol talkininkai nesumušti, neutrališkai.

Iš Karės Lauko.

PIRMA "CARO PERGALĖ."

Petrogradas. Netrukus po to, kaip caras apėmė vyriausią vadovystę visų rusiškų armijų, rusų generalis štabas pranešė apie didelį vokiečių sumušimą Galicijoj. Apart to, kad rusai pridarė didelių nuostolių vokiečiams, jie paėmė nelaisvėn 8,000 vokiečių ir užgriebė 30 kanuolių. Caras, gavęs žinią apie šitą pergalę, nusiuntė tuojaus paliepimą išreikšti "savo narsiai kariumenei savo carišką padėką" už šitą narsumą.

DID. KUN. NIKALOJUS PASIŲSTAS KAUKAZAN.

Petrogradas. Didis kunigaikštis Nikalojus, buvusis vyriausiu vadu visų rusiškų armijų, tapo paskirtas Kaukazo vice-karalium (vietininku); jam taipgi pavesta vyriausia vadovystė Kaukazo armijos, kovojančios su turkais Užkaukazyj. Tai yra nesvarbi vieta, sulyginus su ta, kurią jis turėjo pirma. Rusų ir turkų armijos ant Kaukazo fronto yra nedidelės, nes abi pusės reikalauja savo kariumenės kur kitur, svarbesnėse vietose.

NORI DIDELĖS PASKOLOS.

New Yorkas. Šeši angliški ir francuziški finansieriai (bankieriai) atkeliavo į New Yorką, kur jie bando užtraukti milžinišką paskolą iš Amerikos bankų. Sakoma, kad jie atstovauja ne tik Angliją ir Francuziją, bet ir Rusiją, ir užtrauks bendrą paskolą vardu šių trijų viešpatysčių. Menama, kad šita paskola gali siekti milžiniškos sumos tarp 500 ir 1,000 milionų doliarių.

ANTRA RUSŲ PERGALĖ.

Petrogradas. Oficialis rusų štabo pranešimas pagarsintas praeitą savaitę, praneša apie kita pusėtiną rusų laimėjimą Galicijoj. Po savo pergalės ties Tarnopoliu, rusai netoli Trembovla rugsėjo 7 ir 8 d. užgriebė nelaisvėn 150 aficierų ir 7,000 kareivių; teutonai po to greitai pasitraukė linkui upės Strypa.

Pranešime skelbiama, kad rusai nuo rugsėjo 3 d. tik prie upės Sereth (Galicijoj) užgriebė nelaisvėn 383 aficierus ir daugiaus 17,000 kareivių, apart didelio skaitliaus kanuolių.

Šitoms pergalėms expertai priduodo didelę karišką svarbą; jie nurodinėja, kad vokiečiai buvo parsitraukę savo gvardiją ir sykiu su austrų brigadomis išsitiesė ant 30 verstų fronto; be abejonės, jų mieriu buvo perlaužti čia rusų frontą, kad įsiveržus į turtingas javais pietinės Rusijos gubernijas.

VOKIEČIŲ ŠNIPAI ŠVEICARIJOJE.

Londonas. Žinia iš Genevos praneša, kad Šveicarijoj surasta didelė vokiškų šnipų systema. Vokiškas aficieras, tulas Luden, ir 20 kitų vokiškų šnipų, tapo suareštuota. Tikimasi, kad Šveicarijos valdžia suareštuos dar daugiaus.

PRISIEKOS LAUŽYTOJAS NUBAUSTAS.

New Yorkas. Tulas Gustav Stahl, vokietys, kuris anuomet prisiekė, kad jis matė paslėptas ant Lusitanijos kanuoles, bet paskui teisme prisipažino, kad jis prisiekė kreivai, tapo nutiestas ant 18 mėnesių kalėjimo už kreivą prisieką.

TALKININKAI NEUŽGANĖDINTI IŠ SERBIJOS.

Sofija, Bulgarijoj. Čia gauta žinia, kad talkininkai yra visai neužganėdinti Serbijos atsakymu kaslink užbaigimo reikalo su Bulgarija. Serbija sutinkanti atiduoti Bulgarijai tulus žemės plotus, bet iš savo pusės stato kitus reikalavimus, kurių, sulyg talkininkų nuomonės, Bulgarija negalėtų priimti. Todėl talkininkai sugrąžino Serbijai jos atsakymą, kaipo netinkantį, bet Bulgarijai kol-kas jie apie tai oficiališkai nieko nepranešė.

RUSAI KRAUSTO KIEVĄ.

Petrogradas. Rusai dėlei visa ko iškalno rengiasi prie susitikimo vokiečių ant Dniepro upės. Didelį miestą Kiev pradėta išdalies jau kraustyti. Tulas skaitlius valdiškų įstaigų, kaip muzėjus, archyvai, etc., tapo jau iškelta iš miesto ir pervežta giliaus į Rusiją.

MUŠIAI VILKMERGĖS APIELINKĖSE.

Petrogradas. Apie dalykų stovį Lietuvoj ir Kuršėj rusų štabas rugsėjo 11 d. pranešė sekančiai:

"Ant kairiojo upės Dauguvos kranto męs padarėme progresą tarp upės Missa ir Gross Ekau geležinkelio. Į vakarus nuo Jakobstadto mušis eina su nesimažinančiu smarkumu. Buvo priešakinių sargybų susirėmimai į šiaurius nuo Abelių. Ant kelio iš Vilkmergės priešas su stipriomis jiegomis pradėjo energiškai užpuldinėti rugsėjo 9 d. iš ryto apielinkėse Kurkle ant abiejų šonų kelio. Musų kulkasvaidžiai ir automobiliai daug prigelbėjo atmušti priešą. Mušis tęsiasi toliaus. Tarp upių Šventos ir Nėrio (Vilijos) priešo pėstininkai ir raitarija užpuolė ant musų apielinkėse Širvintų. Ant kitų kelių linkui Vilkmergės nebuvo jokių permainų."

AUSTRAI PIRMU SYKIU MINI LIETUVĄ.

Vienna. Austrų kariškas štabas rugsėjo 11 d. pranešė, tarp kit-ko, sekančiai:

"Austrų-Vengriškos jiegos Lietuvoje persikėlė per platų ir baluotą distriktą upių Jasiolda ir Orla ir nužengė pirmyn distrikte į piet-ryčius nuo Rožany. (Čia austrų štabas pirmu syk tiesiogiai paminėjo Lietuvos vardą; kaip matyt, Lietuvos vardu vadinama pietinė dalis Gardino gubernijos. Red.).

CARRANZA ATMETĖ BENDRĄ KONFERENCIJĄ.

Vera Cruz, Mexikoj. Gen. V. Carranza, kuris dabar skaitosi Mexikos valdonu, atsakydamas ant Amerikos pasiulymo sušaukti visus Mexikos revoliucionižkus vadus konferencijon, atsakė, kad jis su tuom nesutinka. Suv. Valstijos buvo sumaniusios sušaukti tokią bendrą konferenciją Mexikos revoliucionierišku vadovų, kad užbaigus kaip nors tą amžiną Mexikos revoliuciją. Į šitą sumanymą Carranza švelniai, bet tvirtai atsakė, kad jis dabar valdo visą Mexiką, išskyrus pustrečios valstijos, ir kad jis negali prileisti maišytis svetimoms viešpatijoms į Mexikos "naminius reikalus."

Jis užkviečia Suvienytų Valstijų ir Pietinės Amerikos atstovus konferencijon, tik ne tvarkymui vidurinių Mexikos reikalų, bet apsvarstymui "tarptautiškų reikalų" ir su tuom tikslu, kad Carranzos valdžia butų pripažinta tiesota. Carranza dabar vadovauja armija, kurios skaitlius siekia 150,000 vyrų.

NORI GAUTI MILIARDĄ DOLIARIŲ.

New Yorkas. Atvykusioji Amerikon anglo-francuziška bankierių komis. mėgina čia užtraukti vardan savo valdžių paskolą vieno miliardo doliarių. Sužinota, tikrai, kad grupa bankų, kurias controliuoja Morganas, tikrai priižadėjo talkininkams paskolą 500 milionų doliarių. Sužinota taipgi, kad šią nesvietišką paskolą užtraukia ne vien Anglija su Francuzija, bet kad joje dalyvaus ir Rusija su Italija. Vadinas, visos tautos sutvėrusios keturialypį susivienijimą, bendrais savo turtais gvarantuoja už šitą paskolą.

Morganas ir kiti bankai, sakoma, prielankiai į tai žiuri ir gal out, kad padidins paskolą iki miliardui (1,000 milionų) doliarių.

RUSAI ATSIGRIEBIA.

Petrogradas. Rusai dikčiai atsigriebė ir pusėtinai pradėjo mušti vokiečius. Štai Galicijoj apielinkėse Tarnopolio rusai jau ketvirtu sykiu sulupo austro-vokiečius. Paskutiniu sykiu rusai užgriebė nelaisvėn 39 aficierus, 2,500 kareivius ir 16 kulkasvaidžių. Austrai bėga atgal linkui Dniestro. Prie upės Sereth rusai vis eina pirmyn ir vėl užgriebė 800 belaisvių.

MUŠIAI LIETUVOJE VĖL ATSINAUJINA.

Petrogradas. Lietuvoje prasidėjo vėl smarkus veikimas, kaip matyt iš sekančio oficialio rusų pranešimo išleisto rugsėjo 13 d.:

"Ant kelių linkui Dvinsko męs subatoj patėmijome vokiečių užpuolimus linkui trijų pusių; pirmas užpuolimas tarp upių Susia ir Nemuno į šiaurius nuo Suveniški; antras apielinkėse Skapiškių ir trečias ant kelio iš Vilkmergės į Utėną. Šioje paskutinėj apielinkėj po atkaklaus mušio su daug skaitlingesniais vokiečiais musų kariumenė pasitraukė į apielinkes Dusėtų ežero (Dusiaty). Vokiečiai, gavę pastiprinimų, slenka pirmyn.

"Tarp upių Šventos ir Nėrio priešas taipgi daro stiprius atakus ant dešiniojo kranto upės Nėrio (Vilijos) prie Podbrodze. Nežiurint didžiausio vokiečių užsispyrimo, musų kariumenė laiko juos ant vietos kanuolių ugnimi ir kontr-atakais."

VOKIEČIŲ AGENTŲ VEIKIMAS.

New Yorkas. Laikraštis The World, kuris atidengė daugelį paslapčių apie vokišką agitaciją Amerikoj, paskelbė naujas žinias apie tai, kaip vokiški agentai norėjo sukelti streikus New Yorko uosto dokuose, kad tokiu budu sulaikyti laivų vaikščiojimą tarp Amerikos ir Europos. Dideli pinigai, sakoma, siulyta nekuriems unijų vadams. Tarp vokiškų agentų paminėtas ir Dr. Dernburg, anas garsus vokiečių "apaštalas," kurį Amerikos valdžia buvo priversta išvaryti iš Amerikos. Vokiečių papirkimo plianai nepasisekė tik todėl, kad unijų vadovai pasirodė sąžiniški žmonės ir patriotiški amerikonai, kurie nenorėjo už pinigus parsiduoti.

Plianas buvo apskelbti penkių savaičių streiką visuose uostuose prie Atlantiko krašto ir išvesti streikan 23,000 uostų darbininkų. Tam tikslui buvo prigaminta vienas milionas ir 35 tukstančiai doliarių vokiškų pinigų.

VOKIEČIAI PERKIRTO PETROGRADO-VILNIAUS GELEŽINKELĮ.

Petrogradas. Oficiališkai pranešta, kad vokiečiai perkirto geležinkelį prie Švenčionių. Rusai pasitraukė linkui stoties Podbrodze. Prie Varėnos, Vilniaus gub., buvo labai smarkus mušis. Vokiečiai gavo didelių pastiprinimų apielinkėse Skidel.

MUŠIAI LIETUVOJE.

Londonas. Vokiečiai, matomai, pasiryžo visomis savo jiegomis griuti linkui Petrogrado, ir smarkiausi mušiai vėl prasidėjo beveik ant viso fronto išilgai Dauguvos upę nuo Rygos iki Dvinsko ir nuo Dvinsko iki Vilniaus. Šitą frontą gina vienas iš gabiausių rusiškų generolų—gen. Ruzskij, atsižymėjęs Galicijoj karės pradžioje. Jis buk pasakęs, kad nėra ko bijotis, kad vokiečiai šiuosmet pasiektų Petrogrado, nes rusai užektinai esą prisirengę prie to, kad juos ant šito fronto sulaikyti.

DIDELIS UŽSAKYMAS.

New Yorkas. Rusijos atstovai beveik užbaigė tarybas su "Canadian Car and Foundry Company," kuri apsiėmė padaryti rusų armijai 5 milionus šrapnelių už abeiną sumą 52 milionų doliarių. Visi šitie šrapneliai turi but pristatyti iki balandžio mėnesiui 1916 metų.

VOKIEČIAI APSIGYVENDINA.

Petrogradas. Vokiečiai, matomai, rengiasi pastoviai užimti Kuršę. Jie pervedė geležinkelį nuo Klaipėdos, Prusuose, iki Liepojaus, sujungdami tokiu budu Kauno gubernijos geležinkelius su prusiškais. Uostas Mintaujoj yra didinamas, visi rusų parašai Kuršės kaimuose yra naikinami ir jų vieton dedama vokiški parašai. Liepojuje atidarė keturias dirbtuves, ir dieną ir naktį jose dirbama šrapnelius, kurių padarom apie 300,000 į savaitę.

IŠ AMERIKOS.

PREZIDENTAS PAS UŽSIENIŲ MINISTERĮ.

Washington, D. C. Prezidentas rugsėjo 8 d. atsilankė užsienių ministerijoj ir turėjo konferenciją su užsienių ministeriu. Kaip manoma, jie kalbėjo apie vaidus su Vokietija dėl skandinimo pasažierinių laivų ir su Austrija, dėl netinkamos jos ambasadoriaus agitacijos ir intrigų svetimam krašte. Lankymas prezidento ministerių yra nepaprastas atsitikimas, nes ministerius prezidentas sau renka, tai jie yra prezidento tarnai ir jis juos pas save gali pašaukti.

EXPLIOZIJA ANT TORPEDINIO LAIVELIO.

Honolulu, Hawaii. Ant amerikoniško torpedinio laivo Decatur atsitiko expliozija, kuri užmušė vieną jureivį, o kelis sužeidė. Kas pagimdė expliozią, tikrai nežinia.

PREZIDENTAS ĮGAUNA DRASOS.

Washington, D. C. Iš prezidento Wilsono bailumo naudojosi visi, net Mexiko revoliucionieriai iš jo reikalavimų nieko nedarė. Dabar vienok ir prezidentas ir užsienių ministeris pasirodo drąsesni ir jiems mat perdaug jau Amerikos ignoravimo. Vokietijos ir Austrijos ambasadoriai atvirai rengė streikus Amerikos ginklų dirbtuvėse, kurstė darbininkus, papirkinėjo laikraščius, taigi čia darė tai, ko na-

mieje daryti nedrįstų. Vienas perimtas ir laikraščiuose pagarsintas laiškas Austrijos ambasadoriaus Dumba (pravardė jo ne vokiška, todėl ir jis yra arba rumanas, arba čechas) apie jo plianą trukdymo darbo Amerikos dirbtuvėse, perpylė taurę. Suvienytų Valstijų užsienių ministeris Lansing paliepė savo ambasadoriui Viennoj pranešti Austrijos valdžiai, jog jos ambasadorius Dumba Washingtone visai nepageidaujamas, todėl pareikalauti jo atšaukimo. Klausimas dabar, ar Austrija paklausys Suvienytų Valstijų reikalavimo ir atsiims intrigantą ambasadorių, ar gal mėgis jo elgimąsi teisinti. Tąsyk Suvienytoms Valstijoms nieko daugiau neliktų, kaip atšaukti iš Viennos savo ambasadorių, o Dumbą iš čia išvyti taip, kaip, taipgi už šnipinėjimus ir agitaciją, pernai išvijo buvusį Vokietijos ministerį Dernburgą. Jeigu Vokietija mėgintų už Austriją užstoti, prašalinti ir jos ambasadorių, kuris taipgi čia intrigas ir agitaciją varinėja, pertraukti ryšius su Vokietija, kas labai arti rišasi su karės pradėjimu.

UŽMUŠĖ TURTUOLĮ.

New York. Turtuolių apgyventoj miesto dalyj, savo namuose prie Fifth ave., tapo užmušta vieno, ar kelių plėšikų milionėrė moteris Elizabeth Nichols. Vagiliai paėmė brangenybių už daugelį tukstančių doliarių, skaito jų vertę net šimtais tukstančių doliarių. Vertę jos brangenybių apskaito ant pusės miliono doliarių. Laikė juos skrynutėj, o raktą nuo jos ant kaklo nešiojo, o prieš užmušystę raktas tapo pavogtas, tai matyt ir žmogžudystę papildė kas iš namiškių. Suėmė vieną finą, kuris Nichols namuose nuo pusantrų metų buvo priedurininku.

ORLAIVIO AUKOS.

Washington, D. C. Darbo dieną čia oran pasikėlę orlaivininkas Oscar Cook, bet debesyse mašina pagedo ir nuo 5,000 pėdų nupuolė į pulką žmonių. Sužeista mirtinai 3 žmonės, o lengvai užgauta 6.

NEVAISINGAS UŽSIMANYMAS.

Detroit, Mich. Garsus turtuolis, automobilių fabrikantas Henry Ford, apreiškė, jog paaukavo 10 milionų doliarių už taikos įvedimą Europoj. Klausimas vienok, kam jis tuos pinigus duos. Gal papirkimui ministerių, nuo kurių taika priguli?

AUSTRIJOS SLAVŲ SUSIRINKIMAS.

Boston, Mass. Slavonian Club pietiniame Bostone rugsėjo 12 d. sušaukė čia Austrijos slavų susirinkimą svarstyti Austrijos ambasadoriaus persergėjimą Austrijos piliečiams, kad jie nedirbtų dirbtuvėse, dirbančiose ginklus ir amuniciją talkininkams. Susirinkime dalyvavo čechai ir slavokai ir veik vienbalsiai nutarė, kol jiems moka ir dėl darbo neturi nesusipratimų su darbdaviais, nepaisyti Austrijos ambasadoriaus paliepimo, nes jis neturi tiesos svetimam krašte kokius nors darbininkams prisakymus davinėti. Kitokio nutarimo darbininkai ir padaryti negalėjo, nes jiems eina apie uždarbį. Kodėl Austrija neparupina savo piliečiams tokio uždarbio, kokį jie turi Amerikoj? Čia gi jie turi imti tokį darbą, kokį gauti gali, o kad dabar geriausiai dirba ginklų ir amunicijos dirbtuvės, tai jose daugiausiai darbininkų darbą gauna.

VĖL RINKIMŲ PRIGAVYSTĖS.

Indianapolis, Ind. Vėl aikštėn išeina prigavystės laike rinkimų miesto majoro Joseph E. Bell, kuris už tai teisman tapo patrauktas.

POTVINIAI.

Jamesville, Wis. Smarkus lietus, koki čia siautė, pagimdė šitose apielinkėse potvinius, kurie daug nuostolių laukuose pridirbo. Dalis miesto yra vandens apsemta. Užlietos yra ir mokyklos, ir jas reikėjo uždaryti.

IŠ VISUR.

|| Bulgarijos premieras Rodoslavow laike pasikalbėjimo su korespondentu pranešė, kad sutartis tarp Bulgarijos ir Turkijos dėlei Dedeagač geležinkelio tapo užbaigta. Turkija atiduoda Bulgarijai šitą geležinkelį sykiu su Krigateč stotim ir su juosta žemės, du kiliometru plačia, išilgai kairįjį šoną upės Marica. Premieras pranešė, kad šitą atiduotą žemės sklypą Bulgarija užims bėgyje 10 dienų.

|| Petrogrado miesto duma vienbalsiai nutarė paduoti carui prašymą, kuriame yra išdėstyti sekanti reikalai: miesto duma prašo, kad karė butų vedama su didesne energija patol, pakol priešas nebus pergalėtas; Rusijos nepasisekimų priežastis yra ne tiktai priešo stiprume, bet Rusijos vidurinio gyvenimo sutvarkyme; miesto duma prašo ciesoriaus, kad jis pastatytų valdžios priešakyje naujus žmones, kad tokiu budu susidarytų valdžia, kuri turėtų žmonių užsitikėjimą.

|| Laivas Sant Anna, išplaukus iš New Yorko į Neapolį su 1,800 italų rezervistų, užsidegė jurėse. Bevielinis telegrafas pradėjo šaukti pagelbos. Ugnis vėliaus pasekmingai užgesyta.

|| Trįs žymus socialistai, prof. G. Steffan, O. Jerte ir E. Larsen, tapo išmesti iš švedų socialistų partijos už tai, kad jie prisidėjo prie Vokietijos prieš Rusiją. Švedų socialistų partijos diduma, sakoma, prielankesnė yra talkininkams.

|| Mieste Muenster, Vokietijoj, išmėgindamas savo "nematomą" orlaivį, tapo užmuštas vokiškas orlaivininkas ir išradėjas Kluebel.

|| Amerikos ambasadorius pranešė, jog Anglijos valdžia sutinka perleisti esančias neutrališkuose portuose vokiečių ir austrų prekes, kurios amerikonų tapo upirktos. Prekių tokių yra daug, vien Rotterdame jų yra už 167 milionus doliarių.

|| Egypto sostinėj, mieste Kairo, ant geležinkelio stoties tapo užpultas apšvietos ministeris Fathy Paša ir sunkiai su peiliu supjaustytas. Užpuolė jį valdininkas iždo ministerijos. Užpuoltasis iš kišeniaus išsitraukė revolverį ir į užpuoliką paleido kelis šuvius, bet nei vienas nepataikė. Vėliaus jį suėmė buvę prie užpuolimo ministerio draugai.

|| Iš Berlino daniškas laikraštis Politiken gavo žinią, jog Rusijoj prasidėjo rudeniniai potviniai. Upės išsiliejo per krantus, kas sulaikė vokiečių pirmyn žengimą. Kur potvinių nėra, ten rusų kariumenė smarkiai priešinasi, kas rodo, jog, bent šiuom tarpu rusai turi pakaktinai amunicijos. Vokiečių žengimas prie Rygos tapo sulaikytas. Iki šiol jiems nepasisekė pereiti į kitą upės Daugūvos pusę.

|| Anglijoj valdžia į savo rankas vėl paėmė 180 privatiškų dirbtuvių amunicijos dirbimui. Dabar amuniciją dirba 715 dirbtuvių.

|| Francuzijos kariumenėj, tarp kitokių profesijų kareivių, mušasi 30,000 katalikų kunigų. Kadangi jie nepratę prie vargo, tai tarp jų ligų ir mirčių yra daugiau negu tarp kitokių profesijų kareivių.

|| Ne vien Francuzijoj, bet ir Vokietijoj karė atsiliepia ant skaitliaus gemančių vaikų. Liepos mėnesyj Berline šįmet ant 25% mažiau vaikų užgimė negu pernai. Nieko tame įstabaus nėra. Juk tėvai karėn išėjo.

IŠ LIETUVOS.

IŠ VILNIAUS.

Viešoji Vilniaus biblioteka ir muziejus laikinai iškelti iš Vilniaus į Mogilevą. Gubernijinė kcizės valdyba nukelta į Polocką.

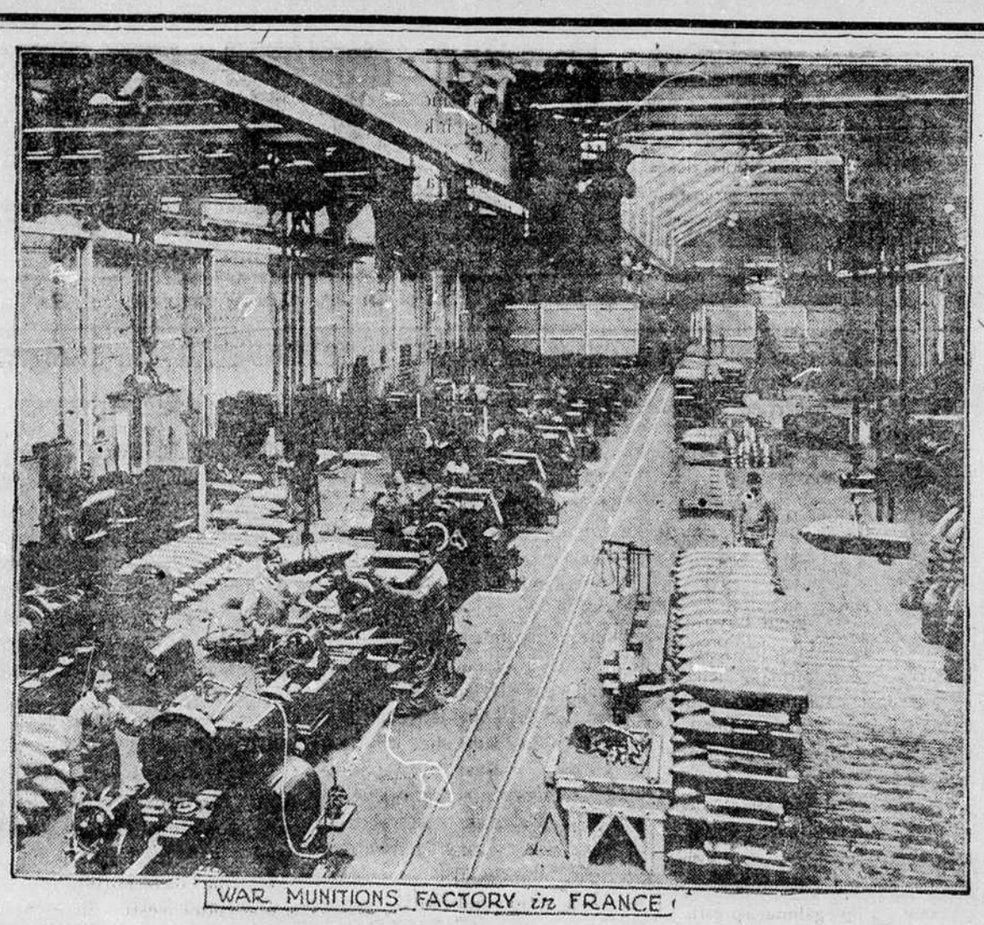

KARĖS REIKMENŲ DIRBTUVĖ FRANCUZIJOJE.

Payeikslas rodo vieną karės reikmenų dirbtuvių, kurių Francuzijoje dabar įsteigta daugybė, kad pagaminus reikalingąjį armijoms amunicijos daugumą.

— Kun. prof. P. Kraujalis, "Aušros" redaktorius laikinai apsigyveno Mogilevoj.

— Naumiesčio bažnyčia (Suv. gub.), kuri karės pradžioj labai nukentėjo nuo šaudymo, kaip girdėjome, esanti sutaisyta.

— Liet. Komiteto moksleivių bendrabučiai. (internatai) keliami iš Vilniaus Voroniežo miestan.

— Išvažiavo Voronežan "Saulės" kursai, Vilkaviškio gimnazija ir bent keletas šimtų lietuvių ir kun. kan. Olševskis.

— Žydai, keliamieji iš Vilniaus gubernijos ir kitų gubernijų, siunčiami Tambovo gubernijon.

— Žemaičių vyskupas, Pranciškus Karevičius, kaip praneša "Rygos Garsas," nuvyko Kaukazan ir gydosi Kislovodske. Busiąs čionai visą mėnesį.

— Žemaičių seminariją Vašakėnuose užėmė vokiečiai. Nesuskubo išbėgti nei kun. kan. Januševičus, seminarijos prokuroras.

— Mirė Vladas Juodišius "L. Žinių" bendradarbis ir žymus šio laikraščio šalininkas, liepos 29 d. miesto ligoninėj Žvėryne.

NAUMIESČIO APIELINKĖS.

Kas dedasi pas lietuvius, kurie paliko po vokiečiais, mažai teižinome. Vienok mums norėtųsi apie juos šį-tą sužinoti, bet mažai tegauname apie juos žinių. Kitą syk vienok, atbėgę iš anapus vokiečių apsikasimų, mums šį-tą papasakoja.

Vienas ukininkas nuo Šakių buvo atvykęs Vilniun sunaus mokinio atsiimtų. Jisai mums šiek-tiek ir papasakojo. Naumiesčio pavieto dalis jau beveik nuo karės pradžios pakliuvo į vokiečių rankas. Vokiečių ramieji gyventojai ateidavę iš Vokietijos ir skriausdavę lietuvius: pasiimdavę ko jiems reikdavę ir su grobiu atgal grįždavę. Tuomet lietuviai pasiskundę vokiečių komendantui. Komendantas pasakęs, galį tokius svečius lazdomis pavaišinti. Jie taip ir padarę. Ramieji vokiečių gyventojai liovėsi lankyti, bet užtat jų papirkti kareiviai pradėję dar labjau lietuvius plėšti. Tuomet lietuviai antrą syk pasiskundę komendantui. Komendantas davęs jiems sargybą, kad juos saugotų nuo plėšikų.

REZEKNĖ, Vitebsko Gub.

Kadangi ir čionai lietuvių pabėgėlių atpludo, atsirado reikalas aprinkti L. Dr. Komiteto įgaliotinį. Juo išrinkus čia kun. J. Savukaitis. Jaunas, darbštus, jis greitai ir gerai sutvarkė čia lietuvių pabėgėlių šelpimo darbą. Jojo ir kun. Žulpos rupesčiu tas darbas auga, plėtojasi. Pabėgėliai randa bent šiltas pastoges, o reikalui esant maisto ir darbo. Tik kadangi miesčiukas tas nedidelis, tai jau naujiems pabėgėliams vietos nebėra.

SARATOVAS.

Tatiščevo lageriai (Saratovo gub.). Čionai pribuvo apie 250 naujokų lietuvių iš Trakų pavieto—beveik visam 92 batalijone vieni lietuviai, tik šiek-tiek yra kaukaziečių osetinų ir gruzinų.

Iškarto naujokai buvo labai nusiminę, kitas net ašaras nuo veido šluostė, bet po truputį apsibuvus nurimo; dabar jau vakarais skamba lietuviškos dainos ir žaidžiama žaislai. Karės vyriausybė netik to negina, bet dar prašo padainuoti gražių lietuviškų dainų; tik bėda, kad naujokai laikraščių negauna, bet žada parsigabenti. Daugelis musų brolių kenčia nemokėdami rusų kalbos, tiems tikras vargas. Bažnyčios irgi nėra. Nors toli męs nuo savo gimtinės atsidurėm ant Volgos didžios, bet nepamiršom gimtinės Lietuvos ir nieks musų neatitrauks nuo jos; nei šaltas Volgos vanduo neatšaldo musų krutinės. Niekur nėra tokių gražių miškų ir girių paukštelių.

LIETUVIAI PABĖGĖLIAI.

Kad žinotumėt tikrai, kaip gyvena pabėgėliai svetur, dedame čia žinių iš įvairių (visokių) rusų laikraščių, kurie apie pabėgėlių vargingą gyvenimą melagingai rašyti negali, nes neleistų jiems to daryti cenzura ir tam tikros valdiškos draugijos, kurios rupinasi pabėgėlių likimo palengvinimu ir gauna tam reikalui nemaža pinigų.

Petrapilėje. Lietuvių mokykla prie Zabalkanskio prosp. užimta pabėgėlials. Vargas didžiausias. Dauguma gailisi bėgę.

Ekaterinoslave, Kalugoje, Smolenske, Černigove ir Charkove pabėgėliai vargsta, nes nėra kam jais rupintis.

Smolenske priglausta 3,000 anksčiau atvažiavusių pabėgėlių. Dabar pabėgėliai ir už pinigus negauną prieglaudos.

Orlę yra keli šimtai šeimynų pabėgėlių 1,000 vaikų ir moterų maitinasi komiteto lėšomis.

Vologdoje apie 1,000 pabėgėlių. Vargas dideliausias.

Panašių žinių dabar pilni visi laikraščiai. Tikrai sakyčiau, svetur išvažiavusieji pabėgėliai nuo vilko bėgo, ant meškos užbėgo.

Suvalkijoje labai pradėjusi platintis kruvinoji, ypač apie Prienus, kur pabėgėlių kimšte prikimšta.

— Iš Lietuvos Laikraščių. —

LIETUVIŲ BELAISVIŲ BALSAS.

Vokietijoj, tarp daugelio rusiškų belaisvių, yra nemažas skaitlius ir lietuvių. "Lietuvos" Redakcija gavo laiškelį nuo nekurių belaisvių, patekusių vokiečių belaisvėn.

Prašo Knygų.

Šie lietuviai yra belaisvių lageryj Halbe, netoli Berlino. Sunku yra lietuviams, sakoma laiškelyj—apie tai neverta, sako, ir kalbėti. Materiališkas padėjimas "neperpuikiai," bet už vis labjausiai trukstą dvasiško peno. Todėl jie kreipiasi į musų redakciją, prašydami prisiųsti jiems lietuviškų knygų. Laiškelis, kaip matyt iš charakterio ir iš rašliavos, yra rašytas prusų lietuvio. Po juom pasirašo penki lietuviai. Be abejonės, tarp jų yra kuris nors pirmiaus Amerikoj buvęs, nes musų laikraščio adresas gerai uždėtas. Todėl gal žemiaus pasirašusieji turi Amerikoj giminių ar pažįstamų.

Žemiaus paduodame šių belaisvių atsišaukimą.

Belaisvių Lietuvių Laiškas.

Gerbiamieji Tautiečiai!

Gerai žinote, koksai sunkus dabartės laikas yra visiems, apie ką neverta ir kalbėti. Rodos, kad lietuviai daugiausia nukentės. Karės baisybės siaučia po visą Lietuvos žemę. Jos žmones blaško į visas puses. Daug lietuvių yra pakliuvusių ir nelaisvėn. Iš Tėvynės pagelbos beveik visi nesulaukia. Gyvenimas sunkus. Materiališkai nors ir neperpuikiai, tatšiau aprupinti. Vien tuo užsiganėdinti negalima. Labai reikalingas ir labai geistinas dvasios penas. Todėl lietuviai-nelaisviai lagerio "Halbe," dvasiškai išalkę, kreipiamės pas jus, gerbiami tautiečiai, su dideliu meldimu: ar negalėtumet tamistos pasirupinti išsiuntimu knygų (galima įvairaus turinio). Tikiamės sulaukti. Su tikra pagarba vardan lietuvių viso lagerio **Mikolas Liakunas, T. Nasvilas** (paskutinės trįs raidės neaiškios) **J. Šilmis, Šlažas ir Stangvilas.**

Redakcija pasirupins šio lagerio lietuviams belaisviams išsiųsti, kiek galima, knygų. Męs manome, kad ir kiti lietuviški laikraščiai bei privatiški žmonės galėtų pasiųsti kiek knygų, ypač lengvesnio turinio, kad palengvinti bent tuom šių musų brolių padėjimą. Tam tikslui paduodama čia ir adresą, kuriuom galima susinešti.

Germany.
Herrn Kriegsgefangenen
Michael Liakunas
Halbe, nahe Berlin
Barak No. 15.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ BRADDOCK, PA.

SLA. išvažiavimas. Rugsėjo 5 d. SLA. 3-čias apskritys su pagelba SLA. 152 kp. turėjo išvažiavimą, kuris atsibuvo be svaigalų ir su plačiu programu, susidėjusiu iš prakalbų, dekliamacijų ir šiaip įvairių žaislų. Nepribuyus kitiems kalbėtojams, trumpai kalbėjo apie SLA. S. Bakanas, 3-čio apskričio sekr. Paskui Wilmerding'o, Pa., maži vaikai, po vadovyste p. J. Katkausko, patiękė visą eilę gražių dekliamacijų. Dekliamavo p-lės Elz. Valentukoniutė, Julė Kavaliauskiutė, p. Juozas Slavinckutis, p-lės Elzbieta Stankevičiutė, Juzė Kazimieriutė, Agota Valentikoniutė ir Marė Slezevičiutė. Pp. J. Katkauskas ir Elzbieta Valentikoniutė sulošė dialiogą "Vargdienio Gamta."

Paskui buvo virvės traukimas braddokiečių ir dugeniečių. Laimėjo dugeniečiai. Lenktynėse tarp vaikinų p. A. Thomas laimėjo laikraštį metams. Merginų lenktynėse Elzbieta Valentikoniutė laimėjo taipgi laikraštį metams. Bolę toliausiai numetė Antanina Urbonienė ir laimėjo trečią laikraštį metams. Toliausiai nušoko P. Rauktis ir laimėjo irgi laikraštį metams. Antru atvėju p. Kas. Goriolis sulošė porą monoliogų, ir Wilmerding'o vaikai, po vadovyste p. J. Katkausko, atliko visą eilę dekliamacijų. Juozui Kavaliauckučiui griežiant ant smuiko lietuviškus šokius —"Klumpakoji," "Noriu Miego," pirmiausiai pradėjo šokti mažieji, paskui ir didieji iš publikos. Paskui prasidėjo rateliu žaidimas, kame dalyvavo ir daugumas iš publikos. Viskas užsibaigė labai gražiai ir draugiškai. Diena nepergražiausia buvo, vienok publikos diktas burelis atsilankė.

Reporteris.

IŠ NEW ORLEANS, LA.

Apsilankymo įspudžiai. Miestas pilnas istorijos ir poezijos. Nors jau keletą metų, kaip važinėju po Louisianos valstiją kolionizacijos reikalais, tačiaus iki tam laikui neteko dar man buti svarbiausiame tos gražios valstijos mieste—New Orleans'e. Galų gale pakliuvau į Nouvelle Orleans, kaip jį vadina francuzai—ir neapgailestauju, nes įgavau daug naujų malonių įspudžių, kuriais čia noriu pasidalinti su "Lietuvos" skaitytojais.

Beveik visi didesnieji Suvienytų Valstijų miestai, pradedant New York'u ir baigiant San Francisco, maž kuom skiriasi viens nuo kito. Taip sakant, gyvenimo atmosfera, architektura, žmonės ir viskas beveik visur Amerikoje yra tie patįs. Skirtumas yra tiktai "skyskraper'iuose:" vieni miestai turi juos augštus, kiti—dar augštesnius.

New Orleans padaro į atkeliavusį visai kitą įspudį. Sitas puikus ir turtingas Louisianos centras daro visai skirtingą ir savotišką įspudį. Išskyrus svarbiausią gatvę—Canal Street, kuri tolygi Chicagos "State" gatvei arba New York'o Broadway,—ir keletą naujų priemiesčių, turtingų amerikonų apgyventų, visas miestas yra typiška liekana senovinių francuziškų ir ispaniškų miestų. Kokių iš tų liekanų butų daugiau—yra sunku pasakyti.

Aštuonioliktame amžiuje šį miestą uždėjo francuzai ir statė viską pagal priimtų tais laikais francuziškų plianų ir papročių. Paskui New Orleans teko ispanams, ir jie čia įnešė labai daug savotiškumo. Žmonės, kurie buvo centralinėje Amerikoje, randa, kad daug vietų New Orleans'e beveik niekuomi nesiskiria nuo miestų centralinės ir pietinės ispaniškos Amerikos. Man ypatingai buvo žingeidus senas New Orleans, kur dar yra tiek liekanų istorijos, romantizmo ir poezijos ir kur gyvenimas dar išdalies šiądien yra toks, kaip jisai buvo francuzų arba ispanų valdymo laikais. Kaip jau minėjau, dabartinė Amerika spiečiasi beveik tiktai prie Canal Street, kuri yra plačiausia gatvė, kokią aš kada nors mačiau. Viduryje gatvės eina keturios linijos strytkarių, šonuose yra palikta daug vietos vežimams. Trotuarai taipogi labai platųs. Prie šitos gatvės yra tukstančiai ir tukstančiai visokių krautuvių. Vakare visa gatvė tiesiog yra užlieta elektros šviesa. Judėjimas milžiniškas, ypatingai vakarais, kada visi gyventojai, kurie čia mėgsta buti linksmi, išeina pasivaikščioti, parodyti save ir pamatyti kitus.

Minia yra savotiška ir labai žingeidi. Beveik visi rėdosi baltai ir nešioja dideles skrybėles. Labai daug matyt ispaniškos jaunuomenės, kuri, kaip dasižinojau, atvažiuoja čia iš Mexikos ir iš centralinės Amerikos studijuoti žemdirbystės ir išdirbystės cukraus čionykščiame Tulane universitete.

Tuojaus prie Canal gatvės randasi sena dalis miesto, taip vadinama "Vieux carre." Senas keturkampis, kur Nouvelle Orleans gavo savo pradžią. Šita dalis yra labai žingeidi. Gatvės čia visur labai siauros. Visi namai, matyt, dar 18 šimtmečio. Visur balkonai ir balkonai. Ant balkonų visur juodakės francuzaitės, arba kaip jas čia vadina, kreolės. Vietomis gatvės yra taip siauros, kad, gerokai ištiesus rankas, galima dasiekti namus abiejų gatvės pusių. Kiekviename name apačioje vis krautuvės. Krautuvėse langų ir durių nematyti. Visokių tavorų prikrauta ant siaurų trotuarų. Vaikščioti nepripratusiam gana sunku. Gatvėlėse begalinė procesija dviratinių vežimų, kurie laikas nuo laiko vis susiduria. Vežėjai, daugiausiai juodukai, keikia vienas kitą, ir, matyt, kad palengvinus savo piktumą, begalo pliekia dideliais botagais savo mulus. Margumas neišpasakytas.

Ant kampo Chartuss ir Royal gatvių randu typišką francuzišką restoraciją. Užeinu. Vieta gana tamsi, atmosfera labai naminė. Švari, simpatiška kreolė atneša man didelę bonką vyno, paskui zupės, ostrygų, vėžių, mėsos, salotų, vištienos, visokių saldumynų, vaisių ir ant galo juodos kaip smala kavos. Nevalgau, tiktai pasistengiu paragauti. Manau, kad prisieis užmokėti doliarį. Kur tau! Už viską užtenka trisdešimties centų. Palieku kreolei dvidešimts centų "ant arbatos," nes tiesiog sanžinė neleidžia už tokius pietus mokėti tiktai trisdešimts centų.

Kreolė gražiai parodo savo baltus dantis ir palydi mane švelniai skambančiu "Merci, merci, monsieur" (ačiu, ačiu, tamista). Einu toliau. Metasi į akis francuziškų knygų, žurnalų ir atviručių krautuvė. Reikia pirkti atviručių. Užeinu. Knygos, laikraščiai ir atvirutės vis iš "La belle France" (iš gražios Francuzijos). Pradedu kalbėti su madame Remond, krautuvės savininke. Ji čia gyvena, ir jos tėvai taipgi buvo Louisianos piliečiais. Tarp kitko, skundžiasi jinai man, kad francuziška jaunuomenė pradedanti amerikanizuotis. Nouvelle Orleans mažu-pamažu netenka savo francuziško typo—ir kas blogiausia—vokiečiai ir čia imą viršų. Miesto majoras yra vokietys; mokyklų užžiurėtojas—vokietys, ir—"la plus grand honte pour nons" (didžiausia sarmata mums)—New Orleans'o arcivyskupas taipogi vokietys. "Musų francuziška opera taipogi kasmet atneša nuostolį, ir jeigu ne italai, kurių čia yra nemažai, tai jau senai butų reikalinga uždaryti." Apgailestauju su jaja, ypatingai paėmus atydon, kad New Orleans'o opera buvo beveik pirmutinė Amerikoje.

Iš "vieux carre" einu ant bulvaro, kurių čia yra nemažai. Bulvarai arba "avenidas"—tai ispanų liekanos. Čia nemažai visokių "plazas" (skverų) su paminklais. Vardai vis ispaniški: Huzuga, Galvez, Wizo, Salcedo ir t.t. Ant bulvarų pirmą syk matau palmas. Iš abiejų pusių eilės gražių, didelių palmų. Ispanų jau čia beveik nėra, bet visur matosi jų buvimas. Seni namai vis su balkonais ir gražiais geležiniais papuošimais. Ant durių didelės senobinės geležinės spynos. Ant langų žalios langenyčios. Prie kiekvieno ramo didelis kiemas, kur tarp pusiau-tropiškų augmenų matyt apleisti fundamentai ir visokios stovylos. Daugumas viešų įstaigų, kaip tai: teismai, mokyklos ir t.t., —vis ispaniškos liekanos.

"Jankių" (amerikonų) civilizacija su savo visagalingu doliariu, industrija ir vertelgyste, mažu-pamažu prarija čia viską. Ispanai ir francuzai atrado daugelį vietų Amerikoje ir davė joms civilizacijos pradžią. Šiądien atradėjai jau beveik visur pranyko šiaurinėje Amerikoje ir tiktai paliko savo gražius vardus.

Negaliu nepaminėti taipogi, kad sutikau čia vardą "Lithuania"—Lietuva. Užėjau į puikią katalikišką jezuitų bažnyčią. Bažnyčia yra mauretaniškame stilijuje. Ant vienos vitrinos (lango) yra paveikslas, rodantis mirti šv. Bobola, kuris buvo, jeigu neklys-

tu, jezuitas lietuvis ir platino katalikystę tarp baltgudžių. Jo kunas šiądien yra Polocke, Rusijoje. Paveikslas ant vitrinos parodo jo užmušimą, rusų atliekamą. Apačioje parašyta, kad jį užmušė mieste "Janov, Lithuania."

Iš komercialės pusės, New Orleans, kaip seniau, taip ir šiądien, užima labai svarbią vietą. Jisai guli prie upės Mississippi ir nors stovi apie šimtą mylių nuo jurių, yra vienų ir svarbiausių portų Suvienytose Valstijose. Mississippi upės klonis yra vienas iš turtingiausių visame pasaulyje. Svarbiausiais produktais šitame klonyje yra: tabakas, bovelna, cukrus ir ryžiai,—ir New Orleans yra šitų produktų gabenimo centras. Prie uosto yra gatvės, kur didžiausios eilės firmų užsiima tokia exploatacija šitų trijų produktų, ir tos gatvės tiesiog galima pavadinti tabako, bovelnos, cukraus ir ryžių gatvėmis. Visi produktai iš Mexikos, centralinės ir pietinės Amerikos taipogi eina per New Orleans. Uoste kai-kuriose gatvėse beveik tiktai ir girdisi ispaniška kalba.

Gaila man palikti šitą savotišką miestą, pilną istorijos ir romantizmo, turiu skubintis į centralinę Louisianos dalį, į miestelį Dodson, kuri jau yra apgyventa lietuvių ukininkų, arba geriaus pasakius, mažų plantatorių.

C. Kasputis

IŠ CLEVELAND, OHIO.

Vakaras. Rugsėjo 5 d. atsibuvo vakaras, kurį surengė Liet. Vyčių 25 kp. Clevelando vyčiai, kurie dar nepersenai gyvuoja, matytis nesigailėjo savo triuso surengimui to pirmutinio savo vakaro, kadangi visas programas buvo gan turtingas su visokiais pamarginimais. Pirmiausiai buvo vaidinta didelis veikalas "Litvomanai." Vaidinimas, kuris yra gan sunkus, labai gerai atlikta. Vaidintojai savo roles gerai atliko. Kai-kurių vaidinimą galima pavadinti tikrai artistišku, gaip tai: "Augustino" klėriko rolėje p. J. Sakalauską ir "Jonulienės" rolėje p-lę P. Čeraukutę.

Tarpveiksmuose buvo dekliamacijų. Ponas A. Slavinskas dekliamavo "Atsibuskim broliai": p-lė V. Ignatavičiutė—"Kalinys," p. M. Šimonis—"Laiškas į Tėvynę." Dekliamavimas buvo pasekmingas.

Po vaidinimui, kaip ir visuomet, pasklydo malonios ir puikios dainos. Pirmiausia visas choras, p. V. Greičiaus vedamas sudainavo "Vyčių Hymną." Pas kui vyrų kvartetas sudainavo tris dainas, "Ak kas?" "Onytę" ir "Vyčių maršas." Toliaus p. S. Kimutis dainavo labai puikiai solo savo žodžiais "Pasiilgimas Tėvynės." Po solo sekė duetas "Serenada," kurį atliko p-lės V. Ignatavičiutė ir Z. Bagdžiuniutė. Duetą dainininkės turėjo atkartoti. Ponas V. Greičius paskambino piano solo "Audra."

Ant galo vėl visas choras sudainavo dvi dainas: "Vyčių Kareivių Choras" ir "Pavasaris Tėvynėje."

Visa kuom, o ypač dainomis, publika buvo, kaip matyt, pilnai užganėdinta. Matyt, kad p. V. Greičius nesigaili spėkų dailės labui, kadangi jo triusu daug yra žodžių ir gaidų dainoms sutaisyta.

Vakaras, aplamai, buvo pasekmingas. *Balamutė.*

Iš jaunimo veikimo. Vietiniai musų lietuviškieji socialistai nėra užganėdinti vietiniaja vyčių 25-ta kuopa ir gerokai snairuoja į jąją. Rasi, su vyčiais dėlei kai-kurių dalykų ir galima nesutikti, tačiaus rods, nebutų už ką jųjų labai peikti. Dar nėra metų, kaip vietinėji kuopa susitvėrė, o jau jinai pasižymėjo, ypatingai savo skaitlingais vakarėliais, kurių musų jaunimui taip labai reikia. Įžymiausiais vietinųjų vyčių veikėjais yra p. V. A. Griečius—choro vedėjas,, p. J. Sakalauskas ir p. M. Ruseckas. Išmerginų pasižymėjusiomis yra p-lė V. Ignatavičiutė, p-lės Bagdžiūniutės, p-lė B. Skripkauskaitė—gabiausia vietos lietuvaičių aktorė, ir kitos. Abelnai imant vietinųjų vyčių veikimą, kaip jisai iki šiolei eina, reikia pasakyti, kad jisai yra labai gražus ir girtinas. Rugsėjo 5 d. vyčių kuopa buvo surengusi vakarą, kame vaidinta keturių veiksmų drama "Litvomanai." Priegto padainuota keletas dainelių.

Clevelando lietuviai turi išviso tris chorus: vyčių, "Teatrališkąjį" ir "Mirtos." "Mirtos" choras vadinasi tautišku. Išpradžių jįjį gaišma buvo tautišku vadinti. Tačiaus dabar, jam, bėrods, geriau tiktų pavadinamas socialistišku. Priegto, kaip girdėti, jisai "serga."

K. Ak—tis.

IŠ CICERO, ILL.

Victos lietuviai ir knygynas. Šisai miestelis yra patogioje vietoje. Ypač vasaros laiku gražiai jisai išrodo. Aplinkui medžiai žaliuoja. Jais, tartum gėlumbe, nujuostas miestelis. Malonu-miela žiurėti.

Naujai atvykęs žmogus, pažvelgęs į miestelį, pasidžiaugia juom ir pamąsto, kaip gera čionai gyventi, kaip laiminįgi turi buti žmonės, kurie tokioje vietoje turi progą gyventi. Taip rodosi, pažvelgus į miestelį iš paviršiaus, tokšai tai pirmasai įspudis. Kuomet gi čia šiek-tiek pagyveni, kuomet jau arčiau susipažįsti, randi kit-ką. Pirmasai įspudis pasirodo didele klaida.

Imu lietuvius. Jųjų čia nemažas skaitlius yra. Jie yra vieni svarbesniųjų, savo skaitlium, miestelio gyventojų. Paskui paimu biznius. Štai valgomųjų daiktų krautuvių čia priskaitoma iki 10. Smuklių gi keturis kartus tiek. Štai ir žmonių vargo šaltinis. Tasai skirtumas valgomųjų krautuvių ir smuklių skaitliuje tartum nurodytų, kad vietos žmonės, tame ir lietuviai, gerti nori daugiau negu valgyti. Ir tiesa, vietos žmonės nevengia gėrimo. Mažai todėl tarp vietos lietuvių galima užtikti susipratusių vyrų. Tiesa, yra gerai susipratusių, daug-maž išsilavinusių, yra žmonių darbščių ir norinčių ištraukti lietuvius geresnin gyveniman. Tačiaus jųjų sulyginamai nėra daug.

Ir štai šių neskaitlingų žmonių jiegomis yra suorganizuotas pas mus Cicero Lietuvių Viešasai Knygynas. Šios įstaigos vedėjai turi tikslu ne asmenišką pelną, ne doliarius, bet lietuvių apšvietą, be kurios niekas negali tikėtis prasimušti į šiek-tiek geresnį gyvenimą. Taigi tikslas gražus, kad tiktai visi vietos lietuviai jįjį suprastų. Knygyno palaikytojai ir pritarėjai nesigaili pastangų, kad knygyną pastačius kaip galint geriau, taip kad jisai butų kuonaudingiaus vietos lietuviams. Tat ir visiems reikėtų šį knygyną remti.

Knygynas ir surištoji su juom apšvieta yra vienintėlė viltim, kad męs galėtume išlysti iš dabartiniojo skurdžių padėjimo, kuriame yra dauguma taip vietos, taip aplamai Amerikos lietuvių. Todėl visi turėtume remti knygyną. *Kn. Naris.*

IŠ VALPARAISO, IND.

Iš lietuvių moksleivių gyvenimo. Valparaiso yra nedidelis miestelis, kuriame randasi lietuviams gerai žinomas universitetas. Vieta labai graži: visur aplinkui kalnai-kalneliai, žaliuojančiais miškais papuošti. Apielinkę puošia keli ežerai.

Dabar mokykla-universitetas dar uždaryta. Tačiaus jau baigiasi vakacijos, ir rugsėjo 21 d. prasideda mokslas. Lietuviams šioji mokykla yra gera ir paranki tuom, kad joje yra lietuviškos kliasos, kuriose lietuviai turi progą pasimokyti lietuvių kalbos, rašybos ir t. t. Priegto yra Lietuvių Literatiška draugija, užlaikanti lietuvių kalbos knygų knygynėlį, kuriame randasi gerokas skaitlius knygų ir kuris taipgi atcina beveik visi Amerikos lietuvių laikraščiai, kaip tai: "Lietuva," "Ateitis," "Vienybė Lietuvninkų," "Amerikos Lietuvis," "Tėvynė," "Katalikas," "Jaunoji Lietuva," "Kova" ir kiti. Laikraščiai yra siuntinėjami uždyką, už ką lietuviai moksleiviai leidėjams yra labai dėkingi.

Laike vakacijų keletas lietuvių moksleivių pasiliko čia pat Valparaisoje. Kai-kurie jųjų ima privatiškas lekcijas, ruošiasi prie ateinančių mokslo metų ir t. t. Šiai žiemai tikimasi susilaukti didoko lietuvių moksleivių skaitliaus čionai. Nemažas Valparaisos lietuvių moksleivių skaitlius dirba per visą vasarą, užsidirba pinigų ir paskui žiemą lanko mokyklą. Tą patį, rods, galėtų padaryti didelis skaitlius musų brolių, kurie dabar lažnai uždirbtąjį skaitką praleidžia begirtuokliaudami arba šiaip kokiam nors nenaudingam tikslui.

J. Strumskis.

IŠ WILKES-BARRE, PA.

Lietuvių Bolės Lyga. Rašant šiuos žodžius Lietuvių Bolės Lyga jau baigia savo vasarinį programą. Rugs. 12 d. Scrantono 'tymas' turėjo lošti su Wilkes-Barre tymu—Wilkes-Barre'iuose, ir Edwardsville su Pittston'u—Pittston'e.

Rugsėjo 5 d. edwardsvilliečiai umušė Wilkes-Barre'ičius ant savo deimanto, turėdami 9 bėgius prieš Wilkes-Barre tymo 3 bėgius. Vincas Novickas gerai mėtė bolę ir Edwardsville lošikams mažai tedavė pataikyti į jąją. Bet dar mažiau galėjo padaryti Wilkes-Barrečiai prieš mėtėją Franą Stanburgaitį, kurisai pasirodė puikiai bolę mėtąs.

Wilkes-Barre tymas buvo lygos viršunėje visą vasarą, bet Pittston'as atėmė iš jojo pirmąją vietą, trįs savaitės atgal, sumušdamas jįjį ant Wilkes-Barre žemės. Sumušimo priežastim skaitoma šlapias deimantas.

Scranton'o tymas suvis menkai lošė per visą vasarą. Tiktai du kartu jisai sumušė savo priešus ir už tai stovėjo paskutinėje Lygos vietoje. Kaip galima spręsti, tai ne lošikų kaltė. Tymo vyriausybė yra kaitinama savo kliubo neprižiūrėjime. Dabar išrinkta Juozas Radževičius vyresniuoju, ir tikimasi, kad jisai sustiprins kaip reikia sekantiems metams Scranton'o kliubą.

Edwardsville ir Pittston tymai pasirodė vidutiniškai per visą vasarą, ir vis vienas su kitu mainėsi antraja vieta Lygoje. Kuomet pradėjo artintis imtynės už penantą (garbės ir vadovavimo dovaną), tai abudu tymai žymiai sustiprino šavo jiegas. Praeitos savaitės pėtnyčios vakare buvo Pittston'e Lygos tymų vyresniųjų susirinkimas.

Vasaros sezonui pasibaigus, Lyga, kaip jau anksčiaus buvo pranešta, turės pokylį, kurin bus kviečiami vien tiktai vyrai. Lyga atsiprašo lietuvaičių, kad jos šiame pokylyje negalės dalyvauti. Vėliaus žadama turėti kitą pokylį, kurin bus užprašyta ir musų dailioji lytis. Be to, Lyga prižada, kad šisai antras pokylis bus puikiai surengtas, ir todėl tegul musų lietuvaitės nepyksta, kad jos dabar yra aplenkiamos.

Prieš paskutinį lošimą, kurisai atsibuvo praeitą savaitę, įvairių tymų stovis buvo sekantis:

	Kiek Lošė	Iš-lošė	Pra-lošė
Pittston	17	12	5
Wilkes-Barre ..	17	10	7
Edwardsville	16	9	7
Scranton	16	2	14

Vincas B. Neuwellis.

IŠ MANCHESTER, N. H.

Ruošiasi sutikti p. Šimkų. Rugsėjo 3 d. pas mus buvo visuomeniškas susirinkimas pasitarimui, kaip susitikti p. Šimkų, "Lietuvių Dr-jos" atstovą.

Nutarta prie prakalbų pridėti koncertinę dalį, kurią atlikti pavedama lietuvių benui "Kareiviui." Taipgi nutarta užkviesti miesto majorą pas lietuvius, kad per jįjį supažindinus miesto valdybą ir vietos amerikonus su lietuviais, nes čia dar vis lietuviai yra maišomi su lenkais. Susinešimui su majoru išrinkta delegacija iš Z. Kundrotos ir A. Zubkaus. Nutarta dar, kad aukas renkant nevaržyti visuomenės ir siųsti aukas į tą fondą ar įstaigą, į kur aukautojas paskirs.

Susirinkime buvo taipogi pakeltas klausimas apie Lietuvių Knygyną, kame knygos guli sudėtos jau apie 4 metus. Buvo tartasi knygas pavesti Liet. Jaunimo Ateliui, tačiaus dėlei vėlyvo laiko neprieita prie jokio galutino nusprendimo. *A. Zubkus.*

IŠ BELOIT, WIS.

Piknikas ir prakalbos. Vietos lietuviai yra darbštųs pikniků, balių, prakalbų ir panašių susirinkimų rengime. Viskas butų kuopuikiausiai, jeigu tik tie visi rengimai išeitų lietuvių naudai. Dabar gi kaip sykis negalima panašiu dalyku pasigirti. Pirmiausiai, musų piknikai atsižymi tuom, kad iki šiolei jokiu budu neišmokstama apsieiti juose be rudžio. Dėlei to dažnai ant rytojaus po piknikui piknikieriai strapalinėja kaip žąsukai, nuleidę sparnus, ir pakaušius čiupinėjasi. Nors ir sopa, tačiaus nusiraminama tuom, kad "gud taim" turėta.

Rugsėjo 5 d. vietinė šv. Antano Draugystė buvo parengusi pikniką ant ukės, 5 mylias atstu nuo Beloit'o. Nors oras buvo ir lietingas, tačiaus žmonių susirinko saujelė. Susirinkusieji prisiragavo rudžiaus, ir tiek tiktai apie pikniką tegalima pasakyti.

Tą pačią dieną vakare mieste buvo prakalbos, kurias parengė Lietuvių Kliubas. Kalbėtojum pakviesta iš Chicagos tulas Klinga. Jisai kalbėjo apie Lietuvą, dabartinį josios padėjimą ir apie vargus, kokius jinai dabar turi pergyventi. Kalbėtojas ragino šelpti nukentėjusius nuo karės Lietuvoje.

Po tam kalbėtojas peršoko prie kitos temos ir pradėjo pasakoti apie carą bei kaizerį, jųjų išauklėjimą, nuožmumą, netikusius darbus. Kalbėtojas taipgi aiškino, kad šią karę surengusios netikusios valdžios su kapitalistais savo naudai. Paskui jisai pradėjo kalbėti apie tai, kad krikščionybė, išgyvenusi du tukstančiu metų, ant gero pamato stovi, bet kad kapitalistai su savo tarnais ir sėbrais pinigų pagelba tikėjimą pavertę į niekus. Taigi dabar ateinąs socializmas, kurisai pagerinsiąs darbininkų buvį. Dabar gi, kaip kalbėtojas ragino, reikią skaityti socialistiškus laikraščius bei knygas ir iš jųjų apsišviesti. Pasak kalbėtojo, tai tiktai socialistų laikraščiai esą kapitalistų nepapirkti ir kovoją prieš kapitalizmą, garsiną tiesą, lygybę ir brolystę. Taip kalbėtojui begiriant socialistų spaudą, tarp publikos pradėta kalbėtis, kad socialistų laikraščiai kovoją prieš tautybę, tikėjimą, kunigus bei jųjų gaspadines, o ne prieš kapitalizmą, sėją tarp tų pačių darbininkų nesutikimo sėklą ir stengiąsi tiktai išmeškerioti keletą doliarių iš "kvailų Jurgių," kurie, kaip man vienas socialistas išsitarė, vistiek tuos pinigus praleisią,—tai, girdi, kam dar gailėtis; sako, lupk, kiek gali, nes jie vistiek praleis ant gėrimo.

Kalbėtojas dar pasakojo apie Czenstachavo Stebuklingą Motinos Dievo Paveikslą ir Macochą.

Prakalboms pasibaigus, buvo leista publikai uždavinėti klausimus kalbėtojui. Ponas Vaičiulaitis paklausė, kur dingo Vokietijos socialistai, nes apie juos nieko negirdėti, nors prieš karę jie gyręsi, kad jųjų keturi milionai ir jie neleisią valdžiai pradėti karę, apšaukdami generališką streiką. Antra, kalbėtojas sakė, kad krikščionybė pinigais paversta į kapitalistų įrankį ir kad jinai neatsilaikiusi; užklausėjas pasiteiravo, kokia garantija yra, kad socializmas bus tvirtas. Kalbėtojas atsakė, kad Vokietijos valdžia greitai paskelbusi karę ir keturi milionai socialistų nieko negalėję padaryti prieš 65 milionus Vokietijos gyventojų. Į antrąjį užklausimą nebuvo atsakyta.

Beloitietis.

IŠ NEWARK, N. J.

Vargonininkų susivažiavimas. Rugpjučio 30 ir 31 dienomis Newark, N J šv Jurgio salėje atsibuvo vargonininkų susivažiavimas.

Į susivažiavimą atvyko šie vargonininkai: A. Radževičia iš Newark, N. J., Steponavičia iš Elizabeth, N. J., A. Žindžius iš Bayonne, N. J., K. Banys iš Paterson, N. J., F. Kancleris i Hartford, Conn., J. Šaučiunas iš Bridgeport, Conn., K. Strumskis iš Brooklyn, N. Y., K. Diržis iš Brooklyn, N. Y., J. Dzikus iš New York, N. Y., A. Sodeika iš Scranton, Pa., L. Vasauckas iš Pittston, Pa,. J. Stulgaitis iš Wilkes-Barre, Pa., A. Kvedaras iš Mahanoy City, Pa., J. Hodelis i Philadelphia, Pa., J. Simanavičius iš Mt. Carmel, Pa. ir Juozas Čižauskas iš Freeland, Pa. Svečiai: p. Šimkus ir Pr. Rimkus.

Pirma diena suvažiavimo buvo skirta prelekcijai. Prelekciją laikė p. S. Šimkus, ant temos: kaip reikia chorus mokyti. Prelegentas išdėstė, kaip mokytojai, pakolei pradės mokyti kokį veikalą ar liaudies dainą, privalo įsigilinti į tojo veikalo dvasią ir tiktai pilnai išstudijavus, pradėti mokyti chorą. Tolesniai, kad mokytojas atkreiptų atydą, kad dainininkai lygiai dainuotų, nebandydami vienas kito perrėkti ir, kad visuose balsuose butų lygi jiega, o ypač toji dalis balso, kuri dainuoja meliodiją, kad nebutų silpnesnė už tuos balsus, kurie pritaria meliodijai. Atkreipti atydą į tuos nurodytus visus ženklus ir išlaikyti gerai ritmą. Taipgi, jeigu dainoje kuriam nors balsui yra įvesta gražesnė vieta, kad ją šiek tiek stipriau tas balsas pabrėžtų, negu tas balsas, kuris turi daugiau monotoniškumo. (Prelegentas nurodė čia pat prie piano nekuriuos pavyzdžius). Tolesniai nurodė formas dirigavimo. Pagaliaus aiškina, kaip mokytojai privalo užsilaikyti chore, kad choristai klausytų mokytojo ir kad autoritetas mokytojo nenupultų.

Tolesniai aiškino apie harmoniją ir parodė pavyzdžius moduliacijų. Taipgi prabėgo muzikos istoriją, primindamas pirmųjų kompozitorių vardus ir jųjų kompozicijų stilių. Plačiau paminėjo Palestriną, Orlando di Lasso, Bachą, Beethoveną, Mendelsohną, Berliozą ir dabartinius kompozitorius—kraštutinius modernistus. Tai maždaug toks buvo turinys prelekcijos pirmutiniame posėdyje.

Antra prelekcijos dalis buvo daugiau praktiška ne kaip teoretiška, nes buvo užkviestas šv. Cecilijos choras ir p. Šimkus diriguodamas davė nurodymus, kaip reikia chorą vesti. Pirm pradėsiant dainuoti p. Šimkus aiškino ilgoje prakalboje apie lietuvių liaudės dainas. Taipgi, kad mokytojai stengtųsi atskirti dainų dvasią, kalbėtojas sako, jeigu dainoje yra išreiškiama linksma siela, dainuoti ją linksmai, o jeigu liudna, dainuoti rimtai ir liudnai. Čia tuojaus sudainavo su choru "Vai žydėk, žydėk sausa obelėlė" ir "aKs subatos vakarėlį oi, oi, oi." Pirmutinė liudna, o antroji linksma. Su šiomis dainomis prelegentas aiškiai atskyrė skirtumą dainuojant linksmą dainą nuo liudnos.

Tolesniai aiškino, kaip choras ir mokytojas privalo užsilaikyti ant scenos iš aistetiško atžvilgio, kad publikos nevien ausįs girdėtų grażumą, bet kad ir akims suteiktų malonų įspudį, tad, prelegentas sako, reikia gražiai sugrupuoti chorą, kad dainininkai rimtai užsilaikytų ir kad mokytojas gražiai diriguotų.

Užbaigdamas plerekciją, p. Šimkus ragino visus vargonininkus, kad išsiskirstę neužmirštų tų visų nurodymų, ir kad budami chorų vadovais, butų drauge ir gerais lietuviais. Taipgi, kad stengtųsi pastatyti savo chorus tokiame laipsnyje, kad dainininkai laikytų sau už garbę—didžiuotųsi, kad turi progą ir gali priklausyti prie choro. Pagaliaus priminė, kad dabar, šios karės laikų, nedarytų šokių savo chorų vakaruose, ir kad ragintų kitus nešokti, pakol šioji baisi karė pasibaigs.

Šiuomi prelekcijos užsibaigė.

Užbaigus prelekciją, visi vargonininkai drauge su prelegentu p. Šimkum, važiavo ant vakarienės į Stetel's Restauraciją. Apart vargonininkų buvo ir keletas svečių, tarpe kurių buvo ir kun. Dobužinskas, vietinis klebonas. Užbaigus vakarienę, vėl p. Šimkus laiko prakalbą. Šioje prakalboje vietinius vargonininkus pagiria už jųjų darbavimąsi dailės srityje, bet draug ir papeikia už apsileidimą, neskaitymą knygų, laikraščių, muzikališkos literatuvos ir nesistengimą tapti inteligentiškesniais. Ragino draugiškumo laikytis, nekasti viens kitam duobės ar tai kalba, ar darbu. Jeigu kuris liktų nuskriaustu, visi privalo užstoti savo draugą. Taipgi priminė, kad vargonininkai privalo laikytis krikščioniškų principų ir neveidmainauti, kad budami bažnyčios tarnais, nebutų remėjais, arba šalininkais, idėjų prieš bažnyčią.

Tolesniai kalbėjo kun. Dobužinskas, K. Strumskis, A. Radzevičius ir kiti, visi išreiškė džiaugsmą,—kad nuo susitvėrimo Sąjungos, vargonininkai žymiai pakilo morališkai, ir viltį,—kad su laiku ir santikiai tarpe klebonų ir vargonininkų pasigerins ir tuomi materiališkas buvis pagerės.

Tuomi užsibaigė pirmos dienos tvarka.

Ant rytojaus buvo laikomos sesijos Sąjungos reikalų svarstymui.

Pirmučiausiai buvo pakeltas klausimas apie įsteigimą nuosavio organo. Likosi nutarta leisti muzikališką laikraštį. Laikraštį leisti sykį ant mėnesio. Tame laikraštyje turės tilpti muzikos veikalai, liaudies dainos ir taip toliau. Pirmą numerį išleisti tuojaus po Naujų Metų. Pinigų tam reikalui sąjunga paskyrė $300.00. Išrinko komisiją iš 5 žmonių, kurie rupinsis įsteigimu to laikraščio.

Į komisiją inėjo šie: K. Strumskis, K. Diržis, A. Radzevičius, J. Steponavičius ir P. Čiurlionis.

Redaktorium nutarta pakviesti p. S. Šimkų. Į sandarbininkus nutarta kviesti visus lietuviškus muzikus.

Tolesniai traukėsi ilgos kalbos apie chorų susivažiavimą ateinančiais metais mieste New Yorke.

Užbaigus kalbas, priimta šiokią rezoliuciją:

Vargonininkų ir chorų vedėjų susivažiavimas atrado labai naudingu ir reikalingu daiktu, padaryti susivažiavimą lietuviškų chorų ir sutverti dainininkų draugiją.

Tolesniai buvo svarstoma skundas vieno vargonininko ant klebono, kad tas vargonininkas nekaltai likosi prašalintas nuo vietos.

Tuojaus išrinko du delegatu p. K. Strumskį ir A. Sodeiką, kad jie ištyrę, jeigu bus klebono pusėj kaltė paskelbtų, kad nei vienas vargonininkas, priklausantis prie Sąjungos, neprivalo užimti tos vietos, pakol nebus susitaikyta, o jeigu bus kaltė vargonininko pusėj, tuomet viešą padaryti papeikimą tam vargonininkui.

Sekantį seimą nutarta laikyti kitą metą rugpjučio pabaigoje, ar rugsėjo pradžioje Brooklyne, taipgi laike seimo rengti vėl prelekcijas ir viešą koncertą.

Reporteris.

IŠ NEW PHILADELPHIA, PA.

Muštynės. Rugpj. 30 d. visą popietį miestelyj buvo didelis sujudimas. Kaip tik Kazys Ješevičius sumaišė savo brolį ant gatvės su purvais, tai žydelis (pedliorius) užklausė Kazio: "Už ką tą žmogų muši." Tuoj ir žydelis buvo purvyne, ir iš jo burnos tekėjo kraujas. Kas drįso atsiliept žydo apgynime, tam gatvėje vietos nebuvo. Atsidurė Kazys S. K. smuklėje, kur buvo 7 italai. Jis ir juos užatakavo. Italai griebėsi savo "tulšių"—peilių. Vienas dar spėjo kirst Kaziui sprandan, bet tuoj viskas su dulkėmis susimaišė, ir italai bėgo gatve be kepurių. Tuom tarpu policija užklupo Kazį. Jis bėgo nuo policijos iki gerai pozicijai, kur buvo kruva "granatų." Čia praėjo pusantros valandos laiko, iki Kazį paėmė į "plieną..."

Kazys Ješevičius Amerikoj gimė prieš 19 metų. 6 pėdų suvirš augštas, svaros 200 svarų. Apie 10 sykių yra dalyvavęs tarpe svetimtaučių kaipo pirmos kliasos pugilistas ir visad buvo pergalėtojum. Gaila, kad krypsta blogon pusėn. *Kor.*

Žinios=Žinelės.

Lowell, Mass.

= Nesenai čia lietuvė motina tuojaus po krikštynų pagulė savo naujagimį kudikį ir užtroškino. Sakoma, motina buvusi neblaiva.

Boston, Mass.

= Sugrįžo į čia gerai žinomas lietuvis drutuolis-ristikas P. Žilinskas. Sakoma, jisai gerai jaučiąsis ir puikiai išrodąs.

Worcester, Mass.

= Praeitą subatą ir nedėldienį gerb. Šimkus, "Lietuvių Dr-jos" atstovas, laikė čia prakalbas.

= Vietinis Draugijų Susivienijimas buvo parengęs pikniką.

= Vietos lietuvių katalikų bažnyčia tikimasi užbaigti šįmet apie Kalėdas.

Westville, Ill.

= Juozas Jukonis, buvęs vietinės policijos viršininkas, apie kurio suareštavimą So. Omahoje, Nebr. "Liet." jau rašė, bevežamas į Danville kalėjimą, iššoko, kaip pranešama, iš einančio traukinio ir pabėgo nuo savo dabotojų. Dabojo jįjį šerifas Gilmonas ir krasos viršininkas Šlikas. Kalinys iššoko iš traukinio per klozeto langą.

Baltimore, Md.

= Vietos lietuvis Jonas T. Galinaitis (Goldwine) yra kandidatu į miesto tarybos narius. Jisai buvo kandidatu ir pereitais rinkimais, bet likosi neišrinktas.

= Petras Remeikis, 24 metų, iškrito naktį per langą iš antro augšto ir susiskaldė galvą į geležines grotas. Guli ligonbutyje. Sakoma, buvęs iškritimo naktį gerai išsigėręs.

Sioux City, Ia.

= Jonas Papevis prie savo namų nušovė vilką. Pirmiausiai vilką pamatė bėginėdami vaikai, kurie išpradžių manė, kad tai zuikis guli pakrumėje, ir davė žinią Papeviui. Papevis už "zuikio" nušovimą gavo iš miesto valdžios $20 dovanų.

= Armour Co. gyvulių skerdyklose nesenai karvės viduriuose rado keistą sutvėrimą: pusiau nigeriuką, pusiau teliuką. Priešakinę dalis žmogaus, o pasturgalinė gyvulio su kojomis ir uodega (? Redakcija). Šios žinios pranešėjas pats savo akimis matęs.

Korespondentas.

Beaver Dam, Wis.

= Darbai labai gerai eina. Pribuvusiam iš kitur darbas nesunku gauti.

= Lietuviai čia gražiai gyvena. Laikraščių skaitymas tačiaus mažas. Lietuvių čia išviso yra 8 šeimynos ir 7 pavieniai. Draugijos jokios nėra. *A. R.*

New Haven, Conn.

= Sutverta čia vyčių kuopa.

Detroit, Mich.

= Atvykus į čia naujam klebonui kun. K. Skrypkai, pradėta rinkti aukos naujos bažnyčios statymui. Aukos, sakoma, gerai plaukia.

Kansas City, Kans.

= Praeitą nedėldienį, rugsėjo 12 d., čia iškilmingai atsibuvo naujos lietuvių šv. Kazimiero bažnyčios pašventinimas. Pašventinimo pareigas atliko vyskupas Ward.

Tamaqua, Pa.

= Vietinėje lietuvių bažnyčioje padirmavota 135 vaikai ir mergaitės.

Coaldale, Pa.

= Darbai kasyklose gerai einą, bet atvažiavusiam iš kitur darbas sunku gauti.

Waterbury, Conn.

= Darbai, ypač amunicijos dirbtuvėse, labai gerai eina.

Shenandoah, Pa.

= Pasimirė gerai žinomas čia biznierius Juozas Pečkis (Poskey), 39 metų. Jisai gimė čia Amerikoje, New Boston'e.

= Atkeliavus į čia p. M. Petrauskui, vietinis "Sietynas" pradėjo smarkiau krutėti. Ponas Petrauskas rašo, ar jau parašė, naują operetę—"Lietuviškas Milionierius."

Mahanoy City, Pa.

= "Saulė" perkraustė spaustuvę į naujus namus.

= Kesintasi padegti Antano Masio saliuną. Ugnis laiku pastebėta.

Elizabeth, N. J.

= Vietinėje lietuviškoje bažnyčioje likosi pašventinti nauji dideli vargonai. Pašventinimė dalyvavo ir eilė kūnigų iš kitų vietų.

Wilkes-Barre, Pa.

= Laike expliozijos anglių kasyklose likosi nesunkiai sužeistas J. J. Nienius, gan žinomas vietos lietuvis veikėjas.

New Haven, Conn.

= Vietinė SLA. kuopa parengė pikniką naudai nukentėjusiųjų dėl karės Lietuvoje. Pelno like virš $24.

Lewiston, Me.

= Vietinė šv. Baltramiejaus dr-stė parengė apvaikščiojimą su paroda. Parodoje turėjo amerikoniška vėliavą. Lietuviškos vėliavos nebuvo.

Kun. Žilinskas Berline.

= Spaudoje pranešama, kad kun. Jonas Žilinskas, kurio raštus išleido TMD., dabar esąs Berline ir rašąs "Lietuvių Epiką Poezijoje ir Prozoje."

Brooklyn, N. Y.

= Lietuvių siuvėjų unijos 54-tas skyrius steigia pilietybės mokyklą.

Visi laikraščiui siunčiami rankraščiai turi buti pažymėti autoriaus parašu ir adresu. Pasirašantieji pseudonimais turi paduoti, Redakcijos žinniai, ir savo tikrąji vardą.

Redakcija pasilieka sau teisę atsiunčiamus jai rankraščius trumpinti ir taisyti.

Netinkamus laikraščiui rankraščius Redakcija, pareikalauta, grąžina autoriui atgal jo lėšomis.

Reikia visada rašyti plunksna ir tik ant vienos popiero pusės, palikant plačius tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

Naujas "Lietuvių Dr-jos" pasiuntinis. Atėjusios iš Lietuvos žinios praneša, kad "Liet. Dr-ja Nukentėjusiems Dėl Karės Šelpti" pasiuntusi Amerikon antrą savo atstovą, butent p. A. Žmuidzinavičių, žinomą lietuvių dailininką ir Lietuvių Dailės Draugijos pirmininką. Dabar pas mus čia Amerikoje važinėja po kolionijas su prakalbomis ir aukas nukentėjusiems dėl karės rinkdamas p. St. Šimkus.

Kame yra tikslas antrojo atstovo siuntimo Amerikon—męs iki šiolei nežinome. Tą galima bus sužinoti, tiktai atvažiavus į čia pačiam antram atstovui.

Sąryšyje su šitom reikalu prisimena dešiniųjų užsipuolimas ant p. Šimkaus, kaip tiktai jisai atvyko Chicagon, ir tuojaus po tam ėję paskalai, kad jie, dešinieji, reikalausią iš "Lietuvių Dr-jos," kad jinai atšauktų p. Šimkų.

Ar klerikalai ištikrųjų tokį pareikalavimą pasiuntė Lietuvon ir ar p. Žmuidzinavičiaus atvykimas turi kokį nors ryšį su tuom—dabar butų tuščias spėliojimas. Tiek galima pasakyti, kad jeigu klerikalai butų panašaus dalyko reikalavę ir išreikalavę, tai, nuosekliai dalyką imant, antru atstovu turėtų buti prisiųstas žmogus jųjų plaūko, t. y. klerikalas. Tuom tarpu gi p. Žmuidzinavičius yra toli-gražu ne klerikalu.

Daleistina, kad "Liet. Dr-ja" vaduojasi kitais tikslais, kurie paaiškės, tiktai p. Žmuidzinavičiui į čia atvažiavus.

Klausimo išrišimas. Didelis skaitlius lietuvių pasitraukė giliau nuo Vokietijos rubežiaus drauge su pasitraukusiomis rusų kariumenėmis. Jie užplaukė Smolenską, Maskvą, Minską, Dvinską, Pskovą, Petrogradą ir kitas Rusijos vietas. Dideli skaitliai gyvena tose Lietuvos vietose, kurios dar nėra vokiečių apimtos. Šių lietuvių likimu rupintis yra visa eilė draugijų, veikančių užpakalyje rusiškųjų linijų.

Tačiaus visai kas kita yra su tais lietuviais, kurie gyvena vokiečių užimtose Didžiosios Lietuvos dalyse. Kaip visos pasiekančios Amerikos lietuvius žinios rodo, skurdas ir vargas tose vietose yra labai didelis. Įstaigų, kurios rupintųsi tų vietų žmonėmis, visiškai nebuvo. O pašelpa, suprantama, tenai labai reikalinga.

Prieš kiek laiko Dr. Gaigalaitis, žinomas Mažosios Lietuvos veikėjas, kreipėsi prie Amerikos Lietuvių, kviesdamas, kad aukas siųstų per jįjį. Tasai plianas tačiaus, dėlei savo laiku nurodytų priežasčių, nebuvo nei "Lietuvos" nei kitų musų spaudos organų paremtas.

Dabar šisai kėblus ir svarbus vokiečių užimtosios Lietuvos žmonių šelpimo klausimas yra išrištas. Dr. Gaigalaitis praneša, kad tveriasi komitetas, kurisai užsiims reikalais šelpimo lietuvių vokiečių užimtose Lietuvos dalyse.

Dr. Gaigalaitis praneša, kad labai reikalinga drabužių, nes viskas Lietuvoje išdeginta ir daugelis pabėgo tiktai su tuom, ką ant savęs turėjo. Priegto dabar viskas dvigubai pabrangę. Truksta labai vaistų ir vaikams maisto. Pranešėjas sako, kad siųsti pašelpos pinigus yra geriausiai per bankus.

Smulkmenų apie tveriamąjį komitetą nepranešama. Nežinia, kas tveria komitetą nei kas turės tar komitetan ineiti. Reikia tikėtis, kad neužilgo bus prisiųsta pr nių informacijų apie visą šį reikalą.

Kol-kas šį komitetą reikia skaityti tinkamiausiu klausimo išrišimu, jeigu komitetas bus tinkamai suorganizuotas ir tinkamai išplės savo veikimą.

Leis knygą apie Lietuvą. "Tėvynėje" pranešama, kad Amerikos Lietuvių Spaudos Draugija tariasi kuoveikiausiai išleisti Dr. J. Šliupo parašytą anglų kalboje knygą apie Lietuvą. Žadamoji leisti knyga vadinasi: "Lithuania in Retrospect ant Prospect" (Lietuva Praeities ir Ateities Atžvilgiu). Jinai susidėsianti iš apie 100 puslapių, busią išleista 5,000 exempliarų.

Lietuvių laikraštijoje. Vargoninkai ir muziai tariasi leisti mėnesinį laikraštį, paskirtą išimtinai muzikai. Redaktorium kviečiama p. St. Šimkus. Pirmas numeris norima išleisti tuojaus po Naujų Metų.

Vyčių organizacija irgi žada leista savą organą.

"Šaltinis," savaitraštis Lietuvoje, paliovė ėjęs. Tas pat su "Lietuvos Ukininku."

Rytinėse valstijose, kaip jau buvo anksčiaus pranešta, ketinama leisti net du nauju juokų laikraščiu. Abejojame, ar lietuviams dabar ištikrųjų yra tarp labai didelis juoko laikas, kad net dviejų naujų laikraščių juokui reikėtų.

Parapijų reikalai spaudoje. Tulas laikraštis, kuriam męs buvome priminę, kad galima užsiimti naudingesniais reikalais negu parapijų reikalų putimas į skandalius, dabar atsako, kad, girdi, parapijose prigulį daug žmonių ir tat laikraščiams esą svarbu svarstyti parapijų reikalus.

Męs ir nesakėme, kad laikraščiams butų negalima svarstyti tųjų reikalų. Bet rimtas parapijonų reikalų svarstymas ir parapijinių nesusipratimų ir nesutikimų putimas į skandalus ir "streikus"—yra du griežtai skirtinu dalyku. Kiek pirmasai yra pageidaujamas ir naudingas, tiek sensacijinis visokių "parapijinių streikų" putimas—o kartais reporteriškoje ofrmoje iškalno "pranešimas" apie neva rengiamus "streikus"—yra dalyku, kurio jokis laikraštis, rimtai norįs parapijų santikių sutvarkymo, neprisileis.

Tą aplinkybę, kad "Lietuva" neužsiima tokiu pat budu parapijiniais "streikais," anasai laikraštis aiškino tuom, kad, girdi, nevalia "Lietuvos" redaktoriams taip daryi. Tas teisybė. "Lietuvos" redaktoriams nevalia užsiimti darbu, kurisai dar daugiau didina ir be to jau dideles lietuvių parapijose betvarkes. Padorumas mums neleidžia tuom užiimti. Apie parapijų reikalus, tiktai kitokiu budu negu anasai laikraštis, "Lietuva" yra kalbėjusi nevieną kartą.

Panašus "Lietuvos" tylėjimo supratimas tai mat vis ne "protiškas nususimas."

Naujas Žemaitės pasirodymas. Socialistų spaudoje vėl pasirodė Žemaitės "laiškas," kuriame užsipuolama ant "Lietuvių Draugijos Nukentėjusiems dėl Karės Šelpti." "Laiške" padaroma du stambesni užmetimai "Lietuvių Draugijai." Pirmas yra tas, kad draugija turinti "plačiausią kanceliariją" su "daugybe darbininkų" ir kad "visų algos didžiausios, už kievieną žingsnį ar piršto pamojimą brangiai apmoka."

Kad "kanceliarija plačiausia"—tai tame nieko stebėtino negali buti, jeigu priimti omenin, kad ir draugijos darbo laukas yra "plačiausis." "Lietuvių Dr-gija" yra aprėpusi labai didelį darbą. "Plačiausia kanceliarija" prie to yra neišvengiama, jeigu norima, kad visas darbas pasekmingai eitų. Sulyg įstaigos didumo turi buti kanceliarija. Ponia Žemaitė gal tuomi norėtų pasakyti, kad tenai yra perdaug darbininkų, tiktai kad algoms imti, yra? Jeigu tą turi omenyje, to tačiaus neprirodo, nei nebando prirodyti. O be to pasakymas yra tuščias. Apie tai, kad "algos didžiausios," p. Žemaitei reikėtų paduoti ką nors apčiupiamesnio, bet ne tuščią pasakymą. Jeigu taip yra, kaip p. Žemaitė sako, tai nesunku butų, paėmus skaitlines rankon, viską kuoaiškiausiai išrodyti. O kol jinai to nedaro, tai vien nepamatuotų josios žodžių negalima rimtai priimti.

Antras sunkus užmetimas yra jau vartoto josios užmetimo pakartojimas, butent: šelpiamųjų sijojimas per "katalikišką rėtį," tai yra aplenkimas pašelpoje tų, kurie nėra katalikais. Ponia Žemaitė sako, kad įtaisytose prieglause gimnazijų mokiniams ir mokinėms prižiurima poterių, mišių lankymo ir brostvų nešiojimo, ir jeigu kas nors priešingas, tai galįs "sau patvoryje sėdėti." Užmetimas, be abejonės, sunkus. Jeigu ištikrųjų panašiai butų elgiamasi, tai "Liet. Draugija," jeigu tai dėtųsi su josios žinia, butų verta labai didelio papeikimo. Sulyg p. Žemaitės žodžių, "kelioms gimnazistėms nabagėlėms atsakė stačiai, kad—bedievės negaus pašelpos." Jeigu taip atsitiko ištikrųjų, tai nesunku butų p. Žemaitei smulkiau tuos atsitikimus paduoti. Reikėtų nurodyti laiką, vietą ir ypatas, su kuriomis taip pasielgta.

Nuogam žodžiui tikėti yra labai sunku. Męs norime priminti atsitikimą su Karmelitų bažnyčia, kuriai, kaip p. Žemaitė buvo pranešusi anksčiaus, paskirta 500 rublių iš pinigų nukentėjusiems nuo karės. Tas irgi rodėsi faktas. Vėliaus paaiškėjo, kad ne Karmelitų bažnyčiai paskirta tie pinigai, bet vietiniam komitetui nukentėjusiems šelpti. Po tokiam prityrimui galima reikalauti, kad butų bent šiek-tiek prirodoma tai, kas kalbama.

Kiti priekaištai yra, pvzd., tame, kad suaugę, sveiki ir druti vyrai negauna pašelpos, o vaikai, senės ir seneliai gauna. Žinoma yra, kad draugija turi aprubežiuotas lėšas. Visų sušelpti jinai neišgali. Kam-duoti pirmenybė? Kiek mums žinoma, visame civilizuotame pasaulyje duodama pirmenybė silpniems. Taip daro ir "Liet. Draugija." Stebėtina butų, jeigu kitaip elgtųsi. O p. Žemaitė kaip sykis ir prikiša tai, kas visame civilizuotame pasaulyje yra priimta už neužginčijamą taisyklę.

Taipogi jinai sako, kad pusę pašelpos bobelės atiduodančios ant mišių ir exekvijų. Pasakytume, kad kvailos bobos, jeigu taip daro. Bet ką tas turi su "Liet. Draugija?"

Prikišama, kad draugijoje gubernatorius ir stačiatikių vyskupas esą garbės nariai. Kas tame blogo, jeigu tas pagelbsti draugijai gauti iš vyriausybės daugiau pašelpos? Ypatingai keistas Žemaitės lupose tasai stačiatikystės iškišimas. Ar butų geriau, jeigu "Liet. Dr-ja" pradėtų spjaudyti ant gubernatorių bei kitų ir tuom atkirstų sau kelią prie gaunamųjų pašelpų, kuriomis naudojasi lietuviai?

Ponios Žemaitės užsipuolime maža yra argumentų, su kuriais rimtai tegalima skaitytis, o su kuriais galima, tai jie dar reikalauja patikrinimo. Visas rašinys yra tokio tono, kad jisai visai netinka vienai geriausiųjų musų literačių, ypatingai dabartiniuoju momentu. Poniai Žemaitei reikėtų pasimokyti kiek pakantos ištų, kurios jinai skaito savo priešais.

Nenoromis puola akin vienas supuolimas. Kuomet važiavo Amerikon p. Šimkus, "Liet. Dr-jos" atstovas, p. Žemaitė pasirodė Amerikos lietuvių spaudoje su savo nepamatuotais užpuolimais ant tos draugijos. Dabar Amerikon toji draugija siunčia savo antrą įgaliotinį, p. Žmuidzinavičių. Drauge su tuom pasirodo ir antrasai užsipuolimas ant "Liet. Dr-jos."

NUSUSIMAS.

Ir ištikro... Jei jųs neskaitote save internacijonalistų gaujos nariais—jųs demonstruojate tik savo protišką nususimą.... Jei jųs turite palinkimą gerbt ir darbuotis savo tautos labui—jųs esate protiški nususėliai!... Nususėliai!... Jei esate savmyliai ir mylite tą, kas jums yra brangu—esate nususėliai... Jei žmogus turi savo gražų namą, šeimyną ir turtą, o jis tuomi džiaugiasi—jis yra protiškas nususėlis...

Ar žinote, ką turite daryt, kad tokis nepaprastas fanatikas, kaip "Naujienų" redaktorius, nevadintų jumis protiškais nususėliais?... Ar žinote, ką turite daryt? Jųs turite tapt išgamomis ir bjauriausios rųšies valkatomis, kurie neturi savo namų, nei šeimynos, bet galų-gale jųs privalote neturėt nei savo tautos. Turite but šsvajotos internacionalistų gaujos nariais.

Busite jųs išaugštinti ir protiškais milžinais tapsite, jei jųs kvailinsite minią, sakydami, kad gali buti rojus ant žemės. Matai, kur slepiasi jusų gvelrumas... Reiškia—turite permainyt temą, tai ir viskas... Turite pjudyt Jurgį prieš Jurgį ir sakyt, kad tai yra kliasų kova. Turite purtint ypatas ir sakyt, kad tai kova prieš kapitalizmą.

Leiskite lietuviškoje kalboje laikraščius ir terškite-purvinkite, įžeiskite lietuvius ir visą jų kulturišką judėjimą—tąsyk jųs nebusite protiški nususėliai!... Kaip jums šitas atrodo?!... Ir ištikro lietuvių visuomenė ar yra perdaug kantri, ar beprotiška, kad palaiko tokius šašus, kurie įžeidžia visus lietuvius! Žmonės! Atbuskite!...

Gudriais save rekliamuojanti musų internacionalistų gaujos nariai turi vieną neužslepiamą kvailybę. Niekina lietuvių visą judėjimą—niekina visus lietuvius; teria jų garbę—tiesiog įžeidžia, o nuo lietuvių niekur atsiskirti negali! Jei jųs nepripažįstate lietuvių—jų kulturinio judėjimo—nuspjaukit ant visko, kas yra lietuviška, ir eikit sau po šimts plynių! Męs be tokių apsieisime!

Eikite sau, kad jusų nei balso nebutų girdėt—tąsyk męs jumis vadinsime teisingais, nes atsiskirsite nuo tų, kurių nekenčiate, kuriuos purvinate ir įžeidžiate! Dabar jųs esate, kaip ir piktšašiai, nuo kurių męs negalime išsigydyt! *Spyglis.*

Buv. "L. Minties" Skaitytojams.

Po asmeniško pasikalbėjimo su gerb. Dr. Jonu Šliupu ir po nuodugnaus ir visapusiško dalykų stovio apkalbėjimo, aš, Zigmas Vitkauskas, anuomet **Laisvosios Minties** leidėjas ir redaktorius, ir p. A. Rimka, **Jaunosios Lietuvos** leidėjas ir redaktorius buvome nusprendę suorganizuoti ir sutverti bendrovę, kuri toliau turėjo leisti mėnesinę **Jaunąją Lietuvą** ir savaitinę **Pažvalgą**. Iš **Laisvosios Minties** padarėme **Pažvalgą**, nes aš, Z. Vitkauskas, ir p. Rimka, po apkalbėjimo **L. Minties** vardo, priėjome prie išvedimo, kad tas vardas savaitiniam laikraščiui visai netinka.

Kaip jau buvo pirmame **Pažvalgos** numeryje pasakyta, aš ir p. Rimka pilnai sutikova, kad mudu abu redaguosiva **Pažvalgą** ir **Jaunąją Lietuvą**. Sulyg sutarties turėjova abu spręsti, kokius raštus dėti musų leidžiamuosna laikraščiuosna, o kokius ne. Svarbesniuose biznio dalykuose irgi turėjova abu tartis. Abudu sutikome, jei turėsime pinigų ir galėsime išlaikyti, tai leisime abu laikraščiu—**Pažvalgą** ir **Jaunąją Lietuvą**, bet jei nebus pinigų vienam laikraščiui leisti, tai neleisime nei antro. Vienu žodžiu, turėjo arba gyvuoti ir **Jaunaja Lietuva** ir **Pažvalga**, arba abudu mirti.

Sakėva, kad sukoncentravę savo spėkas stengsivasi surasti žmonių, kurie pritars svarbiam musų darbui ir panorės dirbti drauge su mumis. Manėva suorganizuoti ir įsteigti stiprią laikraščiams ir knygoms leisti bendrovę, kuriai paskyrėva ir vardą—**Bendrovė Lietuvių Raštams Leisti**. Buvau pilnas vilties. Maniau dirbti toje bendrovėje sulyg savo išgalės. Pilnai tikėjau, kad pradėta pavyzdingas ir labai naudingas darbas, kuriam pasisekimas, maniau, yra veik neabejotinas.

Bet aš nepermačiau to, kas toliau laukė.

Toliau pasirodė, kad mano draugas-pusininkas **visai nepageidauja tartis su manimi** biznio reikaluose. Tveriamosios bendrovės susirinkimuose apsireiškė vieša agitacija už **Jaunąją Lietuvą**. Atsirado ir "šalininkų." Toliau pasirodė, kad p. Rimka **nepageidauja** manęs prie laikraščių redagavimo. Jis vienas nori **absoliutiškai Jaunąją Lietuvą** redaguoti.

Kuomet paaiškėjo, kad dėlei finansų abiejų laikraščių šiuomet išleisti negalima, po ilgo pasikalbėjimo tveriamosios bendrovės direktoriai ir aš sutikome leisti **tik Jaunąją Lietuvą**, vien tik bus reikalaujama, kad p. Rimka, sulyg augščiau minėtos sutarties, pavestų man vieną arba du **Jaunosios Lietuvos** skyriu redaguoti. Tuomet p. Rimka užreiškė, kad jis niekam nepaves "J. L." kai-kuriuos skyrius redaguoti. Tuo užreiškimu tapo sulaužytas vienas svarbiausių mano ir p. Rimkos sutarties punktų. "J. L." No. 5 tilpo **Pažvalgos** skaitytojams pranešimas, apie kurį dasižinojau tik tuomet, kuomet minėtas laikraščio num. išėjo iš spaudos.

Iš visų nuotikių aišku, kad abiejų gerb. A. Rimka nenori, idant drauge su juo dirbčiau, rupindamasis draugijos ir laikraščių reikalais, arba **geidžia**, kad išstočiau iš tveriamosios **Bendrovės Lietuvių Raštams Leisti**.

Matydamas, kad gerb. A. Rimka **nenori** daugiau su manimi tartis ir bendrai dirbti, **išstoju iš Bendrovės Lietuvių Raštams Leisti**. Nuo dabar nieko bendro neturiu nei su minėta bendrove nei su **Jaunaja Lietuva** bei **Pažvalga**. Gal gerb. Rimkai ir pasiseks bendrovę sutverti. Linkiu jam gero pasisekimo.

Nesmagu, kad męs dar nepriaugom iki to, idant galėtume drauge veikti. Dar yra pas mus užsilikęs autokratiškumo daigas.

Labai gaila, kad **Laisvoji Mintis**, pasekmingai penkis metus ėjęs ir daug nuveikęs žurnalas, tapo uždaryta. Apgailėtina ir net liudna susivienijimo pasekmė. Netikėtas smugis. Bet ką padarysi? Prieš užsispyirmą ir autokratiškumą, sutartįs ir noras bendrai dirbti—tai tik dulkė. Tiek to...

Kadangi **Laisvoji Mintis** gal jau neis, todėl nenoriu tapti skolingu jos prenumeratoriams. Už likusią prenumeratą, sulyg reikalavimo, pasiųsiu Dr. Šliupo arba kun. V. Dembskio knygų. Kas nenorės, knygų, tam siuntinėsiu **Lietuvą, Vienybę Lietuvninkų** arba, sulyg reikalavimo, kitą kokį savaitraštį. Kas nenorės nei savaitraščio nei knygų, tam grąžįsiu pinigus.

Zigmas Vitkauskas.

Dar Žodis į Amerikos Lietuvaites.

Didziuma musų lietuvių moterų ir merginų jau privalo žinoti apie pradėtąjį Brooklyn'o Lietuvaičių Draugijos darbą, reikale rinkimo drabužių ir aukų nukentųjusiems nuo karės šelpti. Ikišiol darbas eina pirmyn, bet ne taip sparčiai, kaip galėtų ir turėtų eiti. Prisiųsta apie 15 ar 20 skrynių drabužių ir keletas doliarių pinigais.

Reikia pastebėti, kad dauguma drabužių yra jau dėvėti, seni ir niekam netinkami; tokių drabužių negalima siųsti Europon; viena, kad seni, o antra,—nesveika dėvėti seną daiktą ir valdžia stačiai tam protestuoja, nepaisant, ar jie butų disinfektuoti, ar geri. Taigi butų geistina, kad drabužiai, siunčiami Centran, butų nauji, švarųs ir nedėvėti.

Be abejonės, dauguma musų moterų pasakys, kad bus sunku vien tik naujus drabužius surinkti ir toks darbas begalo daug triuso reikalauja. Tat, ar nebutų praktiškiausia siųsti vien pinigus, nes pinigai kur kas reikalingesni už drabužius. Kuomet rasis pinigų, tai bus užtektinai ir drabužių.

Dauguma musų moterų prisiuntė skrynias drabužių be apmokėjimo. Jeigu visos pradėtų siųsti drabužius, siuntimo lėšų neapmokėjusios, tai mums reiktų surasti didelį iždą siuntimo lėšoms apdengti Todėlgi, **siunčiant Centran drabužius, butinai yra reikalinga apmokėti visus siuntinius** ir aiškiai uždėti sekantį antrašą: Mrs. M. Misevičienė, % Rev. N. J. Petkus, 259 N. 5th st., Brooklyn. N. Y.

Mielos sesutės! Argi jųs nematote ir negirdite, kaip jusų pagelba yra reikalinga? Juk jei kiekviena aukautų po doliarį, tai jau pasidarytų milžiniška suma. Kitų tautų moterįs veik visos aukauja pagal savo išgalę ir dirba išsijuosusios šiam svarbiam tikslui, tai kodėl-gi męs turime pasilikti užpakalyje? Nejaugi mums nerupi musų tėvų, brolių, seserų padėjimas?

"Aukų! aukų!"—šaukia Lietuva. Nejau jųs to negirdite?... Juk jau beveik visa Lietuva išnaikinta, musų žmonės badu miršta, tukstančiai liko be pastogės ir drabužių, ir jų likimas tėra musų galėje. Kiekviename lietuvių apgyventame mieste organizuokitės, rinkite aukas ir stengkitės, kuodaugiausia žmonių užinteresuoti šiuom butinai reikalingu darbu. Ypač norėčiau patraukti prie šio darbo musų moterų lietuvių atydžią.

Nors kartą męs, Amerikos moterįs ir merginos, susivienykime ir veikime bendrai. Tuo budu parodysime, kad ir męs galime dirbti, kaipo visuomenės narės, jei tik panorėtume. Darban reikia stoti be skirtumo partijų, o vaisius bus užtikrintas.

Dar kartą—**sesers, prie darbo!**

Aukas, pinigais, siųskite šitaip: money orderį ar čekį parašykite iždininkės Teresės Mačiulienės vardu ir atsiųskite jį Br. Liet. Dr-jos Sekretorei šituo adresu:

P. C. Jurgeliutė,
307 W. 30th st., New York, N. Y.

Į Buvusius Valparaisiečius.

Pats gyvenimas privertė musų vientaučius važiuoti į svetimas šalis ir ten apsigyventi. Kai-kurie musų vientaučiai jau daugiau kaip keturios dešimtįs metų atgal pasirinko Suv. Val. už naują savo tėvynę.

Iš karto lietuviai važiavo Amerikon vien tik pasipinigautų. Svarbiausis jų tikslas buvo uždirbti šiek-tiek pinigų ir su jais grįžti Lietuvon, idant paskui čia laimingiau gyvenus.

Bet ilgainiui iš Lietuvos į Ameriką pradėjo važiuoti tukstančiais, o iš Amerikos į Lietuvą grįžo jau tik šimtai. Atsirado Amerikos lietuviai, kartu atsirado ir kasdieniniai jų vargai, bėdos-rupesniai.

Nuvažiavus svetimon šalin, iš karto nėra lengva prisitaikinti prie gyvenimo aplinkybių, suprasti šalies gyventojų dvasią ir perimti jų pobudį, charakterį. Ir lietuviai, atvažiavę šion šalin, iš karto turėjo pragyventi daug visokių nesmagumų ir nemalonumų. Tuos nemalonumus turėjo pergyventi ir ant savo pečių panešti toji jaunuomenės dalis, kuri, besinaudodama šalies laisve ir kai-kuriais kitais gyvenimo parankumais bei patogumais, panorėjo įgyti šiek-tiek mokslo. Vienok šalies mokyklos buvo taip sutvarkytos, jog suaugusiam ir anglų kalbos mažai mokančiam ateiviui-jaunuoliui buvo negalima įstoti į mokyklą.

Iš karto Amerikos lietuvių jaunuoliai, rods, nelankė jokių mokyklų. Ilgainiui kai-kurie jų pradėjo šlietis prie lenkų ir ieškoti mokslo jų apšvietos įstaigose, mokyklose. Lenkai-gi lietuvius nekaip sutiko: mokyklų valdybos ir profesoriai stengėsi, idant jų mokyklose esantieji lietuviai kuogreičiausiai sulenkėtų. Kas nepasidavė jų pageidavimams, tą jie prievarta ir baudimu vertė pildyti jų pageidavimus. Vos dešimts-penkiolika metų atgal belankantieji lenkų seminarijas ir kolegijas kai-kurie lietuvių jaunikaičiai gavo mušti nuo lenkų-profesorių vien už tai, kad išdrįso savo giminėms parašyti laišką lietuviškai, arba už tai, kad neišsižadėdavo lietuvystės bei išdrįsdavo kalbėti lietuviškai.

Nors ir baisiai nepatogiose aplinkybėse, visgi apšvietos trokštantieji jaunikaičiai mokinosi lenkų seminarijose ir tulose žemos vertės taip vadinamose kolegijose. Kuomet susibankrutijo Ruskino kolegija, 1905 m., ten besimokinantieji lietuviai pradėjo ieškoti kitos patogios ir lietuvių jaunuomenei prieinamos mokyklos. Štai tais pačiais metais atrado Valparaiso universitetą.

Valparaiso mokykloj tuoj susispietė keletas dešimčių lietuvių, kurie sutvėrė Literatišką Draugiją ir įsteigė Valparaiso lietuvių knygyną, o po tam mokyklos valdyba įvedė mokyklon dvi lietuvių kalbos kliasi.

Dabar Valparaiso tapo Amerikos lietuvių jaunuomenės apšvietimo punktu. Daugiau kaip per dešimts metų sėmė čia apšvietimą skaitlingas lietuvių burelis, o Draugija, knygynas ir lietuvių kalbos kliasi ir nudien tebesilaiko. Nudien veik nėra Suv. Val. didesnio miesto, kur nerastume valparaisiečių. Vieni jų yra profesionalai daktarai, advokatai, aptiekoriai, mokytojai, knygvedžiai ir kt.; kiti yra vaizbiai, o dar kiti užima garbingas vietas lietuvių ir svetimtaučių tarpe. Vis tai Valparaiso mokyklos, Literatiškos Draugijos, knygyno ir lietuvių kalbos pamokų nuopelnas.

Imant visa tai domon, ar nemalonu mums ex-valparaisiečiams kartu su dabartiniais valparaisiečiais prie progos suvažiuoti Valparaisan, atnaujinti senobinius draugiškumo ryšius, prisiminti pereitus smagius laikus, pasipasakoti vienas antram savo pasisekimus ir darbus plačiame gyvenime. O labjausia, tai padaryti kuodidžiausią įspudį į pačios įstaigos vedėjus.

Yra sumanymas suvažiuoti ex-valparaisiečiams į Valparaiso spalio mėnesio pradžioje š. m. ir paminėti 10-metines Valparaiso atradimo sukaktuves. Chicagoje to sumanymo pritarėjų atsirado apie 30. Geistina, kad atsirastų sutinkančiųjų atvažiuoti ton pramogon ir iš tolimesnių miestų.

Visi, kurie manote dalyvauti sukaktuvių pokilyje Valparaise, malonėkite negaišuojant pranešti apie tai šiuo adresu: 3261 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Kviečia komitetas:

Dr. St. Sapranas
Stef. Čiurlionytė,
Ona Gaizaitė,
M. E. Žaldokas
J. Kaupas,
Pr. Gudas ir
Zig. Vitkauskas.

ATSIŠAUKIMAS.

Gerbiamoji Redakcija:—

Malonėsite patalpinti į savo gerb. laikraštį sekantį atsiliepimą:

Brooklyno jaunimas žengia prie apšvietos ir tuo tikslu kreipiasi į visuomenę. Dalykas tame: L. Vyčių kuopa ir Vyčių kuopos skyrius kovotojų prieš alkoholį, taipogi Spaudos Draugijos kuopa ir SLRKA. kuopa suvienytomis jiegomis įsteigė knygyną-skaityklą. Gerb. kun. N. Petkus tam užmanymui pritarė ir paskyrė kambarį mokyklos name.

Taigi ir kreipiasi prie visuomenės užuojautos paramos tam prakilniam tikslui. Laikraščių leidėjai gal, sulyg išsigalėjimo, paaukos savo gerb. laikraštį į musų knygyną, o knygiai gal malonės bent kiek savo knygelių paaukoti. Taipgi ir visi kiti inteligentai gal, kuomi kas galėdamas, parems, už ką bus labai dėkinga toji jaunimo rengėjų grupa.

Kas kuomi malonės tą užmanymą paremti, teiksis siųsti sekančiu adresu: J. K. Miliauskas, 120 Grand st., Brooklyn. N. Y.

J. K. M.

LAIŠKAS Į REDAKCIJĄ.

Gerbiamasai Redaktoriau.

Malonėkite atspausdinti šį mano laišką artiimausiam gerbiamo Tamistos laikraščio numeryje.

p. Vincas A., Jusų korespondentas, aprašinėdamas Vargoninikų Sąjungos Seimą, mano kalbą, laikytą sąjungos bankiete, nevisai teisingai išdėsto. Prakalbą laikiau. Minčjau svarbumą vargonininkų organizacijos, Sokratą, "biznį," stiklines ir knygas, bet ne tokioj prasmėj ir ne tokioj formoj, kaip kad p. Vincas A. rašo. Ypač esu verčiamas tai pasakyti, kadangi Jusų korespondentas mano kalbą išdėsto svetimžodžiuose, vadinasi, neva žodis į žodį kaip aš sakęs. Šiuomi aš noriu pranešti, kad citatos "Lietuvos" 36 num., straipsnyje "Šimkaus Atsilankymas" yra ne iš mano kalbos paimtos; toji forma kalbos ir tonas, lyg Zeus'o, nuo Olympo nusileidusio, tai ne mano kalbos tonas ir forma; už ją aš neatsakau.

Su gilia pagarba,

St. Šimkus.

NAUJI NARIAI ŠELPĖJAI.

Į Lietuvių Draugijos Nukentėjusiems dėl karės šelpti nariais-šelpėjais pastojo, įmokėdami po du doliariu:

1) Vincas Petrauskas iš Seattle, Wash.

2) Pranas Švažas iš Winchester, Wis.

Paliudijimai-diplomai išsiųsti.

Aukos perduotos p. Šimkui.

"Lietuvos" Redakcija

Cibulskis Sim. (Bridgeporto Conn.) $1.50.

Ciberka Juoz. (Bridgeport Conn.) $1.00.

Šių dviejų auką priėmė pats p. St. Šimkus.

J. Sagevičius

TEISME.

Teisėjas:—Męs, Taikos Teismas, nuteisiame jus 30 metų katargon. Turite ką dar paaiškint?

— Taip, pone. Malonėkite pranešti mano pačiai, kad jau valgyt manęs nebelauktų. **F. V. D.**

PALYGINIMAS.

Vienoje mokykloje profesorius šiaip barė mokinius, atsilikusius moksle:

— Neturite gėdos! Jusų amžiaus Šiaulių Juozas jau rejentas.

— Ir dabartinis musų republikos prezidentas yra jusų metų—atsakė mokinis. **F. V. D.**

Jules Verne.

VĖLIAVOS AKYVAIZDOJE.

Lietuvių kalbon vertė A. Jakunas.

(Tąsa.)

Jie perėjo per įstaigos paprastuosius kambarius ir privatiškus gyvenimus, direktoriui be paliovos tarškant apie rupestingumą, su kokiu ligoniai yra prižiurimi,—rupestingumą, jeigu tikėti direktoriui, daug didesnį negu jie galėtų savo šeimynose rasti,—ir pasididžiuojant atsiektomis pasekmėmis, kurios užtarnavo įstaigai jos teisingai apkainuojamą pasisekimą.

Grafas d'Artigas su matomu žingeidumu klausėsi begalinio jojo tauškėjimo, tuom, rasi, tikslu, kad geriau užslėpus tikrąjį savo atsilankymo siekį. Tačiaus, pavaikščiojus jiem apie valandą laiko aplinkui, jisai pabandė pastebėti:

— Gerbiamasai, ar tarp jusų ligonių nėra vieno, apie kurį kiek laiko atgal buvo daug kalbėta ir kurio buvimas čia nemažai prisidėjo prie visuomenės atydos atkreipimo į "Sveikatos Namą?"

— Jųs, grafe, manote apie Tamą Rochą, aš spėju?—pasiteiravo direktorius.

— Tikrai taip—tą francuzą—tą išradėją, kurio proto stovis, sakoma, abejotinas.

— Labai abejotinas, grafe, ir, rasi, tas yra gerai. Mano manymu, žmonija neturi ką laimėti iš jo išradimų, jų naudojimas padidintų ir taip jau skaitlingas naikinimo priemones.

— Tamista išmintingai kalbate, ir aš pilnai sutinku su jumis. Tikroji pažanga guli ne toje linkmėje, ir aš skaitau žmonijos priešais visus tuos, kurie eina šia netikusia linkme. Bet ar tasai išradėjas yra visiškai netekęs proto?

— Visiškai, tai ne; vien tik kaslink tų dalykų, kurie liečia kasdieninį gyvenimą. Šiuom atžvilgiu jisai yra netekęs nuovokos nei atsakomybės. Jojo, kaipo išradėjo, genijus yra tačiaus tvarkoje. Šisai pergyveno jojo moralę degeneraciją, ir jeigu paikųs jojo reikalavimai butų buvę išpildyti, tai aš neabejoju, kad jisai butų išradęs naują naikinimo priemonę—be kurios pasaulis gali kuopuikiausiai apsieiti.

— Kaip jųs, Tamista, sakote, kuopuikiausiai,—pakartojo grafas, ir kapitonas galvos linktelėjimu išreiškė savo pritarimą.

— Vienok jųs, grafe, galėsite patįs spręsti, kadangi štai čia yra pavilionas, kurį užima Tamas Rochas. Jeigu jojo uždarymas ir yra pateisinamas visuomenės saugumo atžvilgiu, tai visgi jis yra prižiurimas su visa prigulinčia jam pagarba ir atyda, kokios reikalauja jojo stovis. Šale to, "Sveikatos Namas" yra nepasiekiamas visokioms ypatoms, kurios galėtų.....

Direktorius užbaigė sakinį ženklingu galvos pakreipimu, kas iššaukė keistą nusišypsojimą ant svečio lupų.

— Bet,—pasiteiravo grafas,—ar Tamas Rochas niekuomet nėra paliekamas vienų vienas?

— Niekuomet, grafe, niekuomet. Jisai turi nuolatinį prižiurėtoją, kurisai pažįsta prigimtąją Rocho kalbą ir kuoatydžiausiai jįjį daboja. Jeigu kokiu nors budu ligonis išduotų ką nors, kas turi ryšį su jojo išradimu, tai toksai dalykas butų tuojaus užrašytas ir atsakomo teisėjo apsvarstytas.

Čia grafas d'Artigas metė greitą ir ženklingą žvilgsnį į kapitoną Spade, kurisai atsakė pamojimu, aiškiai reiškusiu žodžius: "Aš suprantu." Ir jeigu kas nors butų sekęs kapitoną laike jojo atsilankymo, tai toksai žmogus butų pastebėjęs, kad jisai su didžiausiu smulkmeniškumu tyrinėja tą parko dalį, kuri buvo aplinkui Pavilioną No. 17, ir taipogi įvairius takus, kurie vedė prie to paviliono,—rasi, turėdamas kokį nors iškalno sugalvotą plianą.

Paviliono daržas stovėjo arti augštos sienos, kuria visas parkas buvo apvestas, o nuo anos pusės sienos žemė palengva ėjo žemyn linkui dešiniojo Neuse upės kranto.

Patsai pavilionas buvo vieno augšto trioba, su itališko stiliaus terasa ant viršaus. Viduryje buvo du kambariai apkaustytais langais. Abiemi šalimi ir iš užpakalio namo buvo kruvelės medžių, kurie tuom laiku buvo išsprogę jau pilnan lapan. Iš priešakio buvo vėsi, žalio aksomo pieva, padailinta krumais ir puikių varsų žolynais. Visas daržas turėjo virš apie pusės akro ir buvo pavestas išimtinam naudojimuisi Tamo Rocho, kurisai, savo sargo prižiurimas, galėjo jame vaikščioti sau, kiek tiktai norėjo.

Kuomet grafas d'Artigas, kapitonas Spade ir direktorius inėjo į daržą, tai pirma ypata, kurią jie pamatė, buvo sargas Gaydonas, kurisai stovėjo prie paviliono durių. Direktoriui nepastebiant, grafas d'Artigas apžiurinėjo sargą su nepaprastu akyvumu.

Tai nebuvo pirmas kartas, kad nepažįstami žmonės ateitų pažiurėti Paviliono No. 17 gyventojo, nes francuzas išradėjas buvo teisingai skaitomas įdomiausiu "Sveikatos Namo" gyventoju. Tačiaus Gaydono atydą atkreipė į save nepaprastumas atsilankiusiųjų, kurių tautybės jisai nežinojo. Jeigu grafo d'Artigaso vardas jam buvo žinomas, tai visgi jisai neturėjo progos susitikti su šiuom ponu laike pastarojo atsilankymų į rytinius portus. Tatai jisai nieko nežinojo apie tai, kuom buvo grafas. Nežinojo jisai nei to, kad laivas "Ebba" sustojo ant įkaro Neuse upės įtakoje, pire pat kalvos, ant kurios stovėjo "Sveikatos Namas."

— Gaydone,—paklausė direktorius,—kur yra Tamas Rochas?

— Tenai,—atsakė sargas, rodydamas į žmogų, kurisai užsimąstes vaikčiojo po medžiais užpakalyje paviliono.

— Grafui d'Artigasui yra leista aplankyti "Sveikatos Namą,"—paaiškino direktorius,—ir jisai nenori išeiti nepamatęs Tamo Rocho, apie kurį žmonės pastaruoju laiku gan daug kalba.

— Ir butų daug daugiau kalbėję,—prikergė grafas,—jeigu Federalė valdžia dėlei saugumo nebutų uždariusi jojo.

— Reikalinga atsargumo priemonė, grafe.

— Reikalinga, kaip jųs pastebiate, ponas direktoriau. Pasaulio ramybei yra geriau, kad jojo paslaptis mirtų drauge su juom.

Pažiurėjęs į grafą d'Artigasą, Gaydonas neištarė nei žodžio. Eidamas svečių priešakyje, jisai nuėjo link kruvos medžių, kur išradėjas šian ir ten žingsniavo.

Tamas Rochas neatkreipė į juos jokios atydos. Jisai matomai nežinojo, kad jie yra čia prie jojo.

Tuom pačiu laiku kapitonas Spade, budamas atsargiu, kad nesukelti nužiurėjimo, smulkiai tyrinėjo artimas paviliono apielinkes ir parko galą, kame patsai pavilionas stovėjo. Nuo viršaus nusileidžiančių alėjų jisai lengvai galėjo matyti smailagalį stiebo, kurisai kyšojo virš parko sienos. Jisai vienu žvilgsniu pažino, kad tai yra "Ebbos" stiebas, ir todėl žinojo, kad siena šioje vietoje stovėjo prie dešiniojo Neuse upės kranto.

Visa grafo d'Artigaso atyda buvo atkreipta į francuzą išradėją. Pastarojo sveikata, kaip rodėsi, jokiu budu nenukentėjo nuo uždarymo per aštuoniolika mėnesių; tačiaus keista jojo išvaizda, nesuprantami mosikavimai rankomis, įdubusios akįs ir nepaisymas to, kas aplinkui dedasi, net perdaug aiškiai rodė proto jiegų nykimą.

Galop Tamas Rochas puolė į sėdynę ir šakelės galu nupiešė tvirtovę ant alėjos smilčių. Paskui atsiklaupęs jisai padarė eilę kalnelių, kurie matomai turėjo reikšti bastionus. Paskui jisai nuskynė keletą lapų nuo aplinkinių medžių ir įkišo juos į kalnelius tartum daugelį mažų vėliavėlių. Visa tai jisai darė su didžiausiu rimtumu ir neatkreipdamas jokios atydos į žiurovus.

Tai buvo žaidimas kudikio, tačiaus kudikiui butų stokavę to ypatingo rimtumo.

— Ar jisai yra visiškas beprotis?—paklausė grafas d'Artigas, kurisai, nežiurint paprastojo savo neišsidavimo, rodėsi apsivylęs.

— Aš perspėju jus, grafe, kad nieko iš jojo negalima išgauti.

— Ar negalėtų jisai bent atkreipti į mus kiek nors atydos?

— Rodos, butų sunku prikalbinti jįjį tai padaryti.

Paskui kreipdamasis į sargą, direktorius tarė:

— Prakalbėkite į jįjį, Gaydone. Rasi, jisai atsakys jums.

— O, nesibijokite, jisai man tikrai tuojaus atsakys,—atsiliepė Gaydonas.

Jisai priėjo prie išradėjo ir, palytėdamas jojo petį, mandagiai tarė:—Tamai Roche!

Pastarasai pakėlė savo galvą, ir iš esančiųjų aplinkui ypatų jisai, be abejonės, matė tiktai savo prižiurėtoją, nors kapitonas Spade priėjo arti ir visi sudarė ratą aplinkui jįjį.

— Tamai Roche,—tęsė toliaus Gaydonas, kal bėdamas angliškai,—štai čia atėjo keletas svečių pamatyti jus. Jie įdomauja jusų sveikata—jusų darbu.

Vien tiktai paskutinis žodis, rodėsi, atsiliepė į jojo sąmonę.

— Mano darbu?—jisai atsiliepė, taipogi anglų kalboje, kurią jisai žinojo kaip ir savą prigimtąją.

Paskui paimdamas akmenuką tarp rodomojo piršto ir nykščio ir sulenkęs pirštą, kaip kad vaikai daro, lošdami "marbeliais," jisai šovė į vieną smilčių kruvą. Šioji išsibarstė, ir jisai pašoko iš džiaugsmo.

— Išnešiota į gabalėlius! Bastionas išnešiota į gabalėlius! Mano sprogalas viską sunaikino vienu smugiu!—jisai sušuko, triumfo šviesai mušant iš jojo akių.

— Jųs matote,—tarė direktorius, kreipdamasis į grafą d'Artigasą.—Jojo išradimo mintis niekuomet neapleidžia jojo.

— Ir jisai mirs su jaja,—patvirtino prižiurėtojas.

— Ar jųs, Gaydone, negalėtute prakalbinti jįjį apie jo fulguratorių?—paklausė direktorius.

— Aš pabandysiu, jeigu Tamista paliepsite man tai padaryti.

— Tai aš paliepiu, nes aš manau, kad tas bus įdomu grafui d'Artigasui.

— Žinoma,—sutiko grafas, kurio veidas nerodė jokių ženklų tų jausmų, kurie virė jame.

Aš turiu persergėti jus, kad aš rizikuoju įstumti jįjį kitan priepuolin,—pastebėjo Gaydonas.

— Jųs galite pertraukti kalbą, kuomet jųs manysite tai išmintinga esant. Pasakykite Tamui Rochui, kad svetimtautis nori tartis su juo apie jojo fulguratoriaus pirkimą.

— Bet ar jųs nesibijote, kad jisai gali išduoti paslaptį?—paklausė grafas.

Jisai prakalbo su tokiu greitumu, kad Gaydonas negalėjo sulaikyti neužsitikėjimo pilno žvilgsnio, kurisai tačiaus, kaip rodėsi, nei kiek nesujudino šaltojo bajoro.

— Nesibijokite apie tai,—tarė sargas.—Jokiu prižadu negalima prikalbinti jįjį išduoti jojo paslaptį. Kol milionai, kurių jisai reikalauja, nebus atskaityti ant jojo delno, tai jisai pasiliks kaip akmuo tylįs.

— Aš kaip sykis milionų su savim nesinešiojų,—tyliai pastebėjo grafas.

Gaydonas vėl palytėjo Rocho petį ir pakartojo:

— Tamai Roche, štai čia yra keli svetimtaučiai, kurie labai nori įgyti jusų išradimą.

Beprotis pažiurėjo.

— Mano išradimą—suriko jisai,—mano deflagratorių?

Šisai augąs sujudimas aiškiai rodė neišvengiamumą priepuolio, kurį Gaydonas žinojo ir kurį panašus klausimai visuomet pagimdydavo.

NESUPRANTAMŲ ŽODŽIŲ ŽODYNĖLIS APYSAKAI "VĖLIAVOS AKYVAIZDOJE."

Degeneracija—Išsigimimas.
Terasa—Plokščias stogas.
Portas—Prieplauka.
Federalė valdžia—Suv. Valstijų valdžia.
Bastionas—Išsikišusi priekin tvirtovės dalis.
Triumfas—Džiaugsmas iš pergalės.
Absurdas—Nesąmonė, kvailybė.
Aburdiškas—Nesąmoningas, kvailas.

(Tąsa Seką)

PRANĖSIMAS.

Dėlei susibėgusių aplinkybių, esame priversti apleisti šiame numeryje "Pašnekėlių Kampelį," už ką skaitytojai malonės mums dovanoti. "Liet." Redakcija.

Ranką Paduokim!

Musų Tėvynė
Vargšta, dejuoja.
Spaudžia vargų ją
Didybė.
Ašaros byra,
Maišosi protas,
Svarstant nelaimių
Baisybę.
Dieną ir naktį,
Baubia kanuolės,
Kulkos-gi krinta
Yt sniegas.
Kur tik pažvelgsi,
Ugnis ir dumai
Turtą naikina
Ir jiegas.
Pilna lavonų
Musų laukuose,
Kraujo klanų tiek
Matyti...
Žmonės sumišę
Giriose slapstos,
Neturint kuomi
Maitytis.
Broliai, Lietuviai!
Jei bent nors krislą
Meilės širdyse
Da turim;
Jei akim jautro,
Doro lietuvio
Antbaisenybių
Tų žiurim,—
Šelpkim' Tėvynę!
Gelbėkim' brolius,
Nes jie ten kenčia,
Vaitoja!
Ranką paduokim'!
Duosniai aukuokim'
Broliams nelaimės
Dienoje.

J. Žiedelis.

Kibirkštįs.

Jau yra tokių "literatų," kurie naktyj sapnuoja apie nebutus vadovėlius, o prabudę, ryte, paukšt apie tai į laikraštį.

×=×

Jeigu teisybė, kad iš Vabalo pasidarė Pruseika, tai ir aš tikiu evoliucijai.

×=×

Rugsėjo mėnesyj "Keleivis" švęs naujus metus.

"Vinčiavoju" "Keleivį" su naujais metais.

×=×

Prilyginimas: Brooklynas—tai pakajus; Grikštas—tai to pakajaus mažytis taksiuks. Į pakajų ateina svečias (p. Šimkus), o mažytis taksiuks ant svečia "kiauksi."

×=×

Mįslis: dar Darbininkas neužgimęs, o Darbas jau numiręs.

×=×

Kaip tik "Lietuva" praduria kokį debesį ties "Draugo" redakcija, tai lietus taip pila, kad "Draugo" pastogėj išmuša Burbulus, didesnius ir už jaučio akį.

×=×

O dabar, prašau sukalbėti už "Darbo" dušią: viena amžiną atsilsį ir tris kartus garbė buk socialistams. Amen.

Pašalinis.

×=×

Mielasai Juozai Gabry! Girdėjau, kad pats esi šaunas lietuvys ir gerai moki kam reik užvažiuot per pašones. Taigi aš su reikalu.

Ar negalėtum parodavyt, kaip musų lietuvaites nuo ištautėjimo išgelbėjus? Ana "Drauge" išrydinau, kad pirma buvo Petronėlė, Anė, Marė ir Antanina, o dabar perkrikštijo lietuviškam klioštoriuje Gabriele, Valentina, Domicele, Bonaventura, Krescentija, Rarija, Angela, Marija Koleta ir ant kitokių "kolieką."

Sulyg mano prasto razumo, kam mums lietuviams pamėgdžioti, lyg savo gražių lietuviškų vardų neturėtum. Taigi ar nebutum loskavas o "užbraukti" už tai kam pridera. Ir taip jau merginų gaila, o dar čia jų vardus sukoliečino...

×=×

Augštą Mikę pamainė trumpas Mikė. Augštas Mikė bent gerai bėgo nuo vokiečių, o trumpas Mikė, kad kartais tik nenubėgtų pas vokiečius.

Tas ponas "Draugo" "Burbulas" kiba bus koks "jegamastis" ar kas, kad taip nusidžiaugė iš dviejų krikštynų pas buvusius bedievius: pora doliarinių extra už tas krikštynas juk, dievaž, niekam ne pro šalį.

×=×

Nerinko nieks Pruseikos į prezidentus, tai pats susitvėrė sau L. Draugiją ir išsirinko save jos prezidentu.

×=×

Caras nusiuntė Nikalojų ant Kaukazo—all right. Be abejonės jis norėtų nusiųst ir Hindengurgį dar toliaus.

×=×

"Laisvė" negalėdama pasidaryt sau organystės, betveriant naują Susivienijimą Kanadoj, sumanė tvert konkurentę Tėvynės Mylėtojų Draugijai—ir organu apsiima but. Išrodo, kaip tas pedliorius: išsivaryk jį per vienas duris, tai jis su savo "tavorais" per kitas.

×=×

"Keleivis" kiekvienam numeryj deda: "Gerbiamieji "Keleivio" skaitytojai! Platinkit "Keleivį," kaipo darbininkų laikraštį."

Hm.! Gal geriau tiktų pasakius: "Platinkit "Keleivį," kaipo apgavingų daktarų apgarsinimų laikraštį."

×=×

Gal but tiesa, kad amerikiečiai moka bliufuot. Bet, perskaičius "Jaunoj Lietuvoj" p Albino Rimkos "dovierennastį," gali tikrai pasakyti, kad ir europiečiui nereikia du sykiu lekcijos apie tai atkartoti.

Jurgis Spurgis.

VIETINĖS ŽINIOS.

Franciška Beržinskaitė-Kibartienė. Šios savaitės panedėlyje Tikosi palaidota šv. Kazimiero kapinėse gerai žinoma Chicagos lietuviams Franciška Beržinskaitė-Kibartienė.

Laidotuvės buvo milžiniškos. Panedėlio ryte, 9:30., vėlionės kunas liko išlydėtas iš namų, 6159 Artesian av., dalyvaujant šešiems kunigams ir tokiam pat vargoninkų skaitliui. Kunas atvežta prie kampo 47-tos ir Wood gatvių. Čia karštą paėmė nuo ratų ir iki šv. Kryžiaus bažnyčiai ant savo pečių nešė nariai Lietuvių Jaunimo Ratelio, kuriame vėlionė buvo veiklia nare ir su kurio įsteigimu josios vardas yra ankštai surištas. Laidotuvės pasiekė bažnyčios 10 val. Bažnyčioje altoriai buvo gedulingai aprengti ir žvakės gedulingomis kukardomis apjuostos. Bažnyčioje laikyta exekvijos ir dvejos gedulingos mišios. Žmonių buvo prisirinkus pilna bažnyčia, kurioje yra 1,600 sėdynių. Vienu laiku buvo tiek žmonių, kad negalima buvo rasti liuosos sėdynės. Laike pamaldų giedojo sutartinai dalyvavusieji vargonininkai. Bažnyčioje pamokslą pasakė kun. Skrypka.

A. A. Fr. KIBARTIENĖ, Kurios laidotuvės atsibuvo vakar iš šv. Kryžiaus bažnyčios ant Town of Lake.

Lygiai dvyliktoje valandoje kunas liko iš bažnyčios išlydėtas. Karstas nešta nuo bažnyčios iki kampui 46-tos gatvės ir Ashland ave., nuo kur iki kapinių lydėta važiuotai. Į kapus važiavo begalinė procesija. Apskaitliuota, kad palydėjime dalyvavo 141 automobilius. Kapuosna važiavo 6 kunigai ir vargonininkų burys. Ant kapinių, kurių pasiekta 2 val. po pietų, pasakyta du pamokslu. Kun. Al. Skrypka pasakė pamokslą lietuvių kalboje, o kun. F. Serafino pamokslas buvo anglų kalboje. Lydėjime dalyvavo didelis skaitlius ir anglų. Pusiau trečią valandą po pietų vėlionė jau ramiai ir amžinai, visų palikta, ilsėjosi paskutinėje savo buveinėje.

Vėlionė mirė praeitos savaitės seredos vakare, tuojaus po 10 val., apie tris savaites pasirgusi greitaja džiova. Jinai ištekėjo už Prano Kibarto, "Jaunosios Lietuvos" įsteigėjo ir žinomų lietuvio veikėjo, 1913 metais. Vėlionė visuomet buvo silpnos sveikatos. Praeitą žiemą jinai apsirgo bronchitu, ir tas, kaip manoma, priskubino mirtį. Gimė vėlionė Raseinių miestelyje, Lietuvoje, sausio 20 d. 1892 m. Šešių metų amžiuje drauge su tėvais atkeliavo Amerikon, kame baigė viešąją mokyklą ir pirklybos kolegiją. Nors ir čia užaugusi, jinai neturėjo savyje jokių suamerikonėjimo žymių, paprastai matomų čia augusiame jaunime. Jinai visuomet buvo linkusi prie savų žmonių, lietuvių, ir jiems stengėsi, kuom galėdama, pagelbėti. Apart Liet. Jaunimo ratelio, jinai priklausė prie eilės ir kitų lietuviškųjų organizacijų. Budama gero ir lipšnaus buvio, jinai buvo netiktai savo vyro bei tėvų, bet ir visų pažįstamų mylima.

Josios gražus darbai paliks visuose ilgą atmintį ir apgailestavimą be laiko nuvytusios prakilnios gyvybės.

Mirė sunus. Nesenai gimęs p. Šliakiams sunus pasimirė praeitą savaitę.

Mažiausia unija. Chicagoje susitvėrė unija, kuri mažumu neturi sau lygios visoje Chicagoje, o, rasi, visose Suv. Valstijose ir net visame pasaulyje. Tai yra vadinamoji "Steeplejack's Union," kuri susideda iš bokštų laipiotojų, kurių aplamai yra mažai ir kurių amata yra labai pavojingas. Šioji unija susideda išviso iš trijų narių.

Keli faktai apie Chicagą. Naujoji Chicagos miesto rodyklė (City Directory), išleista šios savaitės panedėlį, suteikia pluoštelį įdomių žinių apie musų miestą. Kaip jinai rodo, Chicago dabar turi 2,550,000 gyventojų. Praeitais metais jinai turėjo 50,000 mažiau. Išviso yra suvirš 1,000,000 įvairių pavardžių. Kaikurias pavardes nešioja daugelis žmonių. Daugiausia yra "Jono sunų"—Johnson'ų, kurių priskaitoma 9,211. Toliaus eina Smith'ai, Anderson'ai, Miller'iai, Peterson'ai, Nelson'ai, Brown'ai ir t.t. Ilgiausia pavardė yra sekanti (matomai grekiška): James J. Pappatheodorokomontourgetopolous. Šios pravardės nešiotojas yra savininku restorano prie So. Halsted st. O štai kitas ilgos pavardės pavyzdis: Logwieszkowszmrski. Tarp trumpųjų pavardžių yra daug iš dviejų raidžių. Štai keletas pavyzdžių: Ek, Ex, To, Wu. Tarp sunkiai ištariamųjų ar keistųjų pavardžių yra, pvzd., Grzbk, Ksh, Szwmsek.

Moksleivių seimas. Šios savaitės pėtnyčioje ir subatoje įvyksta ketvirtasai Lietuvių Moksleivių Susivienijimo seimas. Seimo posėdžiai prasideda pėtnyčios ryte, 10 val. Vieta posėdžiams paskirta "Aušros" svetainė, 3149 So. Halsted st. Seimo laiku rengiama vakarų su paskaitomis.

Vakaras moksleivių naudai. Ateinantį nedėldienį, rugsėjo 19 dieną, "Dramos Draugija," sezono atidarymui, vaidins Meldažio svetainėje moksleivių naudai du veikalėliu: "Abejotina Ypata" ir "Aš Numiriau." Vaidinime žada dalyvauti gabiausios "Dramos" Draugijos spėkos.

Kas supranta svarbą sušelpimo moksleivių, tikiuosi, savo atsilankymu parems šį vakarą. Lošimas prasidės 7 v. v. Po lošimui—šokiai.

N. N.

Prelekcija. TMD. 28 kuopa rengia prelekciją, kuri atsibus šioje pėtnyčioje, rugsėjo 17 d., Meldažio svetainėje, 7:30 val. vakare.

Prelegentu bus p. Z. Vitkauskas. Tikimasi geros ir įdomios apskaitos. Todėl kviečiama kuoskaitlingiausiai atsilankyti. Įžanga neapmokama.

Rengėjai.

Koncertas nukentėjusiųjų naudai. Englewood'o lietuviai, kurie jau yra puikiai pasižymėję savo darbu naudai nukentėjusiųjų nuo karės Lietuvoje, yra nutarę rengti koncertą tam pačiam nukentėjusiųjų šelpimo tikslui. Koncertas bus surengta kuomet nors lapkričio mėnesyje.

Prakalbos. Šios suvatos vakare, 8 val., Baukaus svetainėje englewoodiečių Tėvynės Mylėtojų Draugijos kuopa renkia prakalbų vakarą.

Bažnytinis koncertas. Praeitą nedėldienį šv. Kryžiaus parapijos naujoje bažnyčioje buvo surengtas didelis koncertas, kurio programo išpildyme dalyvavo eilė pasižymėjusiųjų vietos lietuvių muzikų ir taipogi amerikonų, taipgi chorai. Koncertas labai gražiai pavyko. Pastebėtina, kad sąryšyje su koncertu kilo nesusipratimų. Kai-kurie parapijonįs buvo labai nustebinti tuom, kad, girdi, kaip galima rengti bažnyčiose tokius "bedieviškus" dalykus, kaip koncertas. Prie bažnyčios buvo susirinkusi milžiniška minia, kurios sutvarkymui reikėjo policijos. Ypač "neužganėdintos" buvo davatkėlės iš tokio bažnyčios "išnevožijimo." Koncerto klausėsi didelis burys.

X.

JUOKELIAI.

DIDŽIULĖ LAIMĖ.

Ponas Baščinskas, pradeda kalbint savo kelionės draugą sekančiai:

— Turite Tamstos vaikų?

— Taip, turiu vieną sunų.

— Ar ruko?

— Niekados neima nei į burną.

— Gerai, labai gerai, nes tabakas blogas papratimas.

— Ar eina kada į saliunus?

— Jis nežino, kas tai yra.

— Laimingas! O naktimis ar vėlai eina gult?

— Niekados nei neišeina iš lovos pavalgęs.

— Sukeptum! Stebuklingas jaunikaitis! Kiek metų turi?

— Du mėnesiu.

(Iš ispaniško) **F. V. D.**

VILTIS.

Klebonijoj: — Atnešiau jagamastėl, ant pažvanų užu dušią mano pačios Petrulės.

— O kada pasimirė?

— Dar tebe gyvena, bet gydytojas sakė, kad mi-mi-mirs 2 valandą po pietų.

F. V. D.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

p. Malderis. Įdėsime į sekantį numerį. Ačiu. Kviečiame daugiau trumpių žinelių rašinėti.

p. Spurgis. Sunaudosime.

p. Truskavos Smiltis. Negalėjome įdėti šin numerin, vietos stokos dėlei.

p. F. P—is (Brooklyn, N. Y.). Įdėsime sekantin numerin Ačiu. Kviečiame dažniau rašinėti.

p. J. A. G—as (Athol, Mass.). Tilps sekančią savaitę.

p. Menkutis. Vietos stoka neleido įdėti šin numerin. Įdėsime, kaip greit galima.

p. D. Sar—as (Pocatello). Negalėjome iki šiolei įdėti. Tilps vienam artimiausių numerių.

p. M. R—tė (Chicago). Gavome. Pasistengsime sunaudoti sekančiam numeriui. Senai tą dalyką reikėjo paklabinti.

p. Pinavijas. Bus sekančiame numeryje. Kviečiame dažniau rašinėti.

p. Pašešupio Karklas. Bus sekančiame numeryje. Apysaką ir eilės peržiurėsime artimausioje ateityje ir pranešime.

p. Čiabuvis (Discovery, B. C.). Peržiurėsime.

p. Al. P. (Columbus, O.). Bus sekančiame numeryje. Prenumeratos reikalą perdavėme administracijai.

p. Perkunas. Tilps.

p. Bobos Jonukas. Bus sekančiame numeryje.

Neminėtiems. Peržiurėsime. Kas bus galima, sunaudosime.

Apgarsinimai.

SENAS KAREIVIS.

Mr. Jacob Bitner iš Dayton, Ohio, žino ligos gydymo atidėliojimo pavojų. Jisai sekančiai sako: "Aš apturėjau Trinerio Amerkoniską Kartaus Vyno Elixirą, ir jisai man labai gelbsti. Aš parašiau jums, kad aš turėjau pečių ištynimą ir paprašiau, kad jus man pagelbėtute Aš apturėjau Triner's Liniment'o, kurisai yra puikus ir neapkainuojamas. Jisai didžiai palengvino man skausmus. Kiekviena daspadinė privalėtų turėti jojo po ranka, bet žmonės atidėlioja, kaip kad aš dariau, tačiaus tai yra didelė klaida. Aš nežinojau, kad jus turite tokį stiprų, taip sakant, stebuklingą linimentą. Jacob Bitner, Soldiers' National Home, Dayton, Ohio." Kam tiktai butų

reikalinga vaisto skaustančių ar ištinusių kuno dalių trinimui, tas privalėtų atsidėti ant Triner's Liniment'o. Pabandykite jįjį reumatizme ir neuralgijoje. Kaina 25 ir 50c., su krasos apmokėjimu 35 ir 60c.

.....

Skilvio, kepenų ir vidurių ligose, sujungtose su užkietėjimu ir silpnumu, męs norime patarti jums Trinerio Amerikoniška Kartaus Vyno Elixirą. Kaina $1.00.

PRANEŠIMAS
Nuo Amerikos Lietuvių Ukininkų Draugijos.

Jei Tamsta esi pilietis arba turi pirmas popieras, tai nepirk žemę pas agentus, bet geriau dovanais nuo Suv. Valstijų valdžios.

Žemės plotas randasi dėl 75 ar šimto familijų. Žemės gali gauti nuo 160 akrų iki 320, kurioje auga, kviečiai, rugiai, mieziai, linai, avižos, visokios daržovės ir vaisiai.

Nelauk ilgai, bet rašyk dėl platesnių žinių pas mus:

Am. Liet. Ukininkų Dr-ja
2257 W. 23rd pl., Chicago, Ill.

Rašykite lietuviškai, jauni, seni vyrai ir merginos, dėl pilnos informacijos, kaip galima anglų kalbą išmokti greitu laiku vakarais ir nedėldieniais ir sustiprinti atmintį lengvam mokinimuisi; kurie jaučiatės silpnos atminties esą ir kurie sykiu norite save išdailinti geresniam uždarbiui arba biznui ir uždirbti pinigų, liuosame laike besimokinant po The Outlines System —Evening Instruction, Course in Common Sense Education.

Adresuokit :

Manager's Desk,
35—154 W. Randolph st., Chicago, Ill.

DIDELĖS DOVANOS!

Kas užsirašys "Lietuvą" ir dieninę "Am. Lietuvą" ant metų per agentą L. Savicką, 20 Oxford st., New Britain, Conn., tas gaus kun. J. Žebrio gražų paveikslą su jo gyvenimo aprašymu DYKAI.

L. Savickas,
20 Oxford St., New Britain, Conn.

KAS NORITE PIRKTI FARMĄ?

Paklauskit manęs. Aš padavadysiu, kur ir kaip galima verstis ant farmų. Labai daug esu patyręs farmų reikaluose, nes per tris metus, manydamas sau pirkt, važinėjau po Nortus: Wis., Mich., Ill., Ind. ir dabar 4 mėnesiai važinėjau po pietines valstijas Ark., Okla., bet pristygau pinigų ir pastojau dirbti Shawnee, Okla. Kreipkitės laišku, daugel ką gero suteiksiu iš savo patyrimo.

W. Gaizewski,
409 So. Bearch St., Shawnee, Okla.

500 PUIKIAUSIŲ FARMŲ.

Ant pardavimo arba išmainymo ant Chicagos namų ir lotų. Iš tų randas isokių: su gyvuliais, mašinomis ir be. Jeigu nori pirkt arba mainyt namą ant farmos, tai ateik arba rašyk pas mus, pirma negu eisi kitur, o sučėdysi laiką ir pinigus ir gausi tą, ką nori.

A. J. Franckewicz,
Room 509, 184 W. Washington st. Chicago, Ill.

GERIAUSI LOTAI.

A. J. Franckewicz, geriausias lotų pardavėjas naujej lietuvių kolionijoj apie naują Crane Co. fabriką. Kurie pirko pereitą metą nuo manęs, šimet parduodami pelno po $200 lig 1,000. Kodėl jųs ne? Dar aš turiu savų lotų, kuriuos parduodu po $300, ant lengvų išlygų. Rašyk šiądien.

A. J. Franckewicz,
Room 509, 184 W. Washington st. Chicago, Ill.

Reikalavimai.

Reikalinga:—2 vyrai ant farmos pas mano kaimyną. Darbas ant 3 mėnesių o geram vyrui ir per žiemą. Turi buti gryni, švaryus, mandagus ir inteligentiški vaikinai.

1-ma pasarga: kad nebutų ilga kelionė uždyką ir kad nepasidarytu sau ypatiškų iškaščių, pirm išvažiavimo turi pasiųsti reputacijos paliudijimą, kur pereitus 5 metus esi dirbęs.

2-ra pasarga: N. Dakotos farmeriai nepriima tinginių, silpnapročių ir tų, kurie atvažiavę klausinėja, kiek valandų ant ukės reik dirbti, ir tų, kurie atvažiavę nagus kasdien pjausto ir polišuoja.

Stanley Drangelis,
R. R. 1, Rocklake, N. Dak.

Pajieškojimai.

Pajieškau Kumos Franciškos Mineikienės; apie 27 metai kaip Amerikoj. Paeina iš Kauno gub., Telšių pav., Sedos parapijos. Jos pačios, arba ją žinančių, meldžiu duoti žinią, už ką busiu dėkingas.

St. Barkus,
R. F. D. 1, Humphrey, Nebr.

Pajieškau Pranciškaus Steponaičio ir Vincento Radzvilo; abu paeina iš Rusiškos Lietuvos. Meldžiu atsišaukti antrašu:

Mr. C. Rupkus,
343—3rd ave., Brooklyn, N. Y.

Pajieškau savo tėvo Pranciškaus Stakučio; paeina iš Kauno gub., Raseinių pav., Kaltinėnų valsč., Kaštauniškio kaimo; 20 metų kaip gyvena Amerikoje. Atvažiavęs į Amerika apie 8 metus gyveno Illinojaus valstijoje. Dabar nežinau, kur jis yra. Kas apie jį žino, malonėkite man pranešti, už ką busiu širdingai dėkingas.

Frank Stakutis,
3436 Auburn ave., Chicago, Ill.

Pajieškau savo tikro brolio Ant. Petriko, paeina iš Kauno gub., Raseinių pav., Šilelio valsč., Vartulių sodž. Seniau gyveno Chicago, Ill., bet nuo 1908 m. nieko apie jį nežinau. Aš prieš mėnesį laiko pribuvau iš Škotijos ir norėčiau su juom susirašyti. Jis pats, ar kas kitas, malonėkite duoti žinią šiuo adresu:

Povilas Stankus,
1412 E. 25th st., Cleveland, O.

Pajieškau savo draugo Antano Basijoko, apie 8 metai Amerikoje. Paeina iš Vilniaus gub., Švenčionių pav., Geveikenų sodos. Prašau atsišaukti adresu:

Mr. Bernard Waickus,
1806 Center st., Racine, Wis.

Pajieškau savo pusbrolio Juozapo Jukubaičio ir švogerio Zukaičio. Abudu Kauno gub., Panevėžio pav., Pakruojo valsč. Pirmiau gyveno New York'e, o dabar nežinau kur. Jų pačių, ar kas juos žinote,, meldžiu duoti man žinią, už ką busiu labai dėkingas. Mano adresas:

Mr. Mike Zigman,
Box 93, Lowell, Wash.

Ant Pardavimo.

Parsiduoda.—dėlei silpnos sveikatos esiu priverstas parduoti savo dalį (vieną pusę) saliuno biznio. Biznis yra 20 metų senas ir gerai apmokamas. Parduodu pigiai. Atsišaukite po No. 3159 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Gyvenimo telefonas Drover 7781. Telefonas Yards 551 ir 155

LIETUVOS APTIEKA.

Mes žinome, kad lietuvės moterįs dažnai nusiskundžia, negalinčios gaut norimų žolių-vaistų Amerikoje. Atsišaukite pas mus, gausite viską: žolių, lašų ir visko, ko jųs negaunate anglų aptiekose. Mes labai atsargiai išpildome Lietuvos daktarų receptus. Duodame rodas. Rašant pas mus, prisiųskite 2c markę.

Provizorius F. A. JUOZAPAITIS
3601 S. Halsted st., Cor. 36 st., Chicago, Ill.

20 PUIKIŲ PREZENTŲ Uždyką--Auksinis Laikrodis TIKTAI $5.25

Didelis Vasarinis Auksinių Laikrodėlių Pardavimas nužeminta Fabriko kaina. Reta proga kiekvienam. Męs norime parduoti kuodaugiausia laikrodėlių, ir todėl kiekvienas, kurisai dabar nusipirks nuo musų laikrodėlį, gaus priedan prie laikrodėlio šiuos 20 labai puikių prezentų visiškai UŽDYKĄ. Surprise Kamera, žiedas, Kitoi Fountaninė Plunksna, Cupid Brošė Spilka Kaklaraiksčiui, Kolionikai ir Laikrodinis Pakabinčius su Spilka. Šeninis Peilukas, Barberinė Britva, Pinžas, Puodukas, Šepetys, Veidrodis su Šukomis, Kablys ir Krapštukas, Pi- Priciųskite mums šį apgarsinimą ir 2 centus išlaidoms persiuntimo jums 20 prezentų, kuriuos męs išsyk pasiųsime jums drauge su puikiu Auksu baigtu laikrodėliu, vyrišku ar moterišku, padirbtu su garsingais viduriais. Jisai yra vertas $25.00 kiekvienam, kurisa reikalauja gražaus ir gero laikrodėlio. Gavę siuntinį, jųs užmokėsite speciališkai nužemintą kainą $5.25. Ši laikrodžiai turi 20 metų gvarantiją, ir jeigu jie pagestų, tai męs pataisysime arba apmainysime uždyką. Musų tavorai yra geriausi ir lygiai toki, kaip garsinami. Jeigu jųs nesate pilnai užganėdinti, tai męs sugrąžinsime pinigus. (Iš Kanados visi pinigai turi buti prisiunčiami drauge su užsakymu). Adresuokite šitaip:

AMERICAN JEWELRY COMPANY, Dept. B 139, ST. LOUIS, MO.

P. A. Tabakiniams Šykštuoliams

Turėkite tikrą smagumą iš tabako, laikydamiesi geriausios rųšies, prie kokios jųs kuomet nors pridėjote degtuką—Prince Albert'o. Prince Albert yra kitoniškas, nes "kandimas" ir deginimas yra prašalinti pagelba patentuoto proceso, kurį tik męs valdome. Jųs galite prikimšti pilnutėlę savo pypkę arba pasidaryti cigaretą iš P. A. tabako ir rukyti taip smarkiai, kaip tik norite. Jisai negali "kąsti" liežuvio. Yra daug džiaugsmo kiekviename dume tabako

PRINCE ALBERT

tautiškas linksmybės rukymas

...vėrus, kvapus, saldus kai riešutys ir tos rųšies, kuri verčia jus ilgėtis kito užsirukymo. Jokis kitas tabakas negali buti, kaip Prince Albert. Geriausis dalykas, kurį jųs galite padaryti, tai susiartinti su šiuom džiaugsmą suteikiančiu, nekandančiu tabaku ir susukti iš jo cigaretą arba prisikimšti pypkę ir žinoti, kas yra tikras užsiganėdinimas tabaku.

Pirkite Prince Albert'ą visur "toppy" raudonuose krepšiukuose, 5c.; švariose raudonose blešinėlėse, 10c., ir parankiuose svariniuose ir pussvariniuose humidoruose.

R. J. REYNOLDS TOBACCO CO., Winston-Salem, N. C.

Skaudėjimai Strėnose

ir šonuose greitai prašalinami vartojant

Severa's Gothard Oil.

[Severos Gothardiškas Aliejus]

Jis yra rekomenduojamas lokaliam vartojimui prie

reumatizmo, neuralgijos, išsinarinimo, pasižeidimo, ištinimo, ištinusių gyslų, sustingusių sąnarių ir raumenų, mėšlungio, skaudėjimo ir gėlimo.

Linimentas ištirto gerumo. 25 ir 50 c.

Mr. Stephan Placko iš Marietta, N. Y., šitaip mums rašė:

"Man skaudėjo strėnos ir šonai ilgiau, kaip per penkia metus. Bandžiau visokius gydymus ir viskas buvo veltui. Paskui aš radau Severa's almanac'ą ir radau, jog Severa's Gothard Oil butų geriausia išbandyti. Aš bandžiau tą gyduolę ir skaudėjimai išnyko. Aš sakau, jog tas taipgi gerai del skaudėjimų kojose, ir galiu rekomenduoti tiems, kurie kenčia lokalius skausmus arba gėlimus."

Žaizdos, įbrėžimai, įpjovimai, įsisenėjusi skaudėjimai, spaugai, karbunkulai arba nudegimai, nusiplikinimai, apdegimai greitai pagija, kuomet

SEVERA'S Healing Ointment
[Severos Gydanti Mostis]
vartojama. Kaina 25c.

Severos preparacijos visur parduodama, pas visus aptiekininkus. Žiurėk, kad butų Severos, neimk kitokių. Jei jusų aptiekininkas neturi, tai kreipkitės tiesiog pas

W. F. SEVERA CO., - Cedar Rapids, Iowa.

Draugijų Atydai.

Baliams
Bankietams
Šokiams
Prakalboms
Mitingams
Veselijoms

Puikiausiomis ir Parankiausiomis
Yra Dvi Naujos

MILDOS SALES

Šios dvi salės yra Mildos Teatro name.

Viena ant antro augšto talpina 300 ypatų. Joje amerikoniškos draugijos laiko savo mitingus ir ba...

Kita ant trečio augšto talpina 400 ypatų. Šioje atsibuva didesni baliai, bankietai ir šokiai.

Didesniem baliam, ant kurių laukiama skaitlingesnės publikos, yra parsamdomos abidvi salės. Tada žemesnėje salėje buva gėrimams baras ir stalai svečiam pasėdėti, smagiai ir ramiai su savo draugais pasikalbėti, išsigerti ir pasivalgyt, o augštesnėje salėje prie geros muzikos smagiai pasišokti.

Kainos Parsamdymui Sekančios:

VIENA SALĖ.	Šiokiom Dienom	Subatomi ir Šventomi Dienomi
Paprastiem šokiam (baliam)	$10.00	$15.00
Baliam su programu, nevartojant gėrimų	14.00	20.00
Baliam be programo, gėrimus vartojant	15.00	25.00
Baliam su programu ir gėrimus vartojant	20.00	30.00
ABIDVI SALĖS VIENAM BALIUI.		
Baliam be programo, gėrimus vartojant	25.00	45.00
Baliam su programu ir gėrimus vartojant	30.00	50.00
Draugijų reguliariškiem mitingam		5.00

Kitokiem susirinkimam kainos pagal sutartį.
Jei reikia, gali turėti kuknią virimui, torielkas, peilius, šaukštus, staltieses ir t.t. už primokėjimą $5.00 extra.

Parsamdymui kreipkitės pas salės savininką:

A. OLSZEWSKI
3252 So. Halsted St. Phone Drover 700

International Harvester Vežimai=Weber, Columbus

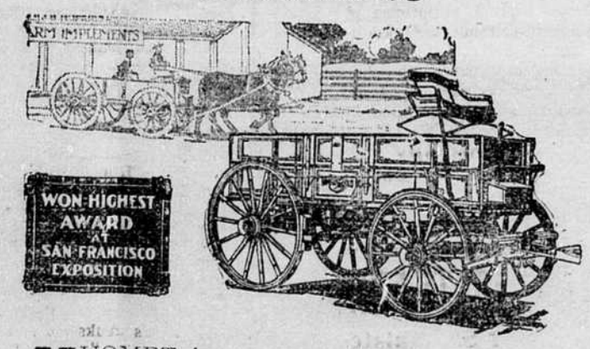

KUOMET jusų senas vežimas jau baigia gesti ir jųs rengiatės pirkt naują, tai atsisėskite ir padarykite mažą suskaitliavimą. Kokį patarnavimą tas vežimas jums suteikė? Kiek jųs sugaišote prie to vežimo pagedimų ir sulužimų? Ar visada galėjote jį lengvai pataisyti? Kaip ilgai jisai laikė? Pridėkite visus tuos nereikalingus iškaščius prie tos čienios, kurią užmokėjote, vežimą pirkdami, tad surasite, kiek tas vežimas kaštavo jums ištikrųjų.

Kuomet jųs pamatysite tuos kaštus, tai išsyk suprasite, jog daug naudingiau bus pirkt vežimą COLUMBUS ar WEBER. Tie vežimai farnaus jums nuolat, be pertraukų. Jųs galėsite juos pasitaisyt kiekvieną dieną, kada tik prireikės. Suglaudžiamas galo uždarymas ir sujungiamos galo štangos daro juos labai parankiais prikrovime ir iškrovime. Penktasai ratas—pažymėtina šių vežimų ypatybė—daduoda daugelį metų jų amžiųi.

Kuomet jųs esate prisirengę pirkt naują vežimą ir norite gauti tokį, kuris kaštuotų jums kuopigiausiai per vartojimo metus, tai parašykite mums laiškutį. Męs nurodysime jums arčiausią vežimų COLUMBUS ir WEBER pardavėją ir suteiksime jums pamokinimą, sulyg kurio jums bus lengva nusipirkti tokį gerą vežimą, kokio jųs dar niekad neturėjote.

International Harvester Company of America
(Incorporated)
CHICAGO USA
Champion Deering McCormick Milwaukee Osborne Plano

Geri Laikai Vėl Ateina.

Prie Republikoniškos Administracijos, per 12 metų, Amerikoje buvo geri laikai. Biznai plėtojosi, fabrikai užė, visi darbininkai dirbo ir kiekvienas uždirbo gerus pinigus.

Bet Demokratai, paėmę valdžią į savo rankas, nualino tuos gerus laikus. Tukstančius fabrikų, geležinkėlių ir kitokių biznių privarė prie bankruto. Fabrikai visur apsistojo, šimtai tukstančių žmonių liko be darbo, namų ir lotų kainos nupuolė, žmonės apsistojo statyti ir pirkti namus, viskas užmigo ir daugumą Amerikos gyventojų badas prispaudė, o prasidėjusi Europos karė dar didesnį apsistojimą čia padarė.

Bet nėra to blogo, kad neišeitų ant gero. Besitęsiant karei, Europa pritruko ginklų, mašinų, trokų, karų, drapanų ir duonos, o tą viską galima gauti Amerikoje. Ir štai dabar jau pradeda ateiti iš Europos milijoniniai užsakymai ant amunicijos, automobilių, trokų, karų, drapanų ir visko, ko tik kariaujantiems reikalinga, ir jau diduma fabrikų dirba dieną ir naktį, kad suspėti tuos užsakymus išpildyti, ir tų užsakymų kasdien ateina vis daugiau taip, kad Amerikoje visi fabrikai vėl eis, kaip Republikonų laikuosė ėjo. O ateinantį metą bus rinkimai naujo Amerikos prezidento, ką galima užtikrinti, kad Republikonas bus išrinktas, nes jau žmonėms Demokratų valdžia giliai inkirėjo. Taigi Amerikoje vėl bus geri laikai, ir gal dar geresni kaip kada nors buvo.

Todėl dabar prisirengkime, kad atėjus geresniems laikams galėtume iš jų pasinaudoti.

Atminkite, kad laikams pagėrėjus, pakils kainos geresnių biznio properčių. Todėl dabar, kol yra žemos kainos, užpirkite sau propertes geresnėse biznio vietose, nes laikams pagėrėjus jų kainos pasidvejos.

Geriausia biznio vieta yra Halsted St. tarp 31-mos ir 34-tos gatvių. Kainos properčių čia dar yra labai pigios. Lotą čia dar galima pirkti už $3,000, gerą namą su štoru dar galima pirkti už $7,000. Antai ant Ashland ave. tarp 43-čios ir 46-tos, kur yra daug prastesnė biznio vieta, moka už lotus ir namus du syk daugiau kaip čia. O Halsted St. yra daug geresnė biznio vieta už Ashland ave. Kožnas tą mato. Todėl atminkite, kad ir čia kainos greitai pakils, ir kas dabar spės nusipirkti, netrukus gaus dvigubus pinigus.

Męs turime čia pardavimui keletą gerų biznio namų ir lotų, ir parduodame ant taip lengvų išmokesčių, kaip niekas kitas visame mieste negali parduoti. Kodėl? Todėl, kad męs nereikalaujame visų pinigų ant sykio, mums rupi, kad šią geriausią biznio vietą lietuviai užgyventų, o ne svetimtaučiai.

Šios Propertes Visos Yra Ant Halsted St., Tarp 31-mos ir 33čios. Parsiduoda Labai Lengvomi Išmokestimi.

Lotas ir medinė 5 ruimų stuba $3,600
Įmokėk $600, rešta ant lengvų išmokesčių.

Dviejų augštų medinis namas. Pirmas augštas geras štoras ir 4 gyvenimui ruimai; antras augštas du pagyvenimai, neša randos $75.00 per mėnesį, eer mptą $900.00. .....$7,000
Įmokėk tik $1,000, o reštą pati randa išmokės.

Dviejų augštų murinis manas. Pirmas augštas geras štoras ir 4 gyvenimui ruimai, antras augštas aštuoni puikus ruimai. Užpakalyje yra geras tvartas ir angliam sklodas. Kaina $8,000
Įmokėk tik $1,000, rešta pati randa išmokės.

Didžiausias naujai statytas ant 3 lotų murinis namas, 75 pėdų platus, 135 pėdų ilgas, prirengtas užstatymui antro ir trečio augštų, tinkamas didžiausiam departamentiniui štorui. Užima beveik pusę bloko. Kaina $36,000
Neša randos per mėnesį $300, per metą $3,600, tai per 10 metų išrenki savo visus pinigus ir propertės lieka dykai.

Įmokėk tik $8,000, o reštą pati randa išmokės. Šiame name bile dieną bus didžiausias departamentinis štoras.

3 augštų naujai pastatytas ant 2 lotų puikiausias namas, 50 pėdų platus, 115 pėdų ilgas; pirmas augštas štoras, antras ir trečia augštas 4 flatai. Kaina..$48,000
Neša randos per mėnesį $435.00, per metą $5,220.00, tai per 10 metų išrenki savo visus pinigus, ir namas lieka dykai.
Įmokėk $10,000, o reštą pati randa išmokės.

Tušti lotai ant Halsted tarp 31-mos ir 33-čios po..$3,000

Atminkite kad šių visų propečių kainos netrukus pasidvėjos. Dabar yra laikas jas užpirkti kol pigios.

Lotai ir Namai Ant Pašalinių Gatvių.

Lotai ant Racine ave., tarp 33-čios ir 34-tos gatvių po .....$ 450
Lotai ant Emerald ave., tarp 30-tos ir 31-mos po..$ 700
Vienas lotas ant Throop st. priešais šv. Barboros lenkų bažnyčios už .....$ 800
6 ruimų murinis namas ant Lime st. už $1,700
Dviejų pagyvenimų murinis namas, ant Lime st. už $2,000
Dviejų pagyvenimų namas ant Lime st. apačia medžio, viršus muro, už $1,900
Du namai ant Parnell ave., priešakyje 6 kambarių murinis, užpakalyje 2 augštų 2 pagyvenimų medinis, neša randos $40.00 per mėnesį už $4,200
6 ruimų medinė stubelė ant Parnell ave. tik $1,000
Du puikus murinini namai ant Normal ave., neša randos $48.00 ant mėnesio, parsiduoda už $4,000
Ant Wallace st. du lotai, ir dviejų augštų murinis namas, du pagyvenimai, po 4 ruimus kiekvienas už $3,050
Ant Wallace st. 6 ruimų murinis namas už $1,800
Ant Emerald ave. arti 32-ros gatvės puikus 3 augštų, 3 pagyvenimų murinis namas, neša randos $45.00 ant mėnesio, parsiduoda už $5,300

Visos šios propertės parsiduoda labai lengvomis išlygomis. Dasižinokite

A. Olszewskio Bankoje
3252 So. Halsted St. Chicago

Parduodama murinis namas prie Parnell av. ir 35-tos gat., trimi aukštais ir užpakalyj medinis, abu labai pigiai. $500 reikia įnešti, o likusi suma lengvomis išlygomis. Atsišaukti reikia A. Olszewskio Bankon. 3252

BARGANAS UŽ $1,800.00.

Įmokėk $500, o likusius ant išmokėjimo. Patįs gyvenkite pirmame fliate ir imkite randą už antrą fliatą. Puiki ant dviejų pagyvenimų modinė stuba. Vienas fliatas turi 6 kambarius, o kitas fliatas turi 4 kambarius. Gražus, ligas lotas ant 38-tos gat. tarp Halsted ir Auburn av.

Olszewskio Bankas.

MOKYKIS BARBERYSTĖS.
Praktiški Nurodymai.
Išmokinimas $25.00.
Įrankiai duodami.
Tri—City Barber College,
608 W. Madison st., arba 819 State st.,
Chicago, Ill.

Joseph J. Elias, Savininkas
4600-4602 S. Wood St., Chicago.

Priimame pinigus į Banką užčėdijimui nuo vieno doliario ir daugiaus ir mokame trečią procentą ratomis ant metų. Siunčiame pinigus į visas svieto dalis pigiai, greitai ir teisingai, o svetimų žemių pinigus mainome, perkame ir parduodame. Parduodame šifkortes ant visų linijų į krajų ir iš krajaus, taipgi tikietus ant geležinkelių po visą Ameriką ir Europą.

Musų Banka išdirba visokius raštus ir dokumentus visose kalbose ir duoda rodą lietuviams visokiuose ataitikimuose ir reikaluose ypatiškai ir per laiškus. Tik kreipkitės viršminėtu antrašu.

NEW CITY SAVINGS BANK
4601 So. Ashland ave., Chicago.
A. J. BIERZYNSKI, pres.

Priima bankon pinigus ir moka 3%. Už sudėtus pinigus musų bankoj duodame čekių knygutę, iš kurios parašyti čekiai tinka visur. Skolina pinigus ant Real Estate. Perka ir parduoda namus ir lotus. Išsamdo bankines skryneles (boxes) po $2.50 metams. Parduoda šifkortes ir siunčia pinigus į visas svieto dalis.

Bankos Valandos: Panedėliais, seredomis, ketvergais ir subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro; nedėliomis, utarninkais ir pėtnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

"INKVIZICIJA"

Yra tai svarbi knyga. Joje telpa nevien inkvizicijos, bet ir katalikiškos tikybos istorija. Čia nurodyta visos baisenybės kryžuočių karių ir inkvizicijos laužų, siautusių Europoje per daugelį šimtmečių ir t.t., ir t.t.

Knyga papuošta su daugel paveikslais. Kaina $1.00. Tą knygą galite gauti tiktai F. Milašauskio knygyne, adresuojant:

F. Milašauskis,
25 Second St., So. Boston, Mass.

"DRAUGAS"

Lietuvių Katalikų Savaitinis Laikraštis

"Draugo" bendradarbininkų skaičiuje yra rimčiausieji ir žymiausieji lietuvių veikėjai ir rašytojai. Jame padedama daug žinių iš draugijų ir visuomenės judėjimo. Visi dienos klausimai yra svarstomi rimta ir teisingai.

Prenumerata Amerikoje $2.00 metams, $1.00 pusei metų. Kitose šalyse $3.00 metams, $1.50 pusei metų.

Pažiurėjimui siunčiame vienas numeris veltui. Adresuokite:

DRAUGAS PUBLISHING CO.
1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

PILNAI DARBO VISIEMS.

Kodėl esi nenaudingu, jeigu su mažais iškaščiais gali išmokti gerą amatą, kur tik tinka ten gali darbą turėti ir buti pats ant savęs ponu. Išmokęs barzdaskutystės, busi liuosas visoj pasaulyj. Rašykite—o gausite visas smulkmenas dovanai. Nossokoff'o Barber, Hairdressing ir Manicuring Mokykla, 1202 Penn ave., Pittsburg, Pa. Seniausi ir atsakančiausi mokykla apielinkėje. Pasiklausk žinančių.

Mes duodame visokius darbus jų išeškantiems.

PETRAS VAITEKUNAS

Važinėjo šiomis dienomis po apielinkę Spring Valley, Kewanee ir Moline, Ill. Pas jį galite užsirašyti "Lietuvą" ir kasdieninę "Amerikos Lietuvą" ir užsimokėti prenumeratą.

Naujas Išradimas—Spyna be Rakto

Nereikia rakto nešiotis-nėra ką nei pamesti.

Kožna spyna kitaip rakinasi.

Musų naujo išradimo beraktinės spynos yra padarytos ant neišpainiojamų pamatų ir yra taip *saugios* kaip *Bankinis Užraktas.* Nusipirkęs musų naujo išradimo beraktinę spyną jausiesi saugiau negu kad palicmoną pristatytum prie savo užrakto, nes jos kitas jokiu budu negalės atrakyt kaip tik jųs. Nelaukdamas pareikalauk nuo musų pilnų spynų aprašymo su paveikslais; nusistebėsi dažinoįęs, kaip tvirtai ir saugiai jos yra padarytos ir pigios. *Už praplatinimą musų naujo išradimo beraktinių spynų duodama didelės vertės dovanos. Klausk išlygų.*

Laiškus rašykite lietuviškai šėdami marką meskymui.

Adresuokit šitaip:

SECURITY PADLOCK CO.
648 W. 31st St. Dept. A. Chicago, Ill.

LIGONIO ŠEIMYNOS PADĖJIMAS JEI JISAI NEPRISULI PRIE

S. L. A.

Visi lietuviai rašykitės prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje kur galite apsaugoti savo gyvastį ant $150 iki $1000 ir priegtam, mokėdami po 30 c. į mėnesį, gaunate iš S. L. A. po $6.00 į savaitę pašalpos ligoje.

Reikalaudami informacijų, kreipkitės šiuo adresu:

A. B. STRIMAITIS, S.L.A. Sekr.
307 W. 30th St., New York City.

Dabar Jau Galima

Atvažiuot iš Lietuvos ir į Lietuvą.

Šifkortės atvažiuoti iš Archangelsko į Chicagą kaštuoja $71.00

Išvažiuoti iš Chicagos į Petrogradą (Peterburgą) $64.60

Kelionė ima tik 13 dienų per vandenį.

Šifkortes ir pasportus gausite

A. Olszewskio Bankoje
3252 So. Halsted St. Chicago.

Rašomos Mašinos.

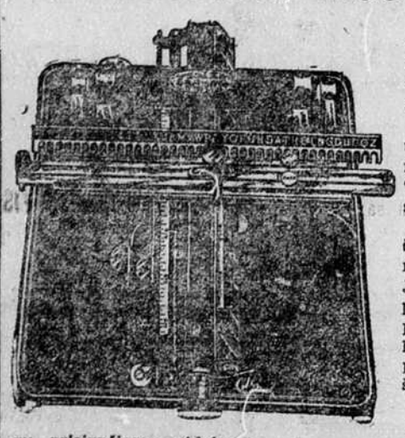

Pigiausios ir geriausios rašomosios mašinos (typewriters) "New American" už $10.00.

Jeigu nori turėti drutą, pigią ir gerą rašomąją mašiną, tai pirk "New American," o nesigailėsi.

"New American" rašo taip gražiai, kaip mašina, pirkta už $100. Jos sistema taip paprasta, kad kiekvienas, paėmęs ją į savo rankas, iš pirmo sykio supranta, kaip su jaja rašyti.

Kataliogą rašomųjų mašinų ir visokių knygų prisiunčiame uždyką.

Agentams ir perkupčiams, perkant kelias mašinas, duodam gerą nuošimtį.

Reikalaudami adresuokite šitaip:

LIETUVA PUBLISHING CO.,
3252 So. Halsted str., Chicago, Ill.

VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ PIGUMAS!

Męs neesame bankieriai, bet męs gvarantuojame Tamstai sučėdymą 50% ant Tamstos pinigų, nusiperkant sau drabužius pas mus. Vyrams ir vaiknams padarome ant orderio naujus siutus nuo $30.00 iki $50.00 už pusę kainos. Truputėlį nešiotus nuo $25.00 iki $60.00 ant orderio darytus siutus parduodame po $5.00 ir brangiau.

Naujas ir truputėlį dėvėtas kelinės nuo $1.00 ir brangiaus.
Vaikų siutai $2.50 iki $7.50.
Skrynios ir valyzai.

S. GORDON,
1415 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO, ILL.

Štoras atdaras kasdieną ir vakarais iki 9 val. Subatomis estĮ atdaras iki 11 val. vakare. Nedėldieniais—iki 6 val. vakare.

LIETUVIŲ ŽEMĖS KORPORACIJA

Pasiulo aprubežiuotą skaičių savo šėrų lietuviams, norintiems įdėti pinigus į tą korporaciją. Šėro kaina $10, suma gali but ištraukta trumpame laike. Ukėms žemių reikalavima dauginasi ir šėrų kaina greitame laike pakils. Ši korporacija užsiima su pirkinėjimu ir pardavimu ukių ir žemės, setnigiasi pastumėti priekin lietuvių kolionizavimosi ir jai bus malonu suteikti kiekvienam reikalingus nurodymus kaslink pirkimo šėrų arba ukių.

UNITED LAND & INVESTMENT COMPANY
127 N. Dearborn St., Room 808 Chicago, Ill.

PINIGAI

Geriausiai, greičiausiai ir pigiausiai

Persiunčia Pinigus į Lietuvą-Rusiją ir visas dalis svieto ir parduoda Šifkortes

A. OLSZEWSKIO BANKA
3252 South Halsted St.
CHICAGO, ILL

Vėsiausia vieta Chicagoje Tai

MILDA-TEATRAS

3138-42 So. Halsted St.

Todėl į šitą Teatrą ir daugiausiai žmonių atsilanko, kad čia ir karščiausioje dienoje yra vėsu. Mat šitas Teeatras turi geriausią ventiliacijų sistemą, kurios pripildo jį švieziu ir vėsiu oru kas minuta.

Ir da Todėl

Į šį Teatrą daug žmonių atsilanko, kad čia už 5c mato gražesnį Teatrą, kaip vidurmiestyje už 50c.

Kainos šiokiom dienom 5c ant balkono, 10c žemai.

Subatom ir nedėliom 10c balkonas, 15c žemai.

Prasideda 7 valandą kas vakaras
Subatomi ir nedėliomi 2 val. po pietų.

Jei nori linksmai praleisti valandą liuoso laiko ir atsivėdinti vasaros karščiuose, tai ateik į

MILDOS-TEATRĄ.

Teleskopai ir Stereoskopai.

Jei nori savo namuose linksmai praleisti laiką ir pamatyti svetimų žemių miestus, gražiausius daržus, sodus ir puikiausias viso svieto vietas, tai nusipirk Teleskopą su stereoskopais (5 serijos, 174 visokie paveikslai) už pačią pigiausią kainą—$3.20.

Vieno Teleskopo kaina 75c., o 5 serijų $3.45, bet perkant sykiu, parduodam viską už $3.20.

Kataliogą Teleskopų, Stereoskopų ir visokių knygų prisiunčiame uždyką.

Reikalaudami adresuokite šitaip:

LIETUVA PUBLISHING CO.,
3252 So. Halsted str., Chicago, Ill.

DIDŽIAUSIS
Amerikoj "LIETUVOS" Knygynas.

"LIETUVOS" IŠLEISTOS KNYGOS:

2116 ŽODYNAS Lietuviškai-Angliškos kalbos, 439 pusl. $2.00
Kietais audimo apdarais 2.50
2117 ŽODYNAS Angliškai-Lietuviškos kalbos, 835 pusl. 3.00
Gražiais "Half Morocco" skuros apdarais. 4.00
2118 ŽODYNAS Lietuviškai-Angliškas ir Angliškai-Lietuviškos kalbų vienoje knygoje. Formatas ir apdarai tokie kaip No. 2117. Pusl. 1274. ..... 6.00
2119 ŽODYNAS. Tas pats kaip No. 2118, tik apdarytas pilnai (Full Morocco) brangia Morocco skura 7.00

1192 Geografija arba žemės Aprašymas. $2.00
Apdaryta. $2.50
1199 Išsivystymas Vaisiaus Gyvunų. ..... .10
1301 Iš Kur Atsirado Musų Naminiai Gyvuliai. ..... .20
1218 Kada ir Kokiu Budu Svietas Susitvėrė ..... .35
1219 Kada ir Kokiu Budu Gali Svietas Pasibaigti? ..... .35
Apdaryta. ..... .50
1220 Kaip Gyvena Augmesys? ..... .35
1221 Kiek Senovės Graikai ir Romenai. ..... .20
1250 Nematomi Priešai ir Draugai žmonių. ..... .30
1256 Oras, Vnduo, Šviesa ir Šiluma. ..... .40
1261 Paėjimas Organiško Svieto. ..... .35
1271 Senų Gadynių Išnykę Gyvi Sutvėrimai. $1.00
Apdaryta. $1.25
1299 Žvėrys ir Žmogus. $1.00. Apdaryta. $1.25
1311 Airija. Lapai iš istorijos Airijos. ..... .15
1335 Chinija. Iš istorijos Chinų. ..... .35
1349 Ethnologija arba Mokslas apie žemės Tautas. $2.00
Apdarta. $2.50
1358 Gadynė Šlėktos Viešpatavimo Lietuvoje. $1.50
Apdaryta. $2.00
1360 Gyvenimo Mokykla. $1.25. Apdaryta. $1.50
1380 Istorija Abelna. Tomas I. $1.00. Apdaryta. $1.25
1382 Istorija Suvienytų Valstijų Siaurinės Amerikos. $1.00
Apdaryta. $1.25
1383 Istorija Chicagos Lietuvių. $1.00. Apdaryta. $1.50
1386 Iš Muzikos Srities. ..... .10
1387 Iš Mano Atsiminimų. 75c. Apdaryta. $1.00
1419 Kultura ir Spauda. ..... .45
1428 Lenkai Lietuvoje. ..... .15
1435 Lietuvių Pratėviai Mažoje Azijoje. ..... .50
1480 Rašto Istorija. $1.00. Apdaryta. $1.25
1510 Tikėjimų Istorija. Apdaryta. $5.00
1511 Trumpa Senobės Istorija. $1.00. Apdaryta. $1.25
1600 Apie Turtų Išdirbimą. ..... .35
1605 Aukos Karės Dievui. ..... .10
1660 Kaip žmonės su Ponais Kovojo. ..... .10
1668 Ko Mums Reikia Pirmiausiai? ..... .20
1680 Labdarybė Pirmiaus ir Dabar. ..... .10
1690 Moteris ir Jos Vieta žmonijoje. ..... .15
1709 Priedelis prie Lietuviškojo Klausimo. ..... .10
1730 Tautiškos Politikos Knygynėlis. ..... .10
1863 Auginimas ir Maitinimas Mažų Kudikių. ..... .10
1884 Džiova ir Alkoholis. ..... .10
1900 Higiena. Daktariška Knygelė. ..... .35
1954 Pamatas Visokiai Reformai. ..... .30
2001 Angliškos Kalbos Vadovėlis. ..... .25
2038 Kaip Rašyti Laiškus, Lietuviškoje ir Angliškoje Kalbose. ..... .75
Apdaryta. $1.00
2055 Lithuanian Self-Instruction. ..... .50
2084 Rankvedis Angliškos Kalbos. $1.25. Apdaryta $1.50
2085 Rankvedis Gromatų Rašymui. ..... .35
2131 Arithmetika. Knyga Išsimokinimui Rokundų. ..... .25
2241 Gamtos Prijiegos. 50c. Apdaryta. ..... .75
2266 Koks Privalo Buti Vaikų Auginimas? ..... .20
2398 Žinynas. Knyga žinių. $1.50. Apdaryta. $2.00
2401 Dekliamacija ir Sceniškoji Mimika. ..... .10
2458 Tikri Juokai. Lietuvių Pasilinksminimui. ..... .50
2496 Lietuviškas Sapninykas. 50c. Apdarytas. ..... .70
2506 Naujas Pilnas Orakulas. $2.50. Drutuose apdaruose. $3.00
2516 Paslaptys Magijos bei Spiritizmo. ..... .50
2532 Svieto Pabaiga. ..... .10
2558 Kalendorius "Lietuvos" 1896 metams. ..... .05
2617 Tikyba ar Mokslas? ..... .50
2629 Žydų Likimas Gudijoje. ..... .05
2590 Dangaus Augštumas ir žmogaus Senumas. ..... .15
2593 Dievas, Dangus ir Pragaras. ..... .10
2596 Gyvenimas Šv. Tėvo Popiežiaus Benedikto IX. ..... .25
2626 Vaišės Kristaus pas Popiežių. ..... .05

NB. Ant sekančių knygų perkupčiams duodame tokį pat rabatą, kaip ir ant "Lietuvos" išleistų.

128 Iš Gyvenimo Samojėdų. ..... .10
266 Olga Liubotavičiutė. ..... .10
296 Po Priedanga Šventenybės. ..... .25
825 Patkulis. Politiška tragedija. ..... .20
1274 Spėka ir Medega. $1.50. Apdaryta. $2.00
1988 Tikras Žemyninis Gyvenimas. ..... .25
2120 Žodynėlis. Anglišąai-Lietuviškas. ..... .30
2191 Trumpa Geografija. ..... .25

MAŽI AUKSO ALTORĖLIAI.

2901 Mažas Aukso Altorėlis. ..... .50
2902 " " " ..... .60
2903 " " " $1.00
2904 " " " $1.25
2905 " " " $1.00
2906 " " " $1.50
2907 " " " $1.75

Taipogi "Lietuvos" Knygyne randasi visokios svetimų spaudų Lietuviškos Knygos, išleistos Amerikoje ir Europoje.

Agentams ir perkupčiams duodame gerą nuošimtį.

Reikalaudami Katalogo, kurį prisiunčiame uždyką, arba siųsdami užsakymą ir pinigus, adresuokite šitaip:

LIETUVA PUBLISHING CO.
A. OLSZEWSKI, Pres.
3252 SO. HALSTED ST., -:: CHICAGO, ILL.

Didžiausia Lietuviška Naminių Rakandų (Furniture) Krautuvė Chicagoje.

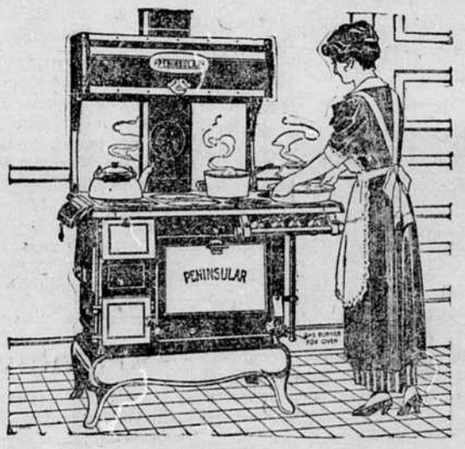

Rudens laikas artinasi, su juomi ir šaltis; musų krautuvė yra aprupinta geriausiais ir gražiausiais pečiais.

Apšildymui kambarių, keleriopos rųšies pečiai didžiausiame pasirinkime. Taippat kepimui bei virimui pečiai iš geriausių šios šalies fabrikų, gvarantuojami gerai kepti.

Ypatingą atydą atkreipiame visų reikalaujančių pečiaus į musų sujungtą (combination) pečių, kuriame galima vienkart kepti ir virti su anglimis ir gazu, tame pačiame pečiuje, tuomi pat laiku. Dideliai parankus pečius, kiekviename reikale, užimantis tik vieno pečiaus vietą, geras žiemai ir vasarai. Kaina mažai augštesnė už paprastą gerą anglimis kurenamą pečių.

Kudikiams vežimėlius (Baby Carriages) ir ledaunes (Ice Box) dabar parduodame pigiaus negu patįs už juos mokėjome; nenorime, kad mums ateinančiai vasarai užsiliktų. Dabar pasinaudokite, tai sutaupysite kelioliką doliarių.

Vieną kartą pas mus pirkęs visuomet pasilieka musų kostumeriu, kadangi męs kiekvieną užganėdiname greitu patarnavimu ir geriausios rųšies tavoru.

Reikalaujantiems parduodame lengvais savaitiniais bei mėnesiniais išmokėjimais.

Krautuvė atidaryta vakarais:
Utarninkais, Ketvergais ir Subatoms.

South Halsted Furniture House
Telephone Drover 700
3224 So. Halsted St. Chicago.

SIUTA $4.95

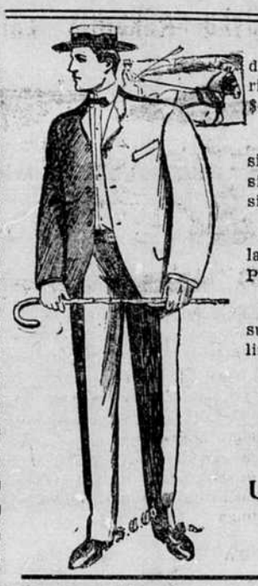

150 siutų visokių spalvų buvo parduodami po 10, 15, 16.50 ir 18 doliarių. Dabar parduodame tiktai po $4.95.

Proga kožnam gauti beveik dykai siutą. Nepraleiskite šitos progos! Pasiskubinkite, kol yra dar geras pasirinkimas.

Taipogi turime pilną eilę rudeninių, labai puikių ir daliiai padarytų siutų. Prekės nuo 15 iki 30 doliarių.

Musų krautuvėje gausi aprėdalus sulyg vėliausios mados. Pas mus galima gauti visokių vyriškų aprėdalų.

Štoras Atdaras Vakarais

Utarninke, Ketverge, Subatoj, Nedėliomis ligi pietų.

Bridgeport Clothing Co.
3246-3248 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Bell System

Ar Jųs Norite Perkraustyti Savo Telefoną?

Jeigu jųs šį rudenį žadate permainyti savo gyvenimo ar biznio vietą, tai neatidėliokite su įsakymu perkraustyti jusų telefoną.

Trisdešimties Dienų Nota

yra reikalinga perkraustymams, kurie turi buti padaryti tarp rugsėjo 15 d. ir spalio 15 d.

Pašaukite Official 100
(Uždyką)

Patelefonuok savo persikraustymo orderį dabar.

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Commercial Department
Official 100

A. OLSZEWSKIO BANKA

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Seniausia ir tvirčiausia Lietuviška Banka Chicagoje.

Įsteigta 1893 metuose.

Valdo kelesdešimts bagočiausiu Budinku ant Bridgeporto.

PRIIMA pinigus taupinimui nuo vieno Doliario iki didžiausių sumų ir moka už juos 3 procentą metams.

SKOLINA pinigus pirkimui ir statymui namų Chicagos mieste.

PERKA ir parduoda namus ir lotus ir stato kitiems namus ir štorus ant lengvų išmokesčių.

PERKA ir parduoda Morgečius ir Bondsus, nešančius 4, 5 ir 6 procentą.

ATVAŽIAVUSIEMS Chicagón iškolektuoja jų pinigus, paliktus kitose bankose.

IŠMAINO ruskus pinigus ant amerikoniškų ir amerikoniškus ant ruskų.

SIUNČIA pinigus į Lietuvą, Rusiją ir visas dalis svieto pigiai ir greitai.

PARDUODA Šifkortes ant visų linijų ir parupina nuo Rusijos konsulio pasportus važiuoajntiems Lietuvon, Rusijon.

BIZNIERIAMS duoda Čekių knygeles, su kuriais tai čekiais jie apmoka algas, bilas ir visokias kitas išmokestis. Čekiai yra praktiškiausias ir lengviausias budas vedimo rokundų biznyje. Jokis biznierius be bankos čekių negali šiądien atsakančiai savo biznį vesti.

PADARO Dovierennastis ir visokius kitus rejentališkus raštus gerai ir pigiai.

PARSAMDO Bankines Skryneles (Boxes) saugiai įrengtoje Bankoje, prie kurios nė vagis, nė ugnis negali prieiti.

Lietuviai iš kitų miestų ir farmų gali šioje Bankoje atlikti savo reikalus per laiškus. Rašykite adresu:

A. OLSZEWSKI BANK

3252 So. Halsted St., - CHICAGO, ILL.

Atvažiavusius IŠ KITUR MĖLDŽIAME aplankyti ir musų Banką.

BANKOS VALANDOS:

Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro.
Panedėliais, Seredomis ir Pėtnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.
Nedėliomi nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

Lietuviškų Knygų Krautuvė.

Mylėtojai gerų kningų, norinti išlavinti savo protą ir išsimokinti anglišką kalbą, kviečiami pirktie KNYGAS iš mano krautuvės. Čia gaunama visokios lietuviškos knygos, taipgi angliškos ir lenkiškos ant užsakymo. Scenos mylėtojų rateliai imdami kompletus, s. v. gauna papiginta kaina. Krautuvė adara kas vakaras.

Iš kitų miestų atsišaukusiems, pasiunčiu katalogą dykai. Adre.:

M. J DAMIJONAITIS
901 West 33-rd St., CHICAGO, ILL.

F. P. Bradchulis

Attorney & Counselor at Law
Lietuvis Advokatas
30 N. LaSalle St., Chicago, Ill.
Stock Exchange Bldg., Rooms 1107-1111
Telephone Franklin 1173
Gyv. 3112 S. Halstad St., arti 31-ro
Telephone Yards 3159

LIETUVIŲ LIUTERONŲ ATYDAI.

Iš priežasties europinės karės dabar negalima gauti jokių knygų iš Europos. Bet męs da turime po keletą lietuviškų liuteroniškų maldaknygių ir giesmių knygų savo krautuvėje, ir pas mus dar galite jų gauti.

Todėl, kurie reikalaujate minėtų knygų, tai pasiskubinkite, kol jų turime, nes šioms išsibaigus, negausite niekur, kol karė nepasibaigs. Rašykite umai, o prisiųsime kataliogą.

LIETUVA PUB. CO.,
3252 S. Halsted str., Chicago, Ill.

Užsirašyk sau ar savo pažįstamiems Lietuvoj bei Amerikoj

VIENYBE LIETUVNINKU

Eina jau 30-tus metus.
Prenumerata $2.00 metams; $1.00 pusei metų. Kanadoje $2.50 metams; $1.25 pusei metų. Anglijoj, Lietuvoj ir kitur $3.00 metams; $1.50 pusei m.
Pamatimui vieną num. siunčiam dovanai
Knygų katalogą siunčiame ant pareikalavimo dovanai.

J. J. Pauksztis & Co.
120-124 Grand Str.,
Brooklyn, N. X.

Tel. Canal 5395

J. G. Mezlaiszkis

Generalis Kontraktorius ir Namų Statėjas.
2302 S. Leavitt St. Chicago

Phone Drover 5052

DRANGELIS & SAPRANAS

Lietuviai Daktarai-Dentistai
Valandos nuo 9 ryto iki 9 vakare
3261 So. Halsted St., Chicago

Tel. YARDS 1532

Dr. J. KULIS

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Gydo visokias ligas moterių, vaikų ir vyrų. Speciališkai gydo limpančias, užsisenėjusias ir paslaptingas vyrų ligas

---

LOTAI GERIAUSIOJE VIETOJE.

Piet-rytinis kampas Emerald ave. ir 33-čios gatvių, 48 pėdos plotis, 125 pėd. ilgis. Tinka visokiam bizniui. Parsiduoda už $3,500.00
3236 So. Union ave. Lotas 25x125. Parsiduoda už $950.00
3012 Emerald ave. $650.00
3020 Emerald ave. $675.00
3024 Emerald ave. $675.00
3040 Emerald ave. $700.00
Parsiduoda ant lengvų išmokesčių.

Ar jųs žinote, kad šitie lotai, yra tris sykius vertesni už lotus ant Kedzie ave. ir 38-tos gat., už kuriuos ten moka žmonės po $800.00

A. OLSZEWSKI BANK,
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Naujas Savaitinis Laikraštis

"ATEITIS"

"Ateitis yra bepartyviškas laikraštis, tarnaujantis jaunimo ir kulturos reikalams. Talpina daugybę įvairiausių žinių. Didelio formato, 8 pusl. Kaina tik $1.50 metams, o 85c. pusei metų.
"Ateitį" išleidinėją bendrovė, inkorporuota ant $25,000. Dabar laikas užsirašyti "Ateitį". Reikalaukit vieno numerio pažiurėjimui uždyką.
Adresuokit taip:

"ATEITIS"
366 W. Broadway,
SO. BOSTON, MASS.

Jau Išėjo Iš Spaudos

MILŽINIŠKAS VEIKALAS

TIKĖJIMŲ ISTORIJA

Visas veikalas sudaro 1086 puslapius gražaus ir lengvai skaitomo rašto. Knyga yra papuošta skaitlingais piešiniais, kurie palengvina skaitymą ir padaro jį daug vaizdingesniu.

Šią milžinišką knygą parašė, bendradarbiaujant visai eilei kitų mokslininkų, žinomasai visame pasaulyje mokslininkas D. P. Chantepie de la Saussaye. Lietuvių kalbon vertė J. Laukis.

Šioje knygoje skaitytojas ras pilną apžvalgą visų tautų tikėjimų-religijų, pradedant nuo seniausių amžių ir baigiant dabartiniais laikais.

Skaitydamas Tikėjimų Istoriją, suprasi, kaip žmogus laipsniškai tobulinosi savo tikėjimiškose pažvalgose, kol galop nepriėjo prie dabartinių tikybų. Tikėjimų Istorija yra veidrodžiu, kuriame aiškiai, kaip ant delno, matai žmogaus dvasios plėtojimosi kelius. Negalima suprasti žmonijos vystymosi, jeigu nežinai, kaip išsivystė tikyba. Tą gi galima kaip sykis sužinoti šioje naujoje Tikėjimų Istorijoje.

Tikėjimų Istorija yra milžiniškiausiu lietuviškai parašytu veikalu toje šakoje.

Knyga yra didelio formato, gražiais tvirtais apdarais, nugara ir kampai skuros, šonai audimo, aukso titulu ant nugaros.

Kaina tiktai $5.00. Sulyginus su veikalo didumu ir jojo svarba, kaina yra be galo maža.

Kiekvienas skaitantis save apšviestu ir norintis buti inteligentišku lietuviu privalo butinai perskaityti šią knygą.

Reikalavimus Siųskite Antrašu:

Lietuva Publishing Company

A. OLSZEWSKI, Pres.

3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

MOKYKIS BARBERYSTĖS.

Mes išmokinamme šio lengvo, švaraus ir greitai išmokamo amato į kelias trumpas savaites; geriausi įrengimai; expertai mokina; įrankiai suteikiama; darbas kiekvienam žmogui; ateikite pamatyti mus arba rašykite uždyką gamamoms informacijoms.

BURKE BARBER SCHOOL,
610 W. Madison st., Chicago, Ill.

! ! Pranešimas ! !

Nuopradžios Rugpjučio mėn. perkeliu savo ofisą po

3325 So. HALSTED ST.

TELEPHONE YARDS 5834

Dr. P. WIEGNER

JONAS KULIS,

"Lietuvos" Keliaujantis Agentas.

Dabar važinėja valstijose Illinois, Michigan ir Ohio. Kur jis atsilankys, lietuviai gali pas jį užsirašyti laikraščius "Lietuvą" ir "Amerikos Lietuvą" ir lietuviškas knygas ir jam prenumerata užsimokėti. Męs už jį atsakokome. Lietuva Publishing Co.

Rusiškas
Lietuvos Rejentališkas Biuras

GERIAUSIAI PADARO:

Rusiškas Dovierennastis, Aktus pirkimo, pardavimo, išrandavojimo ar kitam pervedimo žemės ar ukės Lietuvoje-Rusijoje. Parupina pasportus išvažiuojantiems Lietuvon-Rusijon ir visokius kitus rejentališkus raštus padaro gerai, greitai ir pigiai. Iškolektuoja dales, skolas ir pinigus, paliktus Rusiškuose Bankuose.

Visokiuose reikaluose informaciją suteikia dykai.

Dėlei informacijos Chicagiečiai kreipkitės asabiškai, o iš kitų miestų raštų, adresuojant:

LIETUVOS REJENTALIŠKAS BIURAS

3252 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Biuro Valandos: Nuo 8 ryto iki 6 vakaro. Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro. Nedėliomi nuo 9 ryto iki 1 po pietų.

D-re Maria Dowiatt-Sass

Moterų ir vaikų ligų specialistė

Ofisas	Rezidencija
1725 West 18th Street	5208 W. Harrison Street
Tarp Paulina ir Woodgat.	Tel. Austin 737
Phone Canal 1208	
Valandos:	Valandos:
nuo 9:30 iki 12:00 val ryto	tiktai iki 9:00 kiekvieną rytą
nuo 7:00 iki 8:00 val. vak.	
Nedėliomis	
nuo 9:30 iki 12:00 val. ryto	

Paslaptys Magijos ir Spiritizmo

(Knyga išrodanti Paslaptis Magikų).

Daugelis lietuvių dar labai save vilioja, įtikėdami visokiems magikams ir spiritualistams. Nemažai jaunų vyrukų, nepatyrusių, savo visus sunkiai uždirbtus pinigus sukišo į pragobėlio magiko kišenių.

Užtai nesiduok bent ant tollau savęs išnaudoti, nusipirk knygą: "Paslaptys Magijos ir Spiritizmo," kurioje išrodama visos paslaptįs šviesoje mokslo. Šioje knygoje atrasite visas monų ir burtų paslaptis ir jas suprasite, nes aiškiai aprašytos ir paveikslėliais parodytos slaptybės ir jų darymo budai. Knyga yra 262 puslapių, kaina su prisiuntimu į namus tiktai ..... 60 centų.

Iš kitų vietų užmokestį galima prisiųsti pačto dvicentinėmis markėmis. Adresas:

M. J. Damijonaitis,
901 West 33rd Street, :: Chicago, Illinois

PHONE DROVER 4247

Dr. J. JONIKAITIS

MEDIKAS IR CHIRURGAS
4611 So. Ashland Ave., Chicago.

Dr. O. C. HEINE

DENTISTAS
OFISAS—Kampas 31 ir So. Halsted gat.
(Aptiekos virš aptiekos.) CHICAGO, ILL.

TELEPHONE DROVER 7215

Geriausia Akušerka

O. Jonikiene

3364 S. Halsted St.
(Kampas 34 tos)
Chicago, Ill.

Canal. 2113

DR. A. YUŠKA

LIETUVIS GYDYTOJAS
1749 SO. HALSTED ST CHICAGO, ILL.
CORNER 18th STREET

EVESKIO Prekybos ir Kalbu
Dienine ir Vakarine **MOKYKLA**

MOKINAMA:

Anglų kalba nuo pradinės iki augščiausiai	Lietuvių, Vokiečių, Rusų ir Lenkų KALBOS
Aritmetika	
Augštesn. Matematika	Knygvedyste Gražrašt.
Istorija, Geografija	Laiškų rašymas
Politiška Ekonomija	Prekybos teisės ir tt.

G. Leveskis, Vedėjas Mokyklos
3106 So. Halsted St., Chicago.

DU-KART NEDELINIS LAIKRAŠTIS

SAULE THE SUN.

Eina jau 25 metai
Utarninkais ir Pėtnyčiomis
Prenumerata metams $2.50
" " pusei metų $1.25
Adresuokit taip:
W. B. BOCZKOWSKI CO.,
Mahanoy City, Pa.

GERA PROGA!

Gramatika angliškoskalbos mokytis be mokytojo (apdaryta) $1.00
Vaikų Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo 15c
Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo 10c
Aritmetika mokinimuisi rokundų, su paveikslais (apdaryta) .. 35c
Viso $1.60

Kas atsius iškirpes šitą apgarsinimą iš "Lietuvos" ir $1.00 per money order, tai gaus visas 4 knygas 60c. pigiau.

P. Mikolainis
Box 62 New York City